

Sprawozdanie z działalności PREZYDENTA MIASTA LUBLIN w 2011 roku

Lublin, czerwiec 2012 r.

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA MIASTA
LUBLIN W 2011 ROKU**

**Urząd Miasta Lublin
Lublin, czerwiec 2012 r.**

1. SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	9
1. PODSTAWY ROZWOJU MIASTA.....	13
1.1.Prace nad planem zagospodarowania przestrzennego miasta.....	13
1.2.Koncepcje i projekty przyszłych inwestycji.....	17
1.3.Budowa i modernizacja dróg.....	19
1.4.Remonty dróg.....	27
1.5.Działania na rzecz poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego...33	
1.6.Działania na rzecz infrastruktury technicznej.....	37
2.REWALORYZACJA I REWITALIZACJA STAREGO MIASTA.....	40
2.1.Rewaloryzacja Starego Miasta.....	40
2.2.Pomoc właścicielom w zakresie remontów budynków na Starym Mieście.....	41
3.GOSPODAROWANIE MIENIEM.....	43
3.1.Nabywanie gruntów.....	43
3.2.Zbywanie mienia komunalnego.....	43
3.3.Inne formy gospodarowania mieniem.....	44
3.4.Przekształcenia własnościowe i prywatyzacja mienia.....	44
3.5.Działania Prezydenta jako zgromadzenia wspólników jednoosobowych spółek miasta.....	45
4.POLITYKA MIESZKANIOWA.....	49
4.1.Polityka czynszowa.....	49
4.2.Budowa nowych i remonty starych zasobów mieszkaniowych.....	50
5.SZKOLNICTWO I OŚWIATA.....	52
5.1.Zmiany w sieci szkół i placówek.....	52
5.2.Promowanie osiągnięć najlepszych uczniów.....	52
5.3.Konkursy na stanowiska dyrektorów szkół i placówek.....	53
5.4.Awans zawodowy nauczycieli.....	54
5.5.Doradztwo metodyczne i doskonalenie nauczycieli.....	54
5.6.Pomoc socjalna dla uczniów.....	56

5.7.Modernizacje i remonty obiektów oświatowych.....	56
6.PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU.....	60
6.1.Ogólna sytuacja na lokalnym rynku pracy.....	60
6.2.Główne kierunki działalności Miejskiego Urzędu Pracy.....	63
7.OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA.....	68
7.1.Działalność miejskich zakładów opieki zdrowotnej.....	68
7.2.Ochrona i promocja zdrowia oraz działalność na rzecz osób niepełno- sprawnych.....	69
7.3.Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii.....	73
7.4.Pomoc społeczna.....	74
8.BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	92
8.1.Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.....	92
8.2.Stan bezpieczeństwa pożarowego.....	92
8.3.Działania miasta na rzecz pomocy straży pożarnej.....	95
8.4.Działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, zarzą- dzania kryzysowego, ochrony ludności i spraw obronnych.....	95
9.OCHRONA ŚRODOWISKA I ZIELEŃ MIEJSKA.....	99
9.1.Edukacja ekologiczna.....	99
9.2.Gospodarka odpadami.....	101
9.3.Zieleń miejska.....	103
9.4.Monitoring środowiska.....	106
9.5.Program ochrony przed hałasem.....	107
10.KULTURA, SPORT I TURYSTYKA.....	108
10.1.Działalność miejskich instytucji kultury.....	108
10.2.Inne działania miasta w zakresie kultury.....	121
10.3.Działalność w zakresie sportu i turystyki.....	126
10.4.Inwestycje w obiektach kultury, sportu i turystyki.....	132
10.5.Podtrzymywanie tradycji patriotycznych i narodowych.....	134
11.POZYSKIWANIE ZEWNĘTRZNYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH..	137
11.1.Działania w zakresie projektów inwestycyjnych.....	138
11.2.Działania w zakresie projektów nieinwestycyjnych.....	144
11.3.Środki z budżetu państwa.....	151
11.4.Dofinansowanie uzyskane z narodowego i wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska.....	153
11.5.Kredyty i obligacje.....	153
11.6.Pozyskiwanie środków z funduszy europejskich.....	154

11.7. Inne pozyskiwane środki.....	154
12. USŁUGI ADMINISTRACYJNE.....	156
12.1. Biuro Obsługi Mieszkańców.....	156
12.2. Wydział Spraw Administracyjnych.....	157
12.3. Wydział Komunikacji.....	159
12.4. Urząd Stanu Cywilnego.....	160
12.5. Miejski Rzecznik Konsumentów.....	160
13. JEDNOSTKI POMOCNICZE SAMORZĄDU.....	162
13.1. Funkcjonowanie rad i zarządów dzielnic.....	162
13.2. Wybory do Rad Dzielnic.....	162
14. DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE URZĘDU.....	164
14.1. Działalność legislacyjna.....	164
14.2. Zmiany organizacyjne.....	164
14.3. Zmiany na stanowiskach kierowniczych w Urzędzie i jednostkach miasta.....	165
14.4. Audyt i kontrola.....	169
14.5. Działalność Wydziału Informatyki i Telekomunikacji.....	173
14.6. Udzielanie zamówień publicznych.....	176
14.7. Działalność Biura Obsługi Kancelaryjnej.....	178
15. DZIAŁANIA PROMOCYJNE.....	186
15.1. Polityka informacyjna.....	186
15.2. Komunikacja społeczna.....	186
15.3. Działania na rzecz inwestorów oraz promocja miasta.....	188
15.4. Współpraca międzynarodowa.....	192
15.5. Działalność w organizacjach pozarządowych.....	197
ZAKOŃCZENIE.....	199

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przekazuję Państwu sprawozdanie z działalności Prezydenta Miasta Lublin w roku 2011. Stanowi ono podsumowanie roku, który był ważny dla miasta i jego mieszkańców. Wspólnymi siłami potrafiliśmy zrealizować wiele ważnych inwestycji, które wpłynęły na podwyższenie standardu życia mieszkańców.

Priorytetami w roku 2011 było:

- utrzymanie wysokiego wskaźnika inwestycyjnego,
- skupienie wydatków na najważniejsze działania mające wpływ na rozwój miasta,
- utrzymanie zasady dofinansowania dzielnic miasta zgodnie z wymogami zrównoważonego rozwoju,
- traktowanie wydatków bieżących jako formy inwestycji przynoszących w przyszłości wymierne korzyści,
- realizowanie polityki społecznej oraz oświatowej,
- utrzymywanie wysokiego poziomu zaspokajania potrzeb kulturalnych mieszkańców,
- utrzymanie optymalnego poziomu jakości życia, w zakresie ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa,
- zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji i współdecydowania o sprawach miasta.

Jednym z ważniejszych zadań było opracowanie Strategii Lublin 2020. Powołałem Radę Rozwoju Lublina, w której w skład wchodzi przedstawiciele lokalnego biznesu, uczelni wyższych oraz innych organizacji i środowisk działających na rzecz rozwoju Lublina. Rada jest organem opiniotwórczo-doradczym w zakresie spraw dotyczących sfery gospodarczej i społecznej Miasta, głównym tematem obrad jest Strategia Lublin 2020. Udało się uporządkować podstawy i nadać wyraźny i realny kierunek rozwoju Miasta.

Powołałem również Radę Kultury Przestrzeni, która jako ciało doradcze, działa na rzecz podniesienia jakości przestrzeni Lublina. W listopadzie swoją działalność rozpoczęła również Społecz-

na Rada Seniorów Miasta Lublin, której zadaniem jest opiniowanie spraw dotyczących sytuacji seniorów.

W roku 2011 otrzymaliśmy dwa bardzo ważne wyróżnienia. Za działalność w zakresie nowatorskich rozwiązań ekologicznych, inwestycji ekologicznych i propagowania ekorozwoju w 2011 r. otrzymaliśmy „Zielony Laur”. Przedłużono nam znak „Gmina Przyjazna Środowisku”. Przyznano nam certyfikat „Samorządowy Lider Edukacji” za realizowanie ciekawych projektów edukacyjnych adresowanych do uczniów, studentów oraz za posiadania znaczących osiągnięć w zakresie wspierania rozwoju naukowego, sportowego i kulturalnego młodzieży. Wśród laureatów Lublin uzyskał najwyższą punktację rankingową w grupie miast liczących ponad 100 tys. mieszkańców.

Wiem, że bardzo ważną rolę w mieście odgrywa komunikacja. Trwa budowa międzynarodowego lotniska, termin zakończenia planowany jest na II połowę 2012 r. Znaczna część środków została przekazana na inwestycje infrastrukturalne. Jako najważniejsze należy wymienić remonty i modernizacje:

- ul. Krochmalnej od ul. Nadbystrzyckiej do ul. Dworcowej,
- ul. Koryznowej od al. Anders do ul. Niepodległości,
- przebudowa skrzyżowania al. Solidarności, ul. Dolna 3 Maja, ul. Prusa,
- al. Smorawińskiego,
- al. Kraśnickiej,
- al. Kompozytorów Polskich,
- ul. Spółdzielczości Pracy, Unickiej i Podzamcze,
- przedłużenie ul. Grygowej do Drogi Męczenników Majdanka,
- ul. Lwowska od ul. Okrzei do al. Andersa.

Pierwszego września podpisana została umowa na dofinansowanie projektu „Zintegrowany System Miejskiego Transportu Publicznego w Lublinie” pomiędzy Miastem Lublin a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości. Inwestycja ma na celu:

- zwiększenie atrakcyjności systemu transportu publicznego w Lublinie,
- wzrost konkurencyjności transportu zbiorowego w stosunku do indywidualnego,
- poprawę komfortu podróży transportem zbiorowym,
- polepszenie dostępności dla osób niepełnosprawnych ruchowo do środków transportu publicznego,

- wzrost niezawodności funkcjonowania transportu publicznego,
- redukcję niekorzystnego oddziaływania systemu transportu miejskiego na środowisko poprzez wprowadzenie ekologicznego taboru autobusowego i trolejbusowego oraz poprzez przejście pasażerów ze środków transportu indywidualnego na środki transportu publicznego.

Przedłożone sprawozdanie zawiera relacje z pracy Wydziałów Urzędu Miasta oraz jednostek podległych samorządowi.

Krzysztof Żuk

1. PODSTAWY ROZWOJU MIASTA

1.1. Prace nad planem zagospodarowania przestrzennego miasta

W 2011 r. prace planistyczne koncentrowały się głównie na:

- część I (Rogatka Warszawska) – uzyskanie pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, uzgodnienie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, kontynuacja prac nad planem w celu wyłożenia planu do wglądu publicznego;
- część I (rejon ul. Narcyzowej) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część I (rejon ulic: Nasturcjowa, Narcyzowa, Orzechowa i Trzeźniowska) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część I (rejon ulic: Nasturcjowa, Narcyzowa, Orzechowa i Trzeźniowska) – prace nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część I (obszar położony pomiędzy ul. Nałęczowską, ul. Szerokie, rzeką Czechówką, ul. Główną, ul. Deszczową i granicą miasta Lublin) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część I (rejon ulic: Kmieca, Główna, Deszczowa, Mgielna, Wądolna i Jaśminowa) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część I (obszar położony przy ul. Koncertowej) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;

- część I (ul. Kosynierów) – opracowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przedstawienie na posiedzeniu Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, rozpoczęcie procedury uzgodnień;
- część II (rejon ulic: Wołodyjowskiego, Poznańskiej) – zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, uzgodnienia i opinie, ponowne wyłożenie do wglądu publicznego, rozpatrzenie uwag i przygotowanie projektu planu do uchwalenia (Uchwała Nr 240/XIV/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 20 października 2011 r.);
- część III (Górki Czechowskie) – opracowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin i przedstawienie na posiedzeniu Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;
- część IV A (Strefa Ekonomiczna) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin oraz przygotowanie projektu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany planu, opracowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, uzyskanie pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz uruchomienie procedury uzgodnień i opinii;
- część IV A (ul. Łęczyńska) – prace projektowe nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część IV B (tzw. „Umschlagplatz”) – opracowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, powtórzenie procedury uzgodnień i opinii, skierowanie projektu do ponownego wyłożenia do wglądu publicznego;
- część V C (Sławin) – opracowanie projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, przedstawienie na posiedzeniu Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz rozpoczęcie procedury uzgodnień;
- część VI G (Głusk część północno-zachodnia oraz część południowo-zachodnia) – prace projektowe nad miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin;
- część VI H (Osiedle Słoneczny Dom) – opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta

Lublin, uzyskanie pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz przygotowanie projekt do uzgodnień i opinii;

- część VIII (Śródmieście) – opracowanie analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin dla terenu dawnego cmentarza unickiego, położonego u zbiegu ulic Unickiej i Walecznych oraz przygotowanie projektu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu, następnie opracowanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin, uzyskanie pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej oraz uruchomienie procedury uzgodnień i opinii;
- część VIII (ul. Krochmalna) – przygotowanie opinii w sprawie koncepcji dotyczącej projektowanego stadionu;
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – opracowanie projektu zmiany studium w rejonie ulic Poligonowej i Gen. Ducha, w związku z opracowaniem zmiany planu w tym rejonie, uzyskanie pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, skierowanie projektu do uzgodnień i opinii, trwały również prace analityczne i opracowania graficzne nad częścią uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin dla całego miasta;
- IKEA – wyłożenie projektu do wglądu publicznego, uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin dla obszaru położonego w rejonie Al. Spółdzielczości Pracy i ul. Nasutowskiej (Uchwała Nr 166/XI/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 30 czerwca 2011 r.), uchwalenie zmiany studium w niezbędnym zakresie (Uchwała Nr 165/XI/2011 Rady Miasta Lublin z dnia 30 czerwca 2011 r.);
- PKP (rejon ulicy Dworcowej, Krochmalnej, 1-go Maja, Al. Zygmunta i Piłsudskiego) – opracowany został projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w wersji roboczej. Ponadto zostały wykonane mapy analityczne, uzasadniające przyjęte rozwiązania przestrzenne, w tym: hipsometria, zasięgi zagrożeń powodziowych (na podstawie sporządzonej wcześniej ekofizjografii, opracowania pt. „Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I Miasto Lublin rzeka: By-

strzyca” oraz na podstawie rzeczywistej konfiguracji terenu) i warunki inżyniersko-geologiczne – na tych mapach poddano analizie projekt układu drogowego i funkcjonalno-przestrzennego.

Inne prace:

- prace przy konkursie urbanistyczno-architektonicznym, otwartym, jednoetapowym na opracowanie projektu koncepcyjnego p.t. „Projekt rewitalizacji obszaru Podzamcza w Lublinie” – wytyczne konkursowe;
- przygotowanie opracowań ekofizjograficznych do opracowywanych planów zagospodarowania przestrzennego;
- przygotowanie prognoz oddziaływania projektów planów na środowisko przyrodnicze w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- przygotowanie opinii w sprawie opracowania pt. „Koncepcja zintegrowanego produktu rekreacyjno-turystycznego dla terenów obustronnie przyległych do rzeki Bystrzycy”;
- w wyniku postępowań przetargowych wyłoniono dwóch Wykonawców na wykonanie opracowania koncepcji ogólnej kanalizacji deszczowej dla miasta Lublin oraz na wykonanie opracowania studium rozwoju systemów komunikacji miasta Lublina oraz koncepcji organizacji ruchu w obszarze centralnym miasta;
- odpowiedzi na pisma, wnioski do planów, prezentacje dotyczące stanu zagospodarowania przestrzennego;
- Miejski System Informacji Przestrzennej – rozbudowa systemu, aktualizacja i udostępnianie usług danych przestrzennych dla pracowników Urzędu Miasta Lublin z wykorzystaniem oprogramowania Internetowego Serwera Danych Przestrzennych, współpraca z Wydziałem Informatyki i Telekomunikacji przy umieszczaniu danych w systemie i jego bieżącej administracji;
- IV Kongres Urbanistyki Polskiej – Zarządzeniem Nr 493/2011 z dnia 31 maja 2011 r. Prezydent Miasta Lublin powołał kierownika referatu ds. planów miejscowych Rejonu I Panią Elżbietę Kraszewską na Pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublin do spraw organizacji IV Kongresu Urbanistyki Polskiej w Lublinie. Pełnomocnik uczestniczyła w pracach Rady Naukowo-Programowej IV Kongresu jako sekretarz Rady, organizowała i koordynowała prace zmierzające do organizacji Kongresu.

Kongres odbędzie się w dniach 19-21 września 2012 r. w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Rozstrzygnięty został konkurs na LOGO Kongresu. Opracowane zostało również przesłanie i program Kongresu, informacje o pracach zamieszczane są na stronie internetowej Urzędu Miasta Lublin i Towarzystwa Urbanistów Polskich.

1.2. Koncepcje i projekty przyszłych inwestycji

Jako jedną z najważniejszych inwestycji należy wymienić budowę stadionu miejskiego przy ul. Krochmalnej. Koszt ok. 155 000 000,00 zł, dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013.

Opracowano dokumentację projektową na budowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami w granicach pasa drogowego w ul. Mełgiewskiej w Lublinie za 34 160 zł.

Wykonano opinię p.poż. do dokumentacji projektowej, dot. budynku Szkoły Podstawowej na Sławinie za 3 690 zł.

Opracowano kompletną dokumentację projektową na wykonanie remontu budynku szkolnego, przy ul. Podwałe 3 w związku ze zmianą sposobu użytkowania na budynek biurowy, opracowano ekspertyzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej w związku ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń oraz w zakresie możliwości poszerzenia klatki K1 i K2 oraz napraw posadzek za łączną kwotę 124 845 zł.

Opracowano kompletną dokumentację projektową na przystosowanie instalacji p. poż. w budynku Szkoły Podstawowej Nr 14 oraz na przystosowanie budynku Szkoły Podstawowej Nr 40 do aktualnie obowiązujących przepisów za łączną kwotę 67 650 zł.

Opracowano kompletną dokumentację projektową na przebudowę basenu – wymiana istniejącej niecki stalowej powlekaną folią basenową na nieckę ze stali kwasoodpornej w budynku Gimnazjum Nr 5 oraz przebudowę sali gimnastycznej wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym w budynku Gimnazjum Nr 1 za łączną kwotę 125 190 zł.

Wykonano inwentaryzację architektoniczną budynku Zespołu Szkół Ekonomicznych za 63 960 zł.

Opracowano opinię techniczną dotyczącą powstałych w budynku Urzędu Miasta Lublin, przy ul. Wieniawskiej 14 zarysowań na II, III i IV piętrze za 1 230 zł.

Opracowano program prac konserwatorskich remontu tarasu II piętra budynku Ratusza, Pl. Łokietka 1 za 2 500 zł.

Opracowano kompletną dokumentację projektową na wykonanie przebudowy instalacji centralnego ogrzewania, wymiennikowni c.o., c.w.u. oraz instalacji solarnej w DPS im. Matki Teresy z Kalkuty, przy ul. Głowackiego 26 – za kwotę 66 000 zł.

Główne inwestycje, które będą realizowane w latach następnym wymienione są w Wieloletniej Prognozie Finansowej stanowiącej załącznik nr 1 do Uchwały Nr 457/XXI/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 31 maja 2012 r. i dotyczą następujących tytułów:

- Infrastruktura dla strefy ekonomicznej na Felinie II etap,
- Zintegrowany System Miejskiego Transportu Publicznego,
- Budowa drogi dojazdowej do węzła drogowego „Dąbrowica” - obwodnicy Miasta Lublin w ciągu dróg ekspresowych S 12, S 17 i S 19,
- Przebudowa ul. Łęczyńskiej,
- Przebudowa ul. Filaretów,
- Przebudowa ul. Radości, Romantycznej, Gościnnej,
- Budowa ul. Zelwerowicza,
- Budowa ul. Sławin,
- Budowa ulicy łączącej ul. Szeligowskiego z ul. Chodźki,
- Budowa ul. Jantarowej,
- drogi dojazdowe do węzła drogowego „Jakubowice” obwodnicy Miasta Lublin w ciągu dróg ekspresowych S 12, S 17, S 19
- Przebudowa estakad w al. Smorawińskiego w ciągu drogi ekspresowej nr 19,
- Przebudowa ul. Głuskiej,
- Przebudowa ul. Dożynkowej,
- Przebudowa ul. Jana Sawy,
- Inwestycje realizowane przy udziale mieszkańców i innych podmiotów.

Oprócz inwestycji wymienionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej prowadzone są prace planistyczne, dokumentacyjne i studialne, które pozwolą na dalsze usprawnienia układu komunikacyjnego Miasta Lublin.

Do głównych zamierzeń zaliczyć należy następujące przedsięwzięcia:

- Przebudowa ul. Narutowicza na odcinku od ul. Głębokiej do ul. Okopowej z ulicami bocznymi,
- Drogi dojazdowe do stadionu na ul. Krochmalnej,
- Budowa wiaduktu nad ulicą Głęboką,
- Budowa tunelu pod Al. Raławickimi,
- Połączenie ul. Bohaterów Monte Cassino z węzłem Sławin,
- Rondo Lubelskiego Lipca 80 z ul. Fabryczną z przebudową mostu na rzece Czerniejówce,
- Przebudowa Al. Kraśnickiej na odcinku ul. Roztocze do ul. Jana Pawła,
- Przedłużenie ul. Grygowej wzdłuż cmentarza z połączeniem z ul. Wyzwolenia,
- Przedłużenie ul. Głębokiej do węzła Sławin,
- Budowa ul. Muzycznej wraz z mostem na rzece Bystrzycy,
- Przebudowa wiaduktu w ul. Grygowej,
- Przedłużenie ul. Dywizjonu 303 od ul. Kunickiego do ul. Wrotkowskiej,
- Przebudowa ul. Głębokiej od ul. Sowińskiego do ul. Nadbystrzyckiej.

Ponadto poza wymienionymi przedsięwzięciami inwestycyjnymi Gmina Lublin zamierza realizować remonty na istniejących drogach w zakresie umożliwiającym osiągnięcie odpowiednich standardów.

1.3. Budowa i modernizacja dróg

W 2011 r. zrealizowano następujące inwestycje drogowe:

- Zintegrowany System Miejskiego Transportu Publicznego w Lublinie.

Projekt realizowany w latach 2010-2015. W roku 2011 uzyskano pozwolenia na budowę zajezdni trolejbusowej przy ul. Grygowej. Trwały prace nad wyłonieniem wykonawców budowy trakcji trolejbusowej dla poszczególnych odcinków i modernizacji skrzyżowań:

- wybrano wykonawcę dla zadania pt.: „Budowa trakcji trolejbusowej i zasilania (uzupełnienie dla ruchu w jednym kierunku) oraz oświetlenia drogowego na ul. Wileńskiej (od ul. Głębokiej

do ul. Zana) i Głębokiej (od ul. Filaretów do Wileńskiej) w Lublinie”, 6 grudnia 2011 r. zawarto umowę na roboty budowlane,

- w ramach zadania została wykonana trakcja trolejbusowa w ul. Grygowej (odcinków od al. Witosa do Drogi Męczenników Majdanka), zieleń małej architektury, przebudowa sieci ciepłowniczej 2x300 mm na odcinku A-B i komory k-MO, wykonano sieć wodociągową od istniejącego wodociągu dn 400 mm w ul. Grygowej do istniejącego wodociągu dn 200 mm w DM, przebudowano sieć wodociągową na odcinku A-B, wykonano oświetlenie w ul. Grygowej.

- Modernizacja infrastruktury przystankowej wraz z budową systemu informacji pasażerskiej dla poprawy jakości funkcjonowania komunikacji miejskiej w Lublinie.

W ramach zadania wykonano następujące zatoki autobusowe:

- ul. Smorawińskiego jezdni północna i południowa za skrzyżowaniem z al. Spółdzielczości Pracy do ul. Chodźki,
- ul. Smorawińskiego jezdni północna za skrzyżowaniem z ul. Szeligowskiego,
- ul. Smorawińskiego jezdni południowa przed skrzyżowaniem z ul. Szeligowskiego,
- ul. Biernackiego,
- ul. Kalinowszczyzna za skrzyżowaniem z ul. Tatarską,
- ul. Kalinowszczyzna przy posesjach nr 52-58,
- ul. Koryznowej przy posesjach 2B i 2F,
- ul. Koryznowej przy posesjach 21A i 1B.
- Budowa i przebudowa ulic, zatok, ciągów pieszo-jezdnich, chodników, parkingów i kładek dla pieszych.

W ramach zadania wykonano:

- przebudowę ul. Sławinkowskiej polegającą na zaprojektowaniu i wybudowaniu chodnika przy ul. Sławinkowskiej na odcinku od istniejącego zjazdu na boisko za ul. Świerkową do ul. Zbożowej. Zadanie zostało częściowo zgłoszone i sfinansowane ze środków przyznanych dla jednostek pomocniczych miasta przez Radę Dzielnicy Sławin w kwocie 13 340,93 zł. Pozostała kwota tzn. 196 083,54 zł została zapłacona z innego paragrafu. W ramach zadania ustawiono: obrzeża 6X20 cm-427,7 mb, obrzeża 8x30-56,4 m, krawężnik 20x30 cm-575,8 m, wykonano chodnik z kostki brukowej szarej o gr. 6 cm-783,4 m² oraz

zjazdu na posesje w ciągu chodnika z kostki brukowej grafitowej 8 cm-170,9 m²,

- oświetlenie drogowe fragmentu ul. Cienistej (odcinek od ul. Krężnickiej do ul. Roślinnej), (odc. od ul. Cienistej do ul. Pasicznej – I etap),
- wykonanie przebudowy ciągu komunikacyjnego na działce miejskiej zlokalizowanego przy posesji Koryznowej 2F w Lublinie o długości 70,00 mb.

- Przedłużenie ul. Grygowej.

Zakończono prace dotyczące budowy ul. Grygowej w Lublinie na odcinku od al. Witosa do Drogi Męczenników Majdanka (włącznie ze skrzyżowaniem z Drogą Męczenników Majdanka). Wykonano roboty drogowe, sieć kanalizacji deszczowej. W ramach Zintegrowanego Systemu Miejskiego Transportu Publicznego została wykonana trakcja trolejbusowa w ul. Grygowej, zieleń małej architektury, przebudowa sieci ciepłowniczej, wykonano sieć wodociągowa i oświetlenie.

- Przebudowa al. Warszawskiej.

Wykonano ok. 70% prac związanych z przebudową drogi krajowej nr 12/17 na odcinku od ul. Zbożowej do granic miasta, obejmującą remont istniejących chodników i zjazdów, budowę nowych odcinków chodnika po stronie lewej al. Warszawskiej. Ponadto wykonano ok. 80% prac związanych z budową oświetlenia drogowego – etap I na odcinku od ul. Zbożowej do ul. Głównej. Prace przerwano ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót. Roboty wznowiono i są kontynuowane w 2012 r.

- Przebudowa ul. Łęczyńskiej.

W 2011 r. trwała procedura przetargowa na wykonanie dokumentacji projektowej. W 2012 r. został wyłoniony wykonawca na wykonanie dokumentacji.

- Przebudowa ul. Głuskiej.

W 2011 r. została opracowana dokumentacja. Przetarg na wykonanie – 2012 r.

- Budowa ul. Węglarza (przedłużenie ul. Związkowej do ul. Walecznych).

Z uwagi na zmianę przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, odstąpiono od pozyska-

nia decyzji środowiskowej. 15 kwietnia 2011 r. uzyskano pozwolenie na budowę z rygiem natychmiastowej wykonalności. W 2011 r. wykonano: roboty ziemne 70%, kanalizacja deszczowa 70%, kanalizacja sanitarna 70%. Wykonano budowę: ul. Związkowej na odcinku od ul. Bazylianówka do ul. Walecznych, ul. Walecznych na odcinku od ul. Truskawkowej do ul. Związkowej, ul. Jagodowej w Lublinie na odcinku od ul. Walecznych do ul. Bazylianówka wraz z organizacją ruchu, oświetleniem, odwodnieniem, siecią kanalizacji sanitarnej, siecią wodociągową oraz z usunięciem kolizji z uzbrojeniem technicznym. Wykonano projekt tymczasowej organizacji ruchu i oznakowania na czas prowadzenia robót w liniach regulacyjnych.

- Przebudowa ul. 3-go Maja i Radziwiłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej architektury.
Zadanie zostało zrealizowane w 2011 r. Przebudowano ul. Radziwiłowską na odcinku od ul. Staszica do ul. Niecałej i oddano ją do ruchu. Z uwagi na warunki atmosferyczne warstwę ścieralną nawierzchni położono w 2012 r. Na odcinku od ul. Staszica do ul. 3-go Maja wykonano całość robót związanych z infrastrukturą podziemną, ustawiono krawężniki oraz ułożono chodniki. Zakończono prace związane z wykonaniem uzbrojenia podziemnego w ul. 3-go Maja na odcinku od ul. Chmielnej do ul. Krakowskie Przedmieście. Wykonano przebudowę infrastruktury podziemnej tj. sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej.
- Drogi dojazdowe do obwodnicy Miasta Lublin przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego „Mełgiew” w ciągu dróg ekspresowych S12, S17 i S19. Trwają prace we wszystkich branżach Roboty drogowe 63%, wiadukty 90%, gazociąg 77%, c-o – 100%, kanalizacja deszczowa – 70%, kanalizacja sanitarna – 85%, energetyka – 78 %.
- Przebudowa skrzyżowania al. Solidarności – ul. Dolna- 3-go Maja – ul. B. Prusa w ciągu DK 12,17 w Lublinie.
W ramach przebudowy skrzyżowania wykonano:
  - budowę drogowej sygnalizacji świetlnej – 1 kpl.,
  - przebudowę jezdni północnej o dł: 512 mb i południowej o dł. 430 mb al. Solidarności w rejonie skrzyżowania z nawierzchnią jezdni z betonu asfaltowego – 13 418,00 m²,

- przebudowę ul. Dolnej 3-go Maja o dł: 100,00 mb z nawierzchnią jezdni z betonu asfaltowego – 825,00 m²,
- budowę zatoki autobusowej przy ul. Dolnej 3-go Maja – 135,00 m²,
- przebudowę ul. B. Prusa o dł: 70,00 mb z nawierzchnią jezdni z betonu asfaltowego – 825,00 m²,
- wykonano oświetlenia uliczne w rejonie skrzyżowania.
Przebudowa skrzyżowania była dofinansowana w 80% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko.
- Most w ul. Zamojskiej.
W ramach renowacji mostu zabytkowego na rzece Bystrzycy na przedłużeniu ul. Zamojskiej wykonano:
  - zrekonstruowano 4 obeliski otwierające wjazd na most, brakujące segmenty balustrad, szyszki wieńczące filarki,
  - wzmocniono most poprzez wykonanie nowej płyty żelbetowej oraz dozbrojenie dźwigarów głównych,
  - naprawa betonu elementów ustroju nośnego i płyty pomostowej,
  - wykonano nawierzchnię mostu z kostki klinkierowej,
  - wykonano oświetlenie w postaci lamp mocowanych do obelisków oraz iluminacji mostu,
  - regulacja oraz umocnienie narzutem koryta rzeki w obrębie mostu,
  - wykonano 24 miejsca parkingowe na ul. Zamojskiej, w tym 2 dla niepełnosprawnych.
Podstawowe parametry mostu to: długość obiektu – 41,75 mb; szerokość – 16,44 mb; szerokość jezdni – 11,60 mb; szerokość chodników dla ruchu pieszego – 2x22 mb.
- Budowa ul. Przelot i Sportowej.
W 2011 r. uzyskano decyzję środowiskową oraz zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. Wykonano 90% zakresu prac: sieci kanalizacji deszczowej, gazowej oraz wodociągowej wraz z przyłączami w granicach pasa drogowego oraz przyłącza kanalizacji sanitarnej. Zadanie kontynuowane jest w 2012 r.
- Budowa ul. Przyjacielskiej i Skromnej.
Inwestycja na lata 2011-2012. Uzyskano decyzję środowiskową oraz pozwolenie na budowę. Rozpoczęto przygotowanie

procedury przetargowej na wybór wykonawcy robót. Rozpoczęto budowę sieci kanalizacji deszczowej oraz przebudowę sieci wodociągowej i gazowej.

- Budowa ul. Zelwerowicza.
Inwestycja 2010-2012. W 2011 r. trwała procedura pozyskania decyzji środowiskowej. Wystąpiono do Wydziału Geodezji o wykonanie podziału gruntów pod pas drogowy. Wystąpiono do gestorów sieci o przedłużenie uzgodnień projektowych.
- Przebudowa ul. Czwartek.
Inwestycja 2011-2012 r., w 2011 r. podpisano umowę na zaprojektowanie i wykonanie przebudowy ulicy. Realizacja do końca 2012 r.
- Przebudowa ul. Wajdeloty.
Wykonano ok. 70% prac związanych z przebudową ul. Wajdeloty na odcinku od skrzyżowania z ul. Grażyny do skrzyżowania z ul. Wileńską. Prace obejmowały wycinkę drzew, wykonanie nowych zatok postojowych, przebudowę istniejących zatok postojowych, przebudowę chodników oraz zjazdów. Prace przerwano ze względu na niekorzystne warunki atmosferyczne uniemożliwiające prowadzenie robót. Roboty zostały wznowione i kontynuowane w 2012 r.
- Przebudowa ul. Zamkowej wraz z wiaduktem (na odcinku od Bramy Grodzkiej do końca wiaduktu).
Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę ul. Zamkowej wraz z wiaduktami na odcinku od bramy grodzkiej do końca wiaduktu wraz z obiektami towarzyszącymi.
- Budowa ul. Domeyki.
W 2011 r. została zakończona budowa ul. Domeyki w Lublinie na odcinku od ul. Diamentowej do ul. Wapowskiego wraz z odwodnieniem, oświetleniem oraz usunięciem kolizji z infrastrukturą techniczną.
- Budowa ul. Granatowej.
Zawarto umowę z deweloperami SBM „Rzemieślnik – BIS” i SM „Felin”. Zgodnie z umową deweloperzy przygotowali kompletną dokumentację projektową, a Gmina Lublin pozyskała decyzje ZRID. W 2012 r. planowana jest realizacja zadania.
- Budowa ul. Jagiellończyka.
W dniu 1 czerwca 2011 r. uzyskano pozwolenie na budowę i rozpoczęto przygotowanie procedury przetargowej na wybór

wykonawcy robót. W 2011 r. została zakończona budowa ul. Kazimierza Jagiellończyka na odcinku od ul. Droga Męczenników Majdanka do ul. Zygmunta Augusta (na odcinku od ul. Kazimierza Jagiellończyka do projektowanego zjazdu 0+222,17) w Lublinie wraz z infrastrukturą techniczną. Zakończono prace drogowe, budowę kanalizacji deszczowej, zjazdów, budowę oświetlenia drogowego i ścieżek rowerowych.

- Zadania zgłaszane przez jednostki pomocnicze miasta – inwestycje.

Wykonano miejsca parkingowe przy ul. Wertera – 7 miejsc, ul. Harnasie – 9 miejsc, ul. Probstwo – 8 miejsc, ul. Jagiełły – 5 miejsc, ul. Królowej Jadwigi – 5 miejsc, ul. Dziewanny – 9 miejsc, ul. Ruciana – 2 miejsca.

Ponadto opracowano dokumentację projektową na budowę miejsc parkingowych przy ul. Ułanów na odcinku od ul. Husarskiej do ul. Dragonów. Projekt przewiduje budowę 118 miejsc postojowych do parkowania prostopadłego.

- Budowa chodników:

Budowa chodnika przy ul. Gen. Zajączka (od ul. Sobieskiego do ul. Powstańców Śląskich). W ramach zadania wykonano: obrzeża 6x30-91 m, nawierzchnia chodnika z kostki brukowej o gr. 6 cm-152 m², nawierzchnia zjazdów na posesje w ciągu chodnika z kostki brukowej gr. 8 cm-28 m² (4 zjazdy).

W uzgodnieniu z Radą Dzielnicy Sławinek przeznaczoną na realizację tego zadania postanowiono przeznaczyć na wykonanie progów zwalniających, w Dzielnicy Sławinek. Zadanie to ze względu na krótki termin, do końca roku i okres zimowy nie wykonane w roku 2011, zostanie zrealizowane w 2012 r.

- Budowa parkingu przy ul. Długosza pomiędzy ul. Leszczyńskiego a ul. Przy Stawie.

Zadanie nie jest zafakturowane. Jest rozstrzygnięta procedura przetargowa na zaprojektowanie i wykonanie budowy parkingu w pasie drogowym ul. Długosza (pomiędzy ul. Leszczyńskiego a ul. Przy Stawie) na kwotę 128 412,00 zł. Został wyłoniony wykonawca robót, który wykonał i zatwierdził projekt wykonawczy oraz projekt organizacji ruchu. Projekt przewiduje budowę 17 miejsc postojowych dla pojazdów osobowych wraz z drogą manewrową i zjazdem na ul. Długosza. Ze względu na warunki zimowe prace zostały wstrzymane i będą kontynuowane

- w 2012 r., po wystąpieniu sprzyjających warunków atmosferycznych umożliwiającym prowadzenie robót.
- Podpisano umowę na wykonanie parkingu przy ul. Władysława Jagiełły. W przygotowaniu są materiały do udzielenia zamówień na następujące zadania: zaprojektowanie i wykonanie budowy parkingu przy ul. Rückemana, budowa miejsc postojowych przy ul. Ruciana i Dziewanny.
  - Miejsca postojowe przy ul. Rückemana.
Jest rozstrzygnięta procedura przetargowa na zaprojektowanie i wykonanie budowy miejsc postojowych w pasie drogowym ul. Rückemana. Został wyłoniony wykonawca robót, który wykonał i zatwierdził projekt wykonawczy oraz projekt organizacji ruchu. Projekt przewiduje budowę 41 miejsc postojowych dla pojazdów osobowych. Ze względu na warunki zimowe prace zostały wstrzymane i będą kontynuowane w 2012 r., po wystąpieniu sprzyjających warunków atmosferycznych umożliwiającym prowadzenie robót.
  - Zaprojektowanie i wykonanie budowy miejsc postojowych przy ul. Dziewanny i Rucianej.
Zadanie zrealizowane w całości na kwotę 32 964,00 zł. W ramach zadania ustawiono krawężnik betonowy 12x25 cm-80,3 mb, krawężnik betonowy 15x22 cm-26,3 m, utwardzono nawierzchnię miejsc postojowych z kostki brukowej o gr. kostka 8 cm-114,5 m². Wykonano ogółem 11 miejsc postojowych dla pojazdów osobowych, tzn. 2 miejsca postojowe przy ul. Rucianej i 9 miejsc postojowych przy ul. Dziewanny.
  - Wykonanie parkingu przy ul. Jagiełły (pomiędzy kościołem, a ogrodzeniem szkoły). W ramach zadania ustawiono krawężnik betonowy 15x30 cm-32,8 mb, ułożono parking z kostki szarej o gr. 8 cm-93,58 m². Ogółem wykonano – 9 miejsc postojowych.
  - Wykonanie miejsc postojowych przy ul. Jagiełły 20 oraz przy ul. Królowej Jadwigi 11. W ramach zadania ustawiono obrzeża betonowe 8x30-42,5 m, krawężnik betonowy 15x30 cm-19 m, ułożono nawierzchnię miejsc postojowych z kostki brukowej o gr. 8 cm-120 m². Wykonano ogółem 10 miejsc postojowych dla pojazdów osobowych, tzn. 5 miejsc postojowych przy ul. Jagiełły i 5 miejsc postojowych przy ul. Królowej Jadwigi.

- W ramach planu na 2011 r. zrealizowano budowę oświetlenia ul. Nałęczowskiej – opłata przyłączeniowa oświetlenia ul. Ządęcie. Przebudowa ul. Krężnickiej polegająca na zaprojektowaniu i wybudowaniu chodnika przy ul. Krężnickiej na odcinku od istniejącego chodnika w rejonie posesji Krężnicka 71a do zjazdu do posesji Krężnicka 57. Zadanie zostało zgłoszone i sfinansowane ze środków przyznanych dla jednostek pomocniczych miasta przez Radę Dzielnicy Zemborzyce w kwocie 115 000 zł. Pozostała kwota, tzn. 7 704,80 zł, została zapłacona z innego paragrafu. W ramach zadania ustawiono: Obrzeża 6x20-323 mb, krawężnik 15x30-325 mb, nawierzchnia chodnika kostka brukowa o gr. 6 cm-489 m², nawierzchnia zjazdów w ciągu chodnika kostka brukowa o gr. 8 cm-90 m².
- Inwestycje realizowane przy udziale mieszkańców i innych podmiotów.
Przyjęto do realizacji 1 nową inwestycję. Prace przeprowadzono na 9 zadaniach kontynuowanych. W ramach przeprowadzonej działalności zakończono i przekazano do użytkowania:
  - 136 mb drogi ul. Janiny Porazińskiej,
  - 210 mb drogi ul. Strumykowej na odcinku do ul. Lędzian do ul. Sławin,
  - 153 mb drogi w ul. Lędzian na odcinku od ul. Sławin do ul. Strumykowej,
  - 1607 mb drogi w ul. Połabian, Lubuszan, Szerokie,
  - 180 mb drogi w ul. Stalowej,
  - 230 mb drogi w ul. Liliowej na odcinku od ul. Sławinkowskiej do ul. Uroczej,
  - 156 m ul Stalowej,
  - 525 m ul Szerokie,
  - 277 m ul. Lubuszan,
  - 284 m ul. Połabian.

1.4. Remonty dróg

W 2011 r. wykonano:

- Remont al. Kraśnickiej (od. al. Jana Pawła do granic miasta) – droga krajowa o dł. 1 370,00 mb, nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;

- Remont al. Kompozytorów Polskich (od al. Smorawińskiego do ul. Koncertowej) droga powiatowa o dł. 840 mb., nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;
- Remont al. Smorawińskiego (al. Sp. Pracy do wiaduktów drogowych) – droga krajowa o dł. 1 070 mb;
- Remont drogi wojewódzkiej nr 835 z odcinkami ulic: Sp. Pracy, Unickiej, Podzamcza i Lwowskiej od al. gen. Wł. Andersa do al. Tysiąclecia (rondo Dmowskiego) o dł. 878, 00 mb, nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;
- Remont ul. Krochmalnej (od mostów na rzece Bystrzycy z ul. Młyńską do ul. Dworcowej) o dł. 2 400,00 mb, nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;
- Remont ul. Diamentowej, odcinek od ul. Krochmalnej do ul. Medalionów;
- Remont chodnika ul. Abramowicka – 777 m²;
- Remont chodnika ul. Elsnera – 350 m²;
- Remont ul. Koryznowej (od al. Andersa do ul. Niepodległości) o dł. 442,00 mb, nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;
- Remont ul. Skierki (od ul. T. Zana do końca ulicy) o dł. 160,55 mb nawierzchnia jezdni z betonu asfaltowego;
- Wykonano dokumentację projektową na remont ul. Wapiennej (od ul. Nadbystrzyckiej do posesji nr 15);
- Wykonano remont chodnika w ul. Mickiewicza (odcinek od Słowackiego – Nadrzeczna);
- Wykonano remont chodnika w ul. Przeskok;
- Naprawy częściowe nawierzchni jezdni (drogi powiatowe) wykonano 13 965,00 m² napraw w częściowych nawierzchni jezdni ulic betonem asfaltowym, asfaltem lanym oraz kruszywem otoczonym emulsją asfaltową. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót, to: al. Solidarności, al. Warszawska, al. Tysiąclecia, al. Kompozytorów Polskich, al. Smorawińskiego, al. Witosa, ul. Kunickiego, ul. Filaretów, al. Raclawickie, ul. Armii Krajowej, Zana, al. Kraśnicka, ul. Nałęczowska, al. Sikorskiego, ul. Nadbystrzycka, ul. Zemborzycka, ul. Osmolicka. Ponadto 4 600 m² napraw w częściowych nawierzchni jezdni (drogi gminne) betonem asfaltowym, asfaltem lanym oraz kruszywem otoczonym emulsją asfaltową. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót, to: Koncertowa, Lipińskiego, Braci Wieniawskich, Paderewskiego, Bursaki,

Chodźki, Kasprowicza, Doświadczalna, Rataja, Chemiczna, Grochowskiego, Łukowska, Bursztynowa, Romantyczna, Radości, Ułanów, Popiełuszko, Brzeskiej, Czarkowskiego, Romanowskiego, Gazowa i Betonowa;

- Wypełniono ubytki nawierzchni jezdni powstające w okresie zimowym i wiosennych betonem asfaltowym, asfaltem lanym oraz mieszanką mineralno-bitumiczną na powierzchni ponad 12 000 m² zużywając do tego ponad 1 200 ton mieszanki. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót, to: drogi powiatowe al. Solidarności, al. Warszawska, ul. Związkowa, ul. Sławinkowska, al. Tysiąclecia, al. Kompozytorów Polskich, ul. Lwowska, Mełgiewska, al. Witosa, ul. Zemborzycka, Diamentowa, Armii Krajowej, al. Raclawickie, ul. Filaretów, al. Kraśnicka, ul. Nałęczowska, Krochmalna, Łęczyńska, Narutowicza, Mełgiewska, Droga Męczenników Majdanka, Głuska. Ponadto drogi gminne: na powierzchni ponad 8 200 m² zużywając 820 ton mieszanki. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót, to: Poligonowa, Koncertowa, Tulipanowa, Braci Wieniawskich, Rataja, Kasprowicza, Chemiczna, Doświadczalna, L. Herc, Zadębie, Budowlana, Łukasińskiego, Olszewskiego, Świętochowskiego, Wojenna, Raszyńska, Romanowskiego, Główna, Działkowa i Wapienna;
- Wykonano ponad 4 700 m² napraw nawierzchni chodników z płyt betonowych, asfaltu lanego lub kostki brukowej. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót, to: al. Warszawska, ul. Zbożowa, al. Tysiąclecia, ul. Lubartowska, ul. Lwowska, ul. Droga Męczenników Majdanka, Nowy Świat, Krężnicka, Diamentowa, Nałkowskich, Zana, Głęboka, al. Raclawickie, ul. Narutowicza, ul. Rusalki. Ponadto 5 800 m² napraw nawierzchni chodników z płyt betonowych, asfaltu lanego lub kostki brukowej w drogach gminnych. Ulice, na których wykonano największe zakresy robót to: Tulipanowa, Świerkowa, Kalinowszczyzna, Ruska, Grabskiego, Krasickiego, Mickiewicza, Kraszewskiego, Pogodna, Reja, Staffa, Sierpińskiego, Fredry, Nowomiejska, Balladyny, Bursztynowa, Konstantynów, Ułanów, Puławska, Zagłoby, Betonowa, Biłgorajska, Bronowicka, Niecała, Solna, Wodopojna, Karmelicka i Chopina;
- W ramach utrzymania elementów pasa drogowego wykonano między innymi:

- naprawiono schody w ul. Droga Męczenników Majdanka, Orkana, al. Raclawickie,
- naprawiono krawężniki w ul. Elsnera,
- oczyszczono fragment rowu w ul. Cienistej, Janowskiej, Krężnickiej, Pszczelej i Żeglarskiej,
- rozebrano tzw. opaski przykrawężnikowe w ul. Elsnera,
- ulepszono nawierzchnie poboczy w al. Solidarności, al. Warszawskiej, Krężnickiej, Janowskiej, Pasiecznej, Osmolickiej, Nałkowskich, Żeglarskiej, Sławinkowskiej i Nałęczowskiej,
- wykonano perony przystankowe na al. Warszawskiej, ul. Pliszczyńskiej i Wygodnej,
- naprawiono schody w ul. Harnasie i ul. Romantycznej,
- wymieniono uszkodzone krawężniki na ul. Walecznych, Dobrej i Nowomiejskiej,
- wykonano perony przystankowe przy ul. Poligonowej i Dożynkowej;
- Utrzymanie drogowych obiektów inżynierskich:
  - pomalowano konstrukcje w tym bariery na kładce w ul. Poniatowskiego, na moście w ul. Unii Lubelskiej, na dwóch wiaduktach w ul. Krańcowej, na kładce i wiadukcie w ul. Filaretów,
  - pomalowano poręcze na moście w ul. Fabrycznej, al. Unii Lubelskiej, na dwóch wiaduktach w ul. Krańcowej,
  - podniesiono wysokość poręczy na przepuście w ul. Wyzwolenia,
  - naprawiono poręcze i barierki na moście w ul. Mełgiewskiej, na kładce w ul. Ogródkowej i moście w ul. Unii Lubelskiej,
  - wykonano remont barier sprężystych drogowych na wiadukcie w ul. Hutniczej, Poniatowskiego, Smorawińskiego, przepustach w ul. Wyzwolenia i Pliszczyńskiej, kładce w ul. Filaretów, moście w al. Tysiąclecia,
  - wykonano remont barier sprężystych mostowych na wiaduktach w ul. Poniatowskiego i Krańcowej oraz mostach w ul. Unii Lubelskiej i ul. Krochmalnej,
  - dokonano napraw instalacji odwadniającej na wiaduktach w ulicach: Jana Pawła II, Filaretów, Poniatowskiego, Filaretów i na mostach w ulicach: Mełgiewska i Tysiąclecia,
  - dokonano napraw betonu na wiaduktach w ul. Grygowej, al. Komp. Polskich, al. Smorawińskiego i ul. Filaretów, moście

- w ul. Unii Lubelskiej oraz na przepustach w ul. Dolna 3 Maja, ul. Zbożowa i kładce w al. Sikorskiego,
- naprawiono nawierzchnie chodników na kładce w al. Sikorskiego, w ul. Orkana i w ul. Filaretów na wiaduktach w ul. Hutniczej, ul. Grygowej, na moście w ul. Fabrycznej oraz na przepuście w ul. Abramowickiej,
  - oczyszczono przepusty, teren oraz elementy odwodnienia w rejonie mostów w ul. Puławskiej, ul. Kalinowszczyzna i ul. Puławska w rejonie kładek dla pieszych w ul. Muzycznej, Kąpielowej, Garbarskiej, Spokojnej i w rejonie przepustu w ul. Zadębie,
  - pomalowano konstrukcje na obiektach – kładki w ul. Muzycznej i Kąpielowej;
  - Utrzymanie oznakowania i urządzeń bezpieczeństwa ruchu: montażu, demontażu i napraw tarcz znaków i tablic drogowych – 2 746 szt.; słupków i wysięgników do znaków oraz konstrukcji wsporczych do tablic drogowych – 1 126 szt.; płotków i słupków wygradzeniowych – 2 052,21 mb; barier ochronnych – 32,0 mb; pylonów i punkt. elem. odbłask. – 528 szt.; progów zwalniających i separatorów – 11,30 mb; luster drogowych – 5 szt.;
  - Wykonania lub usunięcia oznakowania poziomego przez wykonanie oznakowania cienkowarstwowego; usunięcie oznakowania cienkowarstwowego; wykonanie oznakowania grubowarstwowego; usunięcie oznakowania grubowarstwowego;
  - Wykonano profilowanie i zagęszczania nawierzchni dróg gruntowych na powierzchni ponad 42 000 m². Zakres robót wynikał z konieczności zapewnienia przejezdności tych dróg po okresie zimowym. Ulice, na których wykonano roboty o największym zakresie, to: Zelwerowicza, Chabrowa, Skowronkowa, Mackiewiczza, Fieldorfa, Łysakowska, Dębowa, Zagrodna, Grodzickiego, Trześniowska, Lipeckiego, Sachsów, Nadrzeczna, Robotnicza, Lipska, Makowa, Świętochowskiego, Zamenhoffa, Dunikowskiego, Stary Gaj, Mrówcza, Powojowa, Jaśminowa, Lazurowa, Sławin. Wykonano ulepszenie nawierzchni dróg gruntowych materiałem kamiennym i kruszywem powstałym po przekruszeniu gruzu betonowego z robót remontowych na powierzchni ponad 13 000 m² Ulice, na których wykonano roboty o największym zakresie, to ulice: Północna, Rapackie-

go, Skowronkowa, Poligonowa, Chabrowa, Zelwerowicza, Zbożowa, Łagiewnicka, Dębowa, Poziomkowa, Trześniowska, Zawilcowa, Sachsów, Nadrzeczna, Wólczańska, Rataja, Koło, Makowa, Filona, Główna, Jaśminowa, Milczan, Wądolna. Wykonano ulepszenie nawierzchni dróg gruntowych destruktem bitumicznym z robót remontowych na powierzchni ponad 37 300 m² Ulice, na których wykonano roboty o największym zakresie, to ulice: Chabrowa, Sławinek, Willowa, Poligonowa, Grodzickiego, Trześniowska, Goździkowa, Szarotkowa, Narcyzowa, Krańcowa, Handlowa, Dominowska, Parafialna, Łuszczowska, Jarmarczna, Janowska, Letniskowa, Marzanny, Makowa, Świętochowskiego, Sarnia, Zamenhoffa, Ziółowa, Węglinek, Beżycka, Bażantowa, Główna, Wądolna, Romea, Lipniak, Deszczowa, Firlejowska, Działkowa, Wapienna. Ulepszono destruktem bitumicznym ulice Jakubowicką, Łuczowską i Jarmarczną;

- W ramach zadań zgłaszanych przez jednostki pomocnicze miasta wykonano:
  - remont chodnika w ul. Abramowickiej na odc. od posesji Abramowicka 28 do posesji Abramowicka 48 – 777 m²,
  - remont chodnika w ul. Elsnera w rejonie peronu przystankowego – 350 m²,
  - wykonanie remontu poręczy przy schodach przy ul. Prusa 2,
  - remont chodnika pomiędzy Przedszkolem Nr 56 a Szkołą Podstawową Nr 34 przy ul. Kurantowej – 200 m² (UM),
  - remont chodnika w ul. Braci Wieniawskich – 147 m² (UM),
  - remont chodnika w ul. Świętokrzyskiej – 300 m²,
  - remont chodnika w ul. Beskidzkiej – 33 m²,
  - remont chodnika w ul. Bursztynowej od posesji Bursztynowa 16A do ul. Ametystowej – 600 m²,
  - projekt koncepcyjny stałej organizacji ruchu dla ul. Radości,
  - remont chodnika w ul. Mickiewicza od ul. Słowackiego do ul. Nadrzecznej – 776 m²,
  - remont chodnika w ul. Niepodległości od posesji Niepodległości 7 do wiaty przystanku MPK – 160 m²,
  - remont chodnika w ul. Struga – 255 m²,
  - remont chodnika pomiędzy ul. Struga a ul. Krasińskiego – 430 m²,
  - remont chodnika w ul. Żelaznej – 503 m²,

- remont chodnika w ul. Dobrej – 293 m²,
- remont chodnika w ul. Ponikwoda po lewej stronie na odc. od ul. Walecznych do ul. Koryznowej – 826 m²,
- remont chodnika w ul. Podwale – 790 m²,
- remont jezdni ul. Wielkopolskiej na odc. od ul. Wrocławskiej do ul. Roztocze – 1173 m²,
- remont chodnika w ul. Parysa – 548 m²,
- remont chodnika w ul. Judyma – 108 m²,
- remont chodnika w ul. Przeskok – 470 m²,
- remont chodnika w ul. Królowej Jadwigi przy bloku nr 11 – 273 m 223,
- remont chodnika w ul. Zdrowej na odcinku od ul. Wygodnej do Przychodni Zdrowia – 242 m 224,
- chodnik w ul. Romera od posesji Romera 1 do kładki na rzece Bystrzycy – 160 m 225,
- remont nawierzchni jezdni ul. Samsonowicza od zjazdu z ul. Diamentowej na wysokości sklepu LIDL w kierunku posesji Samsonowicza 3 – 450 m²,
- chodnik w ul. Samsonowicza od zjazdu z ul. Diamentowej na wysokości ul. Olszewskiego w kierunku posesji Samsonowicza 15 – 105 m².

1.5. Działania na rzecz poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego

1.5.1. Umowy z przewoźnikami

Rok 2011 był okresem dalszych zmian w funkcjonowaniu komunikacji miejskiej w Lublinie związanych z rezygnacją ze świadczenia usług przewozu pasażerów przez kolejnych przewoźników prywatnych i objęciem koordynacją całości działań w zakresie organizacji przewozu pasażerów przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie. Z 5 rozkładów jazdy na dzień 1 stycznia 2011 r. obsługiwanych przez przewoźników prywatnych do końca roku 2011 pozostało 2 rozkłady (funkcjonowały do 9 stycznia 2012 r.) Ilość wykonanych wozokilometrów przez autobusy i trolejbusy w komunikacji miejskiej wyniosła 17 591 wozokilometrów, z czego 14 888 wozokilometrów wykonanych było przez MPK Lublin Sp. z o.o., a 2 703 wozokilometrów przez pozostałych przewoźni-

ków w ramach umów zawartych z Zarządem Transportu Miejskiego w Lublinie. Komunikacja funkcjonowała na 61 liniach autobusowych oraz 10 liniach trolejbusowych.

W 2011 r. około 85% pasażerów przewożonych było przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Lublinie na podstawie umowy 10 letniej zawartej z Gminą Lublin podpisanej w 2009 r., a pozostałe 15 % przez przewoźników prywatnych wyłonionych w drodze przetargów publicznych w 2010 r. z którymi Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie podpisał umowy 4 letnie na przewóz pasażerów w komunikacji miejskiej. Dotyczy to Konsorcjum firm IREX Meteor, konsorcjum IREX 1 Meteor oraz Autobusowe Konsorcjum Lubelskie. Przyjęte rozwiązania pozwoliły na wprowadzenie jednolitych biletów w komunikacji miejskiej w Lublinie. Obecnie całość dochodów ze sprzedaży biletów zasila budżet miasta, natomiast przewoźnicy otrzymują zapłatę za przejechane kilometry (tzw. wozokilometry) na obsługiwanych liniach komunikacji miejskiej.

1.5.2. Inwestycje i działania wizerunkowe

1.5.2.1. Badania rynku pasażerskiego w Lublinie

Na zlecenie Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie wyłoniona w postępowaniu przetargowym firma TRAKO przygotowała opracowanie „Analiza rynku komunikacji miejskiej w Lublinie wraz z optymalizacją oferty przewozowej, na podstawie przeprowadzonych badań rynku komunikacji miejskiej”, którego zadaniem była diagnoza stanu obecnego lubelskiej komunikacji miejskiej oraz propozycja zmian. Opracowanie składa się z trzech części, z których pierwsza zawiera analizę stanu istniejącego, wykonana na podstawie przeprowadzonych jesienią 2010 r. badań napelnienia pojazdów oraz więźby podróży (kierunków przemieszczania się pasażerów). Część druga przedstawia propozycję zmian w sieci połączeń autobusowych i trolejbusowych w związku z kolejnymi etapami rozbudowy trakcji trolejbusowej realizowanej w ramach programów współfinansowanych przez Unię Europejską. Natomiast część trzecia opracowania przedstawia układ docelowy po wybudowaniu wszystkich zaplanowanych odcinków trakcji. Podczas prac wykonawca przeprowadził konsultację społeczną z Radnymi Rady Miasta Lublin z Radami Dzielnic oraz

środowiskami miłośniczymi. Ponadto wstępna wersja opracowania została opublikowana w lokalnej prasie celem zebrania opinii mieszkańców miasta. Wszelkie wnioski pasażerów zostały przeanalizowane przez wykonawcę podczas prac i w miarę możliwości uwzględnione w ostatecznej wersji w/w opracowania.

1.5.2.2. Infrastruktura przystankowa

W roku 2011 w ramach modernizacji infrastruktury przystankowej na terenie Lublina zamontowanych zostało 12 wiat przystankowych (w tym 10 sztuk zużytych wiat wymieniono na nowe) i 150 słupków przystankowych. W latach 2011-2012 nowego typu słupki będą zamontowane na prawie wszystkich przystankach komunikacji miejskiej. Dokonano pomalowania 26 wiat zamontowanych na przystankach komunikacji miejskiej.

1.5.2.3. Realizacja projektów współfinansowanych przez Unię Europejską

- Projekt „Modernizacja infrastruktury przystankowej wraz z budową systemu informacji pasażerskiej dla poprawy jakości funkcjonowanie komunikacji miejskiej w Lublinie” w ramach którego podpisano następujące umowy:
  - z firmą „GoEuropa” na system informacji pasażerskiej – planer podróży (aplikacja umożliwiająca zaplanowanie podróży komunikacją miejską z punktu A do punktu B korzystając z internetu); całość prac została zrealizowana w 2011 r.,
  - z firmą „Budotechnika” na zamontowanie 27 wiat przystankowych standardowych; w 2011 r. zamontowano 12 szt. wiat, a kolejnych 15 szt. zostanie zamontowanych w 2012 r.,
  - z firmą „Arret” na zamontowanie 350 słupków przystankowych; w 2011 r. zamontowano 150 szt. słupków; kolejnych 200 szt. zostanie zamontowanych w 2012 r.,
  - z firmą „Budotechnika” na zamontowanie 28 wiat przystankowych ponadstandardowych z wyświetlaczami, 18 słupków przystankowych ponadstandardowych, 10 punktów sprzedaży biletów komunikacji miejskiej, 6 toalet automatycznych;
- Projekt „Zintegrowany System Miejskiego transportu Miejskiego w Lublinie” w ramach którego podpisano umowy:
  - z firmą „EvoBus” na dostawę 27 szt autobusów przegubowych marki Mercedes Citaro. Całość dostaw zrealizowano w 2011 r.,

- z firmą „Autosan” na dostawę 53 szt. autobusów marki Autosan M12LF. W 2011 r. dostarczono 20 szt. autobusów, w 2012 r. nastąpi dostawa 23 szt. autobusów, a w 2013 r. dostawa 10 szt.,
- z firmą R&G Plus na budowę systemu zarządzania transportem publicznym, w tym na dostawę i montaż kasowników 2 funkcyjnych oraz urządzeń sterujących ich pracą wraz z systemem informatycznym je obsługującym; termin realizacji powyższej umowy nastąpi w 2012 r.; w 2010 r. z firmą R&G Plus zawarto umowę na wykonanie, dostawę i wdrożenie Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej oraz Systemu Zliczania potoków Pasażerskich dla Zarządu Transportu Miejskiego w Lublinie; w ramach powyższej umowy w 2011 r. dostarczono serwery z oprogramowaniem, włączono 100 pojazdów do systemu dynamicznej informacji pasażerskiej oraz uruchomiono bramki zliczające pasażerów w 10 pojazdach.

1.5.2.4. Organizacja dystrybucji biletów

W roku 2011 nastąpiły zmiany w systemie dystrybucji polegające na:

- przejęciu przez Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie zadań z zakresu dystrybucji biletów od MPK Lublin Sp. z o.o., w tym:
  - organizacji i prowadzenia własnych Punktów Sprzedaży Biletów,
  - umożliwienia dokonywania płatności za pośrednictwem terminali płatniczych we własnych punktach sprzedaży,
  - organizacji i prowadzenia własnego magazynu biletów,
  - zakupu i wprowadzeniu informatycznego systemu gospodarki magazynowej i kasowej MIKROBIT,
  - podpisaniu umów dystrybucji biletów z hurtowniami i indywidualnymi dystrybutorami;
- uruchomieniu sprzedaży biletów w 47 mobilnych automatach zainstalowanych w nowo zakupionych przez ZTM w Lublinie autobusach;
- współpracy z MPK Lublin Sp. z o.o. w zakresie uruchomienia i prowadzenia sprzedaży biletów za pośrednictwem automatów mobilnych należących do MPK Lublin Sp. z o.o., zainstalo-

wanych w trolejbusach zakupionych przez MPK Lublin Sp. z o.o.;

- rozbudowie systemu umożliwiającego zakup biletów przez telefon komórkowy o kolejnego operatora – SkyCash;
- rozszerzeniu dostępności systemu biletu elektronicznego poprzez uruchomienie, na mocy stosownych umów, dodatkowych punktów przyjmowania wniosków o wydanie KBE i wydawania spersonalizowanych kart;
- w związku ze złym stanem technicznym Punktu Sprzedaży Biletów przy ul. Bajkowskiego w lipcu zawarto umowę najmu lokalu z przeznaczeniem na Punkt Sprzedaży Biletów i podjęto przygotowania do zmiany lokalizacji ww. punktu sprzedaży.

1.6. Działania na rzecz infrastruktury technicznej

- Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami – wykonano kompletną dokumentację na remont elewacji oraz przebudowę parteru i wejścia w budynku Zespołu Pieśni i Tańca im. W. Kaniorowej. Zadanie realizowane jest w ramach projektu „Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniami i elementami okolicznej architektury” – Działanie 3.2 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich;
- Zagospodarowanie placu teatralnego z budową wielopoziomowego parkingu podziemnego i infrastrukturą techniczną – opracowano dokumentację geotechniczną oraz program funkcjonalno-użytkowy dla potrzeb planowanej inwestycji. Prowadzono prace przygotowawcze do podpisania umowy o współfinansowanie realizacji zadania z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego oraz wspólnego postępowania przetargowego na wybór wykonawcy robót;
- Budowa sieci wodociągowej i sanitarnej – zawarto ugody między Własnościową Spółdzielnią Mieszkaniową a Gminą Lublin, dot. przekazania na własność gminy wybudowanej sieci wodociągowej i kanalizację sanitarną w rejonie ul. Jagodowej i Czumy.

W ramach wydatków majątkowych, w związku ze zmianą siedziby Wydziału Inwestycji i Remontów dokonano przebudowy pomieszczeń w budynku, po dawnym Gimnazjum Nr 12,

przy ul. Podwale 3 za 65 190 zł oraz wykonano instalację klimatyzacji w pomieszczeniach Wydziału Komunikacji w budynku Urzędu Miasta Lublin, przy ul. Leszczyńskiego 20 za 35 301 zł.

W budynku Ratusza wykonano roboty instalacyjne elektryczne obejmujące wykonanie wewnętrznej linii zasilającej oraz tablicy bezpiecznikowej dla urządzeń klimatyzacji oraz instalację klimatyzacyjną w sekretariacie Prezydenta Miasta oraz w pomieszczeniu zaplecza technicznego sali posiedzeń Rady Miasta Lublin za 31 474,75 zł.

Na bieżące remonty budynków użytkowanych przez Urząd Miasta Lublin, tj. budynki, przy ul. Wieniawskiej 14, Leszczyńskiego 20, Plac Litewski 1, Podwale 3, Filaretów 44, Rynek 8, Leszczyńskiego 23 wydatkowano ogółem 161 346,49 zł. Zakres robót obejmował roboty instalacyjne wentylacji mechanicznej, roboty instalacyjne elektryczne, sanitarne wod.-kan., roboty malarskie, tynkarskie, posadzgarskie.

W budynku Ratusza wykonano roboty posadzgarsko-cykliniarskie oraz naprawę wentylacji mechanicznej w sanitariatach za kwotę ogółem 54 503,06 zł.

W budynku Trybunału Koronnego wykonano zabezpieczenia indywidualne obrazów wypożyczonych z muzeów oraz instalację przeciwołodzienną rynien i rur spustowych za ogólną kwotę 75 587,65 zł.

Na remonty lokali rad dzielnic wydatkowano kwotę ogółem 13 335,40 zł. W siedzibie rady dzielnicy Abramowice zostały wymienione drzwi zewnętrzne; w siedzibie rady dzielnicy Tatary zamontowano rolety zabezpieczające oraz wykonano instalację alarmową.

Z realizacji zadań referatu ds. utrzymania infrastruktury technicznej w Wydziale Gospodarki Komunalnej w roku 2011:

- utrzymywano 502 km kanałów deszczowych w tym wykonano:
  - remont odwodnienia ul. Spadowej,
  - remont kolektora deszczowego w ul. Krochmalnej,
  - naprawę przeciwległego brzegu wylotu kanału deszczowego do rzeki Czerniejówki przy ul. Rejtana,
  - usunięto awarię kanału deszczowego przy ul. Łęczyńskiej,
  - wykonano program funkcjonalno-użytkowy na remont kanalizacji deszczowej w ul. Szmargdowej,

- wykonano program funkcjonalno-użytkowy na remont wylotów kanalizacji deszczowej do rzeki Bystrzycy w rejonie ul. Azaliowej, Nadbystrzyckiej, Andersa, Zawilcowej, Romera,
- bieżące częściowe remonty sieci kanalizacji deszczowej;
  - utrzymywano 119 źródeł ulicznych i 4 punkty szybkiego napełniania wozów strażackich (w tym naprawy i remonty);
  - utrzymywano 2 fontanny i przepompownię wód drenażowych (w tym naprawy i remonty).

2. REWALORYZACJA I REWITALIZACJA STAREGO MIASTA

2.1. Rewaloryzacja Starego Miasta

- Remont budynku Teatru Starego – wykonano całość robót budowlanych objętych umową podstawową. Wykonano również rozbudowę instalacji elektrycznej, przebudowę instalacji teletechnicznej, przebudowano układ pomiarowy oraz naprawę nawierzchni wokół Teatru Starego. Zakupiono wyposażenie Teatru Starego m.in. ekspozycje archeologiczną, oświetlenie specjalistyczne, specjalistyczne wyposażenie orkiestry, mobilne zestawy, system tłumaczeń, instrumenty muzyczne, samochód, dodatkowe wyposażenia sanitarne i teletechniczne. Trwają czynności przekazania budynku do użytkowania. Zadanie współfinansowane jest w ramach RPO WL na lata 2007-2013;
- Renowacja renesansowej „Piwnicy pod Fortuną” w Lublinie poprzez wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań multimedialnych – ukończono realizację zadania p.n. Zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania pomieszczeń piwnicznych budynku „Piwnica pod Fortuną” do celów ekspozycyjnych pt. „Multimedialna wędrówka po historii miasta w Lublinie”, ul. Rynek 8. Ogółem wydatkowano 914 623,41 zł. Zakres robót obejmował roboty w branży budowlanej, wg projektu architektonicznego i specyfikacji technicznej; roboty w branży sanitarnej: instalacja wodno-kanalizacyjna, instalacja wentylacji i ciepła technologicznego; roboty w branży elektrycznej – instalacje elektryczne; instalacje multimedialne. Ponadto wykonano wewnętrzną instalację hydrantową DN25, wg projektu opracowanego przez Wykonawcę; wykonanie systemu sygnalizacji pożaru, wg projektu opracowanego przez Wykonawcę; wyposażenie przedmiotowej strefy pożarowej (części budynku) w ilość gaśnic zawierającą dwukrotnie wyższą od wymaganej ilość środka gaśniczego. Wyko-

nano instalację oświetlenia technicznego (27 punktów) w pomieszczeniach piwnicznych budynku „Piwnicy pod Fortuną”, przy ul. Rynek 8 w Lublinie.

Kamienice Miasta sp. z o.o. zrealizowała następujące prace specjalistyczne na Starym Mieście:

- Rynek 19 – remont części piwnic lokatorskich w ramach poszerzenia lokali użytkowych, remont instalacji gazowej, remont części instalacji centralnego ogrzewania, rozpoczęcie adaptacji strychu na poszerzenie lokali mieszkalnych,
- Rybna 4 – wykonano drzwi wyjściowe na podwórko w ramach pierwszego etapu rewitalizacji podwórka,
- Złota 5 – wykonano prace przedprojektowe przed planowanym kompleksowym remontem,
- Grodzka 36 a – zakończenie adaptacji lokalu na kawiarnię, remont skwerku z przeznaczeniem na ogródek letni.

2.2. Pomoc właścicielom w zakresie remontów budynków na Starym Mieście

Na podstawie uchwały Nr 791/XXXIII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 8 września 2005 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (z późn. zm.) w 2011 r. udzielono dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane zabytków w wysokości 1 214 110,00 zł.

W ramach powyższych środków dofinansowano prace właścicielom prywatnych budynków na Starym Mieście na kwotę 511 700,00 zł, z tego dotyczące:

- rewitalizacji skrzydła północnego klasztoru, renowacji kaplicy Tyszkiewiczów, renowacji elewacji dużego dziedzińca klasztoru oraz I etapu rewitalizacji 3 mniejszych dziedzińców w zespole klasztornym oo. Dominikanów przy ul. Złotej 9 – 371 200,00 zł;
- robót budowlanych związanych z remontem elewacji i termomodernizacji budynku (strona północno-wschodnia i ocieplenie poddasza) Archikatedry Lubelskiej przy ul. Królewskiej 10 – 44 700,00 zł;
- malowania elewacji Wieży Trynitarzkiej – 59 300,00 zł;

- wykonania projektu budowlanego, prac remontowo-renowacyjnych kominów, wymiany stolarki okiennej w kamienicy przy ul. Kowalskiej 9 – 10 600,00 zł;
- wymiany pokrycia dachu w kamienicy przy ul. Rynek 7 – 7 800,00 zł;
- wykonania dokumentacji konserwatorskiej prac remontowych parteru, wstępnego programu prac konserwatorskich tapet, prac w zakresie odstonięcia tapet w kamienicy przy ul. Rybnej 4; wykonania programu prac badawczych warstw barwnych i pobiał w pomieszczeniach na pierwszym piętrze w kamienicy przy ul. Złotej 5; wykonania programu prac badawczych warstw barwnych i pobiał w pomieszczeniach na pierwszym i drugim piętrze w kamienicy przy ul. Grodzkiej 36A – 9 700,00 zł;
- wykonania robót budowlanych zabezpieczających elementy konstrukcyjne podziemia Pałacu Pawęczkowskich przy ul. Noworybnej 4 – 8 400,00 zł.

Uchwałą nr 5/II/2002 Rady Miejskiej w Lublinie z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień w podatku od nieruchomości – zwolniono od podatku budynki wpisane do rejestru zabytków zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, jeżeli utrzymywane i konserwowane są zgodnie z przepisami o ochronie zabytków oraz jeżeli przeznaczono na modernizację i remonty tych budynków w roku podatkowym kwotę nie mniejszą niż dwukrotność należnego na dany rok podatku od nieruchomości. Zwolnieniu podlegają również grunty i budowle związane z budynkiem wpisanym do rejestru zabytków.

W 2011 r. z tej formy pomocy skorzystało 44 podatników (8 osób prawnych i 36 osób fizycznych), a kwota zwolnienia wyniosła 252 909,39 zł.

3. GOSPODAROWANIE MIENIEM

3.1. Nabywanie gruntów

W 2011 r. nabyto w drodze zamiany od Spółdzielni Mieszkaniowej „Strumyk” i osób fizycznych nieruchomości gruntową położoną w Lublinie przy ul. Szwoleżerów za kwotę 65 978,71 zł, nabyto budynki położone przy ul. Wyścigowej za 263 193 zł, wypłacono nie pobraną należność z 2010 r. za wykup nadwyżki udziałów uzyskanych po zniesieniu współwłasności w budynku położonym przy ul. Wieniawskiej 4 w wys. 928,25 zł.

W roku 2011 nabyto i wypłacono odszkodowania za około 18 ha gruntów na łączną kwotę około 37 800 00 zł, w tym:

- za grunty pod rozszerzenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej ok. 537 000 zł,
- za grunty pod inwestycje drogowe (rozbudowa i budowa dróg) ok. 20 330 000 zł,
- za grunty przejęte z mocy prawa (w trybie podziałów nieruchomości) przeznaczone pod drogi publiczne ok. 6 723 000 zł,
- za grunty pod Zintegrowany System Transportu Miejskiego ok. 1 650 000 zł,
- za grunty nabyte pod budowę stadionu miejskiego w wys. ok. 8 560 000 zł.

3.2. Zbywanie mienia komunalnego

W zakresie zbywania mienia komunalnego, uzyskano w 2011 r. dochody w wysokości 22 433 639,99 zł, w tym z tytułu:

- sprzedaży nieruchomości zabudowanych i lokali użytkowych 8 571 849,00 zł,
- sprzedaży 273 mieszkań komunalnych 6 580 916,00 zł,
- sprzedaży działek gruntowych 3 573 755,06 zł,
- odpłatnego nabycia prawa własności gruntów 931 828,42 zł,

- wpłat zwaloryzowanych odszkodowań przez byłych właścicieli za przywrócenie prawa własności 2 620 064,31 zł,
- wpłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności 155 227,20 zł.

3.3. Inne formy gospodarowania mieniem

W zakresie innych form gospodarowania mieniem komunalnym, uzyskano w 2011 r. dochody w wysokości 19 204 113,15 zł, w tym z tytułu:

- opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości 13 424 754,12 zł,
- dzierżawy i najmu składników majątkowych 5 507 654,05 zł,
- odsetek od rat, nieterminowych wpłat oraz od dotacji zgromadzonych na rachunkach bankowych 271 704,98 zł.

3.4. Przekształcenia własnościowe i prywatyzacja mienia

Podwyższono kapitał zakładowy MPWiK w Lublinie Sp. z o.o. wnosząc aport w postaci urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych o łącznej wartości 19 038 000 zł.

Aktem założycielskim ustalono kapitał zakładowy MOSiR „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o.o. obejmujący wkład niepieniężny o łącznej wartości 53 314 281,00 zł w zamian obejmując udziały w ilości 533 142 sztuk, o wartości nominalnej 100,00 zł każdy, o łącznej wartości 53 314 200,00 zł. Aport obejmował prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zlokalizowanej w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 4,4a – działka Nr 9/8, o powierzchni 45 276 m², nieruchomość zlokalizowaną w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 5 działka Nr 6/2, o powierzchni 32 244 m², prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zlokalizowanej w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 6, działka Nr 9/1 o powierzchni 4 500 m², ruchomości, wartości niematerialne i prawne, pozostające na majątku MOSiR.

Następnie Spółka zrzekła się prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę Nr 9/8 zlokalizowanej przy Al. Zygmuntofskie 4,4A i prawa użytkowania wieczystego nierucho-

mości stanowiącej działkę Nr 9/1 zlokalizowanej przy Al. Zygmun-
towskie 6 w Lublinie o łącznej wartości 27 855 700,00 zł.

Podwyższono kapitał zakładowy MOSiR „Bystrzyca” w Lublinie
Sp. z o.o. wnosząc wkład pieniężny o wartości 4 683 700 zł.

Podwyższono kapitał zakładowy MPK Lublin Sp. z o.o. wno-
sząc wkład pieniężny o wartości 4 999 800 zł. Jednocześnie
umorzono na tą samą kwotę kapitał zakładowy Spółki tytułem po-
krycia straty z lat ubiegłych.

Podwyższono kapitał zakładowy Towarzystwa Budownictwa
Społecznego „Nowy Dom” Sp. z o.o. wnosząc wkład pieniężny
o wartości 5 999 400 zł.

Podwyższono kapitał akcyjny w spółce Port Lotniczy Lublin
S.A. wnosząc wkład pieniężny w wysokości 20 000 000 zł.

3.5. Działania Prezydenta jako zgromadzenia wspólników jednoosobowych spółek miasta

W jednoosobowych spółkach Gminy Lublin w 2011 r. odbyły
się zwyczajne zgromadzenia wspólników. Przedmiotem zgroma-
dzeń było zatwierdzenie sprawozdań zarządów spółek z ich dzia-
łalności oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań finanso-
wych za rok obrotowy 2010 obejmujących: bilans, rachunek zy-
sków i strat, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych,
sprawy dotyczące udzielania absolutorium członkom zarządu
i rad nadzorczych spółek z wykonania obowiązków za w/w okres,
przyznania nagród członkom zarządów spółek, a także podział
zysków lub pokrycie strat.

- Lubelskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
w Lublinie – w 2011 r. w Spółce odbyły się cztery zgroma-
dzenia wspólników, w tym trzy nadzwyczajne zgromadzenia,
na których podjęto uchwały w następujących sprawach:
  - przystąpienia Spółki do Fundacji Rozwoju Sportu w Lublinie,
  - przystąpienia Spółki do stowarzyszenia Lubelski Klub Biznesu,
  - wyrażenia zgody na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego
nieruchomości gruntowej wraz z udziałem w budynku,
  - zmian składu osobowego Rady Nadzorczej,
  - wyrażenia zgody na zawarcie umowy o dofinansowanie Pro-
jektu „Przebudowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta Lu-
blin”,

- wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Spółkę zobowiązania wekslowego z tytułu zabezpieczenia zwrotu kwoty dotacji wraz z odsetkami wynikającego z umowy w sprawie Projektu „Przebudowa sieci ciepłowniczej na terenie miasta Lublin”,
- zatwierdzenia zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lublinie – w 2011 r. w Spółce odbyło się dziesięć zgromadzeń wspólników, w tym dziewięć nadzwyczajnych zgromadzeń, na których podjęto uchwały w następujących sprawach:
  - zatwierdzenia „Planu przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych MPWIK Sp. z o.o. w Lublinie na lata 2012-2015”,
  - zatwierdzenia „Planu inwestycji w 2012 r. obiektów i urządzeń MPWIK Sp. z o.o. w Lublinie” i zmian w planie inwestycji w 2011 r.,
  - podwyższenia kapitału zakładowego Spółki i pokrycie go wkładem niepieniężnym w postaci sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
  - przeniesienia części udziałów przez Gminę Lublin na MPWIK Sp. z o.o. w Lublinie i umorzenia tych udziałów za wynagrodzeniem z czystego zysku Spółki;zmiany w umowie Spółki,
- przyjęcia „Regulaminu Rady Nadzorczej MPWIK Sp. z o.o. w Lublinie” i „Regulaminu wyboru przedstawicieli pracowników do Rady Nadzorczej MPWIK Sp. z o.o. w Lublinie”,
- zmian w składzie Rady Nadzorczej;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Lublin Sp. z o.o. – w 2011 r. w Spółce odbyło się siedem zgromadzeń wspólników, w tym sześć nadzwyczajnych zgromadzeń, na których podjęto uchwały w następujących sprawach:
  - obniżenia i podwyższenia kapitału zakładowego Spółki.
  - zatwierdzenia „Regulaminu wyboru przedstawicieli pracowników do Rady Nadzorczej MPK Lublin Sp. z o.o.”,
  - zgody na zaciągnięcie zobowiązania finansowego,
  - zmian w składzie Rady Nadzorczej,
  - powołania Rady Nadzorczej na czwartą kadencję;
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Nowy Dom” Sp. z o.o. w Lublinie – w 2011 r. w Spółce odbyło się pięć zgroma-

dzeń wspólników, w tym cztery nadzwyczajne zgromadzenia, na których podjęto uchwały w następujących sprawach:

- podwyższenia kapitału Spółki,
- ustalenia stawki czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w zasobach Towarzystwa;
- Kamienice Miasta Sp. z o.o. w Lublinie – w 2011 r. w Spółce odbyły się dwa zgromadzenia wspólników, w tym jedno nadzwyczajne zgromadzenie, na którym podjęto uchwałę w następującej sprawie:
sprzedaży nieruchomości przy ul. Niecałej 3 w Lublinie;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o.o. – na podstawie uchwały Rady Miasta Lublin Nr 95/IX/2011 z dnia 21 kwietnia 2011 r. „w sprawie likwidacji samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” w Lublinie Sp. z o. o. w celu zawiązania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością” dnia 30 czerwca 2011 r. została zawarta umowa Spółki w formie aktu notarialnego. Nowopowstała Spółka stała się następcą praw i obowiązków zakładu budżetowego tj. wstąpiła we wszystkie prawa i obowiązki związane z działalnością zakładu, składniki mienia zakładu przekształconego w spółkę stały się majątkiem spółki. Na poczet pokrycia kapitału zakładowego Spółki Gmina Lublin wniosła wkład niepieniężny o łącznej wartości 53 314 281,00 zł w zamian obejmując udziały w ilości 533 142 sztuk, o wartości nominalnej 100,00 zł każdy, o łącznej wartości 53 314 200,00 zł. Aport obejmował prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zlokalizowanej w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 4,4a – działka Nr 9/8, o powierzchni 45 276 m², nieruchomość zlokalizowaną w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 5 działka Nr 6/2, o powierzchni 32 244 m², prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zlokalizowanej w Lublinie przy Al. Zygmuntofskie 6, działka Nr 9/1 o powierzchni 4 500 m², ruchomości, wartości niematerialne i prawne, pozostające na majątku MOSiR. W 2011 r. w Spółce odbyło się osiem nadzwyczajnych zgromadzeń wspólników, na których podjęto uchwały w następujących sprawach:
- upoważnienia do zwołania otwarcia i przewodniczenia w pierwszym posiedzeniu nowowybranej Rady Nadzorczej,
- podwyższenia kapitału,

- ustalenia i przyznania wynagrodzenia członkom Rady Nadzorczej,
- przyznania wynagrodzenia członkom Zarządu,
- zrzeczenia się przez Spółkę prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę Nr 9/8 zlokalizowanej przy Al. Zygmuntofskie 4,4A i prawa użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę Nr 9/1 zlokalizowanej przy Al. Zygmuntofskie 6 w Lublinie,
- obniżenia kapitału zakładowego w wysokości 27 855 700,00 zł,
- przyjęcia regulaminu Rady Nadzorczej,
- zmiany umowy Spółki w zakresie reprezentacji Spółki.

4. POLITYKA MIESZKANIOWA

4.1. Polityka czynszowa

Uchwałą Rady Miasta Lublin Nr 514/XXVI/2008 z dnia 27 listopada 2008 r. przyjęto Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Miasta Lublin na lata 2009-2013, który między innymi zakłada:

- dążenie do wprowadzenia zasady, że dla zasobów mieszkaniowych nowo powstałych stawka czynszu wynosić będzie 3 % wartości odtworzeniowej 1 m² powierzchni użytkowej lokalu;
- ustalanie w pozostałych zasobach takiego poziomu czynszów, aby ich średnia wysokość zapewniała pokrycie kosztów ponoszonych na utrzymanie zasobów mieszkaniowych i aby do 2012 r. stawka bazowa czynszu odpowiadała 3 % wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej lokalu.

Od dnia 4 sierpnia 2009 r. zgodnie z Zarządzeniem Nr 551/2009 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 4 sierpnia 2009 r. w sprawie określenia miesięcznych stawek czynszu za lokale mieszkalne i lokale socjalne stawki czynszu wynoszą:

- 5,97 zł/m²/m-c bazowa stawka czynszu za lokale mieszkalne;
- 1,18 zł/m²/m-c stawka czynszu za lokale socjalne.

Wartość 3 % wartości odtworzeniowej przedstawiała się następująco:

- od 12.09.2008 r. do 12.03.2009 r. – 7,94 zł/m²,
- od 12.03.2009 r. do 23.09.2009 r. – 7,52 zł/m²,
- od 23.09.2009 r. do 10.03.2010 r. – 7,87 zł/m²,
- od 10.03.2010 r. do 17.09.2010 r. – 8,24 zł/m²,
- od 17.09.2010 r. do 09.03.2011 r. – 8,50 zł/m²,
- od 09.03.2011 r. do 06.09.2011 r. – 8,70 zł/m²,
- od 06.09.2011 r. – 10,39 zł/m².

Obecnie obowiązująca stawka bazowa czynszu wynosząca 5,97 zł/m² stanowi 1,73 % wartości odtworzeniowej 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego.

Poprzednio obowiązujący Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lublin na lata 2004-2008 określony Uchwałą Rady Miasta Lublin Nr 310/XII/2003 z dnia 20 listopada 2003 r. zakładał, że już w 2005 r. maksymalna stawka czynszu osiągnie 3 % wartości odtworzeniowej 1 m² powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego. Jednak do chwili obecnej nie osiągnął tej wartości.

Maksymalnie wartość stawki bazowej czynszu dochodziła do 2,56 % wartości odtworzeniowej.

Istotnym w sprawie polityki czynszowej jest również fakt, że aktualne przepisy ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego zakładają, że w zakresie wyznaczania stawki czynszu bierze się pod uwagę zarówno pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem lokali jak również zwrot kapitału i zysk wynajmującego. To oznacza konieczność wprowadzania podwyżek. Wykazane w pkt. 2 założenie z aktualnego Programu dla Lublina takie rozwiązanie już uwzględnia.

4.2. Budowa nowych i remonty starych zasobów mieszkaniowych

Kamienice Miasta sp. z o.o. w ramach prac remontowych wykonały następujące prace:

- Rynek 19 – remont 1 lokalu mieszkalnego; wymiana 4 sztuk drzwi wejściowych do lokali mieszkalnych,
- Kowalska 11 – remont 1 lokalu mieszkalnego,
- Rybna 4 – remont 1 lokalu mieszkalnego wraz ze zmianą systemu ogrzewania na gazowe; kontynuacja wymiany okien i drzwi
- Rybna 4 – kontynuacja wymiany okien i drzwi,
- Lubartowska 25 – kontynuacja wymiany okien, drzwi wejściowych oraz podłączania lokali mieszkalnych do instalacji gazowej.

Dodatkowo wykonano remont jednostek zduńskich(Kowalska 13, Kowalska 11, Lubartowska 25) i przewodów kominowych oraz wentylacyjnych (Kowalska 11, Rybna 4, Lubartowska 25).

Rok 2011 ze względu na skalę i rodzaj zrealizowanych zadań był jednym z najlepszych w dotychczasowej historii Towarzystwa Budownictwa Społecznego „NOWY DOM”.

W minionym roku TBS „NOWY DOM” przeprowadziło swe jedenaste zadanie inwestycyjne – budowę na Felinie kolejnych budynków ze 110 lokalami mieszkalnymi na wynajem. Mieszkania zostały zasiedlone osobami kierowanymi przez miasto spośród osób oczekujących na mieszkania komunalne.

Wybudowano i oddano do dyspozycji Miejskiej Biblioteki Publicznej budynek przeznaczony na jej dzielnicową filię.

Oddano również do użytku przedszkole publiczne dla 100 dzieci. Wartość tej inwestycji wyniosła 18 000 000 zł. Inwestycja została zrealizowana bez udziału kredytu w oparciu o uchwałę Rady Miasta Lublin Nr 1122/XLIII/2010 z dnia 24 czerwca 2010 r. w sprawie zasad współpracy z Towarzystwem w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych mieszkańców miasta Lublin.

5. SZKOLNICTWO I OŚWIATA

5.1. Zmiany w sieci szkół i placówek

W ciągu roku 2011 dokonano niewielu zmian w sieci szkół.

Z dniem 1 września 2011 r. połączono Gimnazjum Nr 12 przy ul. Podwale 3 oraz VII Liceum Ogólnokształcące i utworzono z tym dniem Zespół Szkół Nr 11 z siedzibą przy ul. Farbiarskiej 8.

Z dniem 1 września 2011 r. nastąpiła zmiana miejsca prowadzenia działalności i siedziby Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 1 z ul. Podwale 3 na ul. Krochmalną 29. Budynek przy ul. Podwale 3 został wyłączony z użytkowania w systemie oświaty.

5.2. Promowanie osiągnięć najlepszych uczniów

Realizując postanowienia uchwały Nr 475/XXV/2008 Rady Miasta z 16 października 2008 r. w sprawie programu wspierania na terenie Lublina edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, Prezydent Miasta Lublin wyróżnił dyplomami i nagrodami książkowymi 440 uczniów, którzy uzyskali 536 tytuły laureata w konkursach przedmiotowych i tematycznych, olimpiadach, turniejach zawodowych oraz ogólnopolskich konkursach artystycznych lub literackich. Uczniowie – laureaci, którzy legitymowali się ponadto wysoką średnią ocen za wyniki w nauce, nagrodzeni zostali ponadto jednorazowymi stypendiami Prezydenta Miasta Lublin. Laureaci otrzymali łącznie 226 stypendiów, w tym ze szkół podstawowych 90 uczniów, z gimnazjów 83 uczniów, ze szkół ponadgimnazjalnych 53 uczniów. Wysokość stypendiów za osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, olimpiadach i ogólnopolskich imprezach artystycznych wynosiła: dla uczniów szkół podstawowych – 227,50 zł, gimnazjów – 318,50 zł, dla uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych – 409,50 zł.

5.3. Konkursy na stanowiska dyrektorów szkół i placówek

W roku 2011 ogłoszono 8 konkursów na stanowisko dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki. Przeprowadzono konkursy na stanowiska dyrektorów niżej wymienionych przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez m. Lublin. Były to:

- Przedszkole Nr 10,
- Przedszkole Nr 34,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Kochanowskiego,
- IV Liceum Ogólnokształcące im. Stefanii Sempołowskiej,
- Zespół Szkół Budowlanych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego,
- Zespół Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego,
- Zespół Szkół Samochodowych im. Stanisława Syroczyńskiego,
- Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją”.

Konieczność ogłoszenia konkursów związana była z przechodzeniem dotychczasowych dyrektorów na emeryturę (5 konkursów), a także z innych ważnych przyczyn – śmierć dyrektorów (w 3 placówkach).

W 2011 r. dyrektorom niżej wymienionych przedszkoli, szkół i placówek Prezydent Miasta Lublin przedłużył okres powierzenia stanowiska na kolejne lata. Były to:

- Przedszkole Nr 15, 25, 37, 49, 54, 83,
- Szkoły Podstawowe Nr 7, 27, 30, 32, 42, 52,
- Zespół Szkół Nr 7,
- Gimnazjum Nr 11 im. por. mar. Mariana Tadeusza Mokrskiego,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Zbigniewa Herberta,
- Zespół Szkół Ekonomicznych im. A. i J. Vetterów,
- Zespół Szkół Nr 1 im. Władysława Grabskiego,
- Centrum Kształcenia Ustawicznego Nr 2,
- Szkoła Muzyczna I i II st. im. Tadeusza Szeligowskiego,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej im. Prof. Zofii Sękowskiej,
- Bursa Szkolna Nr 1.

5.4. Awans zawodowy nauczycieli

W roku 2011 wnioski nauczycieli o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień nauczyciela mianowanego były rozpatrywane w dwóch terminach przewidzianych ustawą Karta Nauczyciela.

Do 30 czerwca 2011 r. wpłynęły 144 wnioski z 74 szkół i placówek o wszczęcie postępowania egzaminacyjnego od nauczycieli, którzy odbywali staż w okresie od 1 września 2008 r. do 31 maja 2011 r. Dwa wnioski zostały wycofane przez nauczycieli. Do egzaminu przystąpiło 142 nauczycieli z 72 szkół i placówek. Nauczyciele uzyskali wymaganą prawem do zdania egzaminu liczbę punktów i otrzymali zaświadczenia o zdaniu egzaminu oraz akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

W drugim terminie, do 31 października 2011 r., wpłynęły 22 wnioski z 17 szkół i placówek. Wszyscy wnioskodawcy zdali egzaminy i otrzymali zaświadczenia o zdaniu egzaminu oraz akty nadania stopnia nauczyciela mianowanego.

Łącznie przeprowadzono w 2011 r. 164 postępowania zakończone nadaniem stopnia awansu nauczyciela mianowanego w formie decyzji administracyjnej (w tym 93 nauczycielom ze szkół, których prowadzenie należy do zadań gminy oraz 71 nauczycielom ze szkół, których prowadzenie należy do zadań powiatu).

Najliczniejszą grupę wśród awansujących nauczycieli stanowili nauczyciele języka angielskiego (22 osoby), na dalszych miejscach znaleźli się nauczyciele wychowania przedszkolnego (19 osób), nauczyciele wychowania fizycznego (19 osób), pedagodzy (10 osób) i nauczyciele języka polskiego (10 osób).

5.5. Doradztwo metodyczne i doskonalenie nauczycieli

5.5.1. Doradztwo metodyczne

Zadania doradcy metodycznego wypełniało 43 nauczycieli dyplomowanych, zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Miasto Lublin, którzy udzielali wsparcia nauczycielom wszystkich etapów edukacyjnych różnych typów szkół i placówek. Na jednego doradcę metodycznego przypadało średnio 136

nauczycieli, pedagogów i psychologów. Zadaniem doradców było diagnozowanie potrzeb edukacyjnych nauczycieli oraz wspomaganie ich w planowaniu, organizowaniu i badaniu efektów procesu dydaktyczno-wychowawczego, doborze i adaptacji programów nauczania, rozwijaniu umiejętności metodycznych oraz podejmowaniu działań innowacyjnych. Doradcy prezentowali własne lekcje i zajęcia edukacyjne (84) i organizowali comiesięczne spotkania z nauczycielami, w tym: wykłady, zajęcia warsztatowe, konsultacje zespołowe, wycieczki metodyczne oraz cykliczne seminaria np.: „Nauczyciel w dobie reformy”, „Psychologiczna Akademia Nauczyciela”, „Nowoczesna Dydaktyka”, „Wykłady o początku” a także realizowali liczne projekty i konkursy międzyszkolne (w tym sprawdzające przygotowanie uczniów do egzaminów zewnętrznych „Rok przed dyplomem” oraz „Rok przed maturą”), współorganizowali konferencje przedmiotowo-metodyczne oraz prowadzili cotygodniowe konsultacje indywidualne z nauczycielami.

5.5.2. Doskonalenie nauczycieli

W 2011 r. 388 nauczycieli podjęło, kontynuowało lub ukończyło studia licencjackie, magisterskie, podyplomowe oraz doktoranckie w celu uzupełnienia lub uzyskania dodatkowych kwalifikacji. Kierunkami, w których nauczyciele podejmowali doksztalcenie były m.in.: terapia pedagogiczna i/lub psychologiczna, diagnoza i terapia dysleksji, socjoterapia, logopedia, pedagogika (ogólna, opiekuńczo-wychowawcza, przedszkolna, wczesnoszkolna, terapeutyczna, Montessori, surdopedagogika, tyflopädagogika, oligofrenopedagogika, psychopedagogika), wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, doradztwo zawodowe, przyrodoznawstwo, edukacja dla bezpieczeństwa, wiedza o społeczeństwie, nauczanie myśli Jana Pawła II, etyka, filologia angielska, technologia informacyjna, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, prawo pracy i ubezpieczeń społecznych oraz zarządzanie oświatą. Dofinansowanie tych form doksztalcenia wyniosło łącznie 302 835 zł.

Nauczyciele i kadra kierownicza szkół uczestniczyli w konferencjach, kursach kwalifikacyjnych i doskonalących, seminariach, warsztatach organizowanych przez doradców metodycznych oraz innych formach doskonalenia zawodowego. Dotyczyły one

przede wszystkim doskonalenia umiejętności wychowawczych, dydaktycznych, metodycznych, terapeutycznych, językowych, informatycznych oraz menedżerskich. Ponadto w każdej szkole i placówce odbyły się co najmniej 3 szkoleniowe posiedzenia rady pedagogicznej. Dofinansowanie tych form doskonalenia w 2011 r. wyniosło 861 587 zł.

5.6. Pomoc socjalna dla uczniów

Pomoc socjalna dla uczniów ma postać dwóch świadczeń: stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego i jest udzielana zgodnie z regulaminem stanowiącym załącznik do uchwały Nr 671/XXIX/2005 Rady Miasta Lublin (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 83, poz. 1695 z późn. zm.).

W roku 2011 na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym Miasto Lublin otrzymało z dotacji celowej z budżetu państwa łączną kwotę 1 892 582,00 zł. Na wypłatę stypendiów oraz zasiłków szkolnych wykorzystano łącznie 1 149 699,73 zł, w tym wkład własny Miasta wynosił 231 000,00 zł.

W oparciu o w/w Regulamin w 2011 r. wydano 1 413 decyzji administracyjnych orzekających o przyznaniu stypendium szkolnego na rok szkolny 2011/2012 w formie pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym oraz (lub) pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w wysokości: 80 zł, 100 zł lub 128 zł miesięcznie w zależności od dochodu na osobę w rodzinie ucznia.

Wydano również i zrealizowano 146 decyzji administracyjnych orzekających o przyznaniu jednorazowej pomocy w związku ze zdarzeniem losowym w postaci zasiłku szkolnego, w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym w wysokości: 170,00 zł, 230,00 zł, 300,00 zł lub 450,00 zł w zależności od sytuacji materialnej ucznia oraz oceny skutków zdarzenia losowego.

5.7. Modernizacje i remonty obiektów oświatowych

W tej grupie zadań realizowano następujące zadania inwestycyjne:

- przedszkole i żłobek przy ul. Wolskiej – podpisano umowę na realizację inwestycji. Wykonano: wycinkę i przesadzenie drzew, przebudowano linię teletechniczną kolidującą z prowadzoną inwestycją. Rozpoczęto wykop szeroko przestrzenny pod planowany obiekt. Opracowano aktualizację projektu budowlano-wykonawczego przebudowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Wolskiej;
- budowa krytej pływalni przy Zespole Szkół Nr 7 (Gimnazjum Nr 24) – podpisano umowę na realizację inwestycji. Wykonano: roboty ziemne, ławy fundamentowe, słupy podbasenia, ściany oporowe, izolację pionową. Opracowano również projekt budowlano-wykonawczy rozbiórki budynku Przedszkola Nr 45 przy ul. Wielkopolskiej 51 zlokalizowanego na terenie realizowanej inwestycji. Dokonano opłaty przyłączeniowej do sieci elektroenergetycznej budynku krytej pływalni;
- budowa Szkoły Podstawowej w dzielnicy Sławin – trwa procedura przetargowa na wybór wykonawcy robót. Wykonano opinie p. poz. do dokumentacji projektowej budynku SP na Sławinie;
- modernizacje szkół – dostosowanie budynku Szkoły Podstawowej Nr 30, ul. Nałkowskich 110 – wydatkowano ogółem kwotę 170 750 zł, którą przeznaczono na opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej na przystosowanie instalacji p.poz. – do aktualnie obowiązujących przepisów oraz na wykonanie przebudowy instalacji wody pożarowej;
- modernizacje szkół – doprowadzenie ciepłej wody w Szkole Podstawowej Nr 38, ul. Wołodyjowskiego 13 – wydatkowano ogółem kwotę 239 591,84 zł, którą przeznaczono na opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej oraz na roboty instalacyjno-montażowe w wymiennikowni, roboty budowlane po robotach instalacyjnych, towarzyszące roboty elektryczne;
- modernizacje szkół – Zespół Szkół Nr 11 (VII LO), ul. Farbiarska 8 – w 2011 r. wydatkowano ogółem kwotę 642 000 zł, którą przeznaczono na opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej na przebudowę pomieszczeń na potrzebę wydawalni i zmywalni w branży budowlanej, elektrycznej, sanitarnej z przyłączami i robotami towarzyszącymi oraz na częściową realizację przebudowy i remontu pomieszczeń, tj. pochylnię dla niepełnosprawnych, sanitariat, wydawalnię posiłków oraz

salę gimnastyczną. Wartość robót wg umowy – 1 357 700,00 zł; termin zakończenia do 31 sierpnia 2012 r.;

- modernizacja szkół – przebudowa hali sportowej, przy Zespole Szkół Elektronicznych, ul. Wojciechowska 38 – wykonano ogółem kwotę 1 599 819,89 zł. Zakres przebudowy hali lekkoatletycznej obejmował wymianę podsufitki, przebudowę zaplecza szatniowo-sanitarnego, wymianę podłóg i roboty malarskie, przebudowę instalacji kanalizacji sanitarnej, instalacji wodociągowej, rozbiórkę trybun zewnętrznych. Ponadto montaż 4 belek treningowych i 2 szt. belek profesjonalnych do skoku w dal wraz z montażem w podłożu betonowym i tartanie; montaż układu pomiaru energii elektrycznej z instalacji solarnej oraz wykonanie zabezpieczenia pomieszczenia węzła ciepłego przed zalewaniem przez ścieki deszczowe;
- termomodernizacja Zespołu Szkół Elektronicznych, ul. Wojciechowska 38 – ukończono termomodernizację budynków Zespołu Szkół Elektronicznych. Ogólny koszt wyniósł 7 637 849,94 zł. Zakres robót obejmował wymianę okien i drzwi zewnętrznych, docieplenie ścian zewnętrznych, dachów i stropodachów, modernizacja węzła ciepłego, wymiana instalacji c.o., wykonanie instalacji solarnej, przyłącza ciepłowniczego, instalacji odgromowej, nadzór ornitologa, zakup i montaż budek łączących, roboty budowlane towarzyszące;
- modernizacja budynku Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie, ul. Narutowicza 32a – w 2011 r. wydatkowano 1 000 000,00 zł; rozpoczęto przebudowę budynku, przy ul. Narutowicza 32 a w Lublinie dla potrzeb Szkoły Muzycznej I i II stopnia, im. Tadeusza Szeligowskiego. Wykonano rozbiórki wewnętrzne i zewnętrzne, wykopy, podbicie fundamentów, dach i ściany oporowe. Wartość robót wg umowy 9 102 000 zł; termin zakończenia 31 październik 2013 r.;
- termomodernizacja Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej, ul. Magnoliowa 8 – ukończono termomodernizację budynków Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej. Ogólny koszt wyniósł 3 825 304, 92 zł. Zakres robót obejmował: wymianę okien i drzwi zewnętrznych, docieplenie ścian zewnętrznych, dachów i stropodachów, modernizacja węzła ciepłego, wymiana instalacji c.o., wykonanie instalacji solarnej, przyłącza ciepłowniczego

go, roboty instalacyjne elektryczne, nadzór ornitologa, zakup i montaż budek lęgowych, roboty budowlane towarzyszące.

6. PRZECIWDZIAŁANIE BEZROBOCIU

6.1. Ogólna sytuacja na lokalnym rynku pracy

6.1.1. Informacje ogólne

Według stanu na koniec grudnia 2011 r. w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie zostało zarejestrowanych 16 102 bezrobotnych, 340 poszukujących pracy, co ogółem daje liczbę 16 442 osoby. Na dzień 31 grudnia 2011 r. stopa bezrobocia dla miasta Lublina kształtowała się na poziomie 9,5%, dla województwa lubelskiego – 13,3%, zaś dla kraju – 12,5%. W porównaniu do sytuacji sprzed roku wysokość tego wskaźnika spadła o 0,1 punktu procentowego dla miasta Lublina, wzrosła o 0,3 punktu dla województwa lubelskiego, natomiast dla kraju wzrosła o 0,2 punktu procentowego. Te dane liczbowe wskazują, iż na przestrzeni całego 2011 r. nastąpił wzrost stóp bezrobocia nie tylko na lokalnym rynku pracy, ale także w skali całego kraju.

Tabela. Stopa bezrobocia w mieście, w województwie i kraju w 2010 i 2011 r.

Stan na dzień	Lublin	Woj. lubelskie	Kraj
31.01.2010	10,0	13,6	12,7
28.02.2010	10,1	13,8	13,0
31.03.2010	10,0	13,6	12,9
30.04.2010	9,8	12,9	12,3
31.05.2010	9,6	12,5	11,9
30.06.2010	9,3	12,0	11,6
31.07.2010	9,5	11,9	11,4
31.08.2010	9,4	11,8	11,3
30.09.2010	9,4	11,9	11,5
31.10.2010	9,3	12,0	11,5

30.11.2010	9,4	12,3	11,7
31.12.2010	9,6	13,0	12,3
31.01.2011	9,9	13,9	13,1
28.02.2011	10,1	14,2	13,4
31.03.2011	10,1	14,2	13,3
30.04.2011	10,0	13,7	12,8
31.05.2011	9,9	13,2	12,4
30.06.2011	9,5	12,7	11,9
31.07.2011	9,3	12,5	11,8
31.08.2011	9,3	12,4	11,8
30.09.2011	9,2	12,4	11,8
31.10.2011	9,1	12,4	11,8
30.11.2011	9,4	12,8	12,1
31.12.2011	9,5	13,3	12,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych.

Na podstawie uchwały Nr 472/XXV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2008 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie miasta Lublin w 2011 r. ze zwolnienia od podatku od nieruchomości skorzystało 12 podatników (4 osoby prawne i 8 osób fizycznych), a kwota zwolnienia wyniosła 438 630,07 zł. Utworzono 67 nowych miejsc pracy.

Ponadto należy zauważyć, iż zgodnie z uchwałą Nr 188/XIII/2007 Rady Miasta Lublin z dnia 25 października 2007 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców realizujących nowe ó inwestycje lub tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec w Lublinie ze zwolnienia od podatku od nieruchomości w 2011 r. skorzystało 16 podatników (8 osób prawnych i 8 osób fizycznych), a kwota zwolnienia wyniosła 1 603 313,73 zł.

6.1.2. Struktura bezrobocia

Na koniec grudnia 2011 r. w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie w rejestrze bezrobotnych pozostawało 16 102 osoby. Liczba

zarejestrowanych bezrobotnych była niższa od analogicznego okresu roku ubiegłego zaledwie o 22 osoby.

Wśród bezrobotnych można wyodrębnić następujące kategorie:

- osoby poprzednio pracujące (12 852 osoby) 79,8%,
- osoby dotychczas niepracujące (3 250 osób) 20,2%,
- osoby posiadające prawo do zasiłku 1 648 (osób) 10,2%,
- osoby w okresie do 12. miesiący od ukończenia nauki, (831 osób) 5,2%,
- cudzoziemcy (82 osoby) 0,5%,
- osoby bezrobotne do 25 roku życia (2 114 osób) 13,1%,
- osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (483 osoby) 3%,
- długotrwale bezrobotni (8 976 osób) 55,7%,
- kobiety które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (1 595 osób) 19,2%,
- powyżej 50 roku życia (3 830 osób) 23,8%,
- bez kwalifikacji zawodowych (5 911 osób) 36,7%,
- bez doświadczenia zawodowego (5 404 osoby) 33,6%,
- bez wykształcenia średniego (6 804 osoby) 42,3%,
- samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (1 493 osoby) 9,3%,
- osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia (213 osób) 1,3%,
- niepełnosprawni (950 osób) 5,9%.

Porównując poziom bezrobotnych według stanu na koniec grudnia 2010 r. i 2011 r. należy stwierdzić, że udział osób wykazujących się jakimkolwiek doświadczeniem zawodowym w liczbie ogółem nieznacznie się zmienił – z 79,5% na 79,8%. Na koniec grudnia 2011 r. odsetek osób bez stażu pracy wynosił 20,2% i był niższy o 0,3 punktu procentowego w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

W 2011 r. liczba bezrobotnych w Lublinie wahała się w granicach 15 587-17 323 osoby. Natomiast w 2010 r. liczba bezrobotnych na terenie miasta Lublina wahała się w granicach 15 005-16 131 osób. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych na koniec grudnia 2011 r. kobiety stanowiły 51,5% (tj. 8 286 kobiet) ogółu zarejestrowanych. Oznacza to, że w stosunku do 2010 r. odsetek kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem zwiększył się o 1,2%.

Analizując płynność bezrobocia należy stwierdzić, iż na przestrzeni 2011 r. zostało zarejestrowanych 17 339 bezrobotnych (o 2 711 osób mniej niż w 2010 r.), z czego 4 338 osób rejestrowało się po raz pierwszy i 13 001 bezrobotnych po raz kolejny.

W 2011 r. z ogółu 17 317 wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych – 6 722 osób (38,8% ogółu wyrejestrowanych) podjęło pracę, z tego 6 409 osób pracę niesubsydiowaną i 313 osób pracę subsydiowaną. Spośród bezrobotnych podejmujących pracę subsydiowaną, 30 osób zostało skierowanych do prac interwencyjnych, 176 osób podjęło działalność gospodarczą, 102 osoby podjęły pracę objętą refundacją kosztów zatrudnienia bezrobotnego, czyli wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy.

W 2011 r. liczba osób, które rozpoczęły staże wyniosła 956, natomiast liczba osób, które rozpoczęły szkolenia osiągnęła poziom 281. W okresie sprawozdawczym 262 osoby rozpoczęły prace społecznie użyteczne oraz 8 osób rozpoczęło realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego.

6.2. Główne kierunki działalności Miejskiego Urzędu Pracy

6.2.1. Pośrednictwo pracy

W 2011 r. do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie zgłoszonych zostało łącznie 3 048 wolnych miejsc pracy. Wśród nich znalazło się 1 165 wolnych miejsc pracy subsydiowanej oraz 746 wolnych miejsc pochodzących z sektora publicznego.

Zgodnie z danymi MUP za 2011 r. zgłoszono 1 018 ofert dotyczących staży dla bezrobotnych. Ponadto pojawiły się 255 wolne miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Najwięcej wolnych miejsc pracy w 2011 r. pojawiło się w lecie: w sierpniu – 483, czerwcu – 433 i lipcu – 347. Najmniejsza ilość zgłoszonych ofert wystąpiła w lutym (103).

W 2011 r. pojawiło się 3 048 ofert pracy z 22 różnych sekcji. Wolne miejsca pracy zgłaszane były przez pracodawców głównie z pięciu sekcji PKD:

- handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 12,1%,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 12%,

- budownictwo 11,2%,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca 10,2%,
- przetwórstwo przemysłowe 10%.

Oferty pracy pochodzące z powyższych sekcji klasyfikacji działalności w 2011 r. stanowiły 55,5% ogółu wszystkich wolnych miejsc pracy. Najmniej ofert pojawiło się z kategoriach: rolnictwo, łowiectwo i rybactwo; górnictwo i wydobywanie; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami – niespełna 0,1%. Spośród 5 178 ofert pracy zgłoszonych w 2010 r. na koniec grudnia pozostało 98 wolnych miejsc pracy, tj. 1,9 % ogółu.

6.2.2. Marketing MUP

W 2011 r. MUP zgodnie z wyznaczonymi zadaniami udzielał pomocy pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników.

Pośrednicy pracy odbyli 1 381 wizyt w siedzibach pracodawców, prezentując szeroką gamę usług Urzędu. Pozyskano do realizacji 3 048 wolnych miejsc pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy z terenu miasta Lublina. Przede wszystkim wykorzystywano w tym zakresie techniki telemarketingowe, prezentując usługi m.in. na stronie internetowej MUP oraz podczas rozmów telefonicznych i wizyt pracodawców w Urzędzie. Udzielano pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszonymi wolnymi miejscami pracy, biorąc pod uwagę konieczność jak najszybszego obsadzenia wakujących stanowisk odpowiednimi kandydatami. Inicjowano i organizowano kontakt bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami poprzez wyszukiwanie w rejestrze osób bezrobotnych i poszukujących pracy MUP odpowiednich kandydatów na zgłoszone wolne stanowiska pracy.

MUP w Lublinie w ramach strategii marketingowej był organizatorem Targów Pracy 2011. W imprezie wzięło udział 90 wystawców. Celem imprezy była promocja usług urzędu, a także umożliwienie zainteresowanym osobom bezpośredniego kontaktu z pracodawcami. Z bogatej oferty łącznie około 1 000 ofert pracy skorzystało 7 000 odwiedzających. Wystawcy dysponowali miejscami pracy w różnych zawodach i specjalnościach, przede wszystkim z branż: handlowej, usługowej, budowlanej i finansowej. Podczas Targów zainteresowani pracodawcy mogli złożyć

akces przystąpienia do Klubu Pracodawców, którego celem jest kreowanie „dobrych praktyk” w szerszym środowisku społecznym. Dzięki agencjom zatrudnienia uczestniczącym w targach zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje o ofertach pracy za granicą.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano współpracę, rozwój i dialog społeczny z instytucjami i organizacjami pozarządowymi. W ramach tej współpracy przedstawiciele MUP uczestniczyli w licznych konferencjach, seminariach, warsztatach mających na celu wsparcie działań w odniesieniu do różnych grup lokalnej społeczności, a także inicjowali spotkania Lubelskiego partnerstwa Publiczno-Społecznego.

6.2.3. Poradnictwo zawodowe, informacja zawodowa, zajęcia aktywizacyjne, Klub Pracy

W 2011 r. MUP w Lublinie prowadził poradnictwo zawodowe w formie: indywidualnych i grupowych spotkań osób bezrobotnych z doradcami zawodowymi, a także w formie badań testowych. Informacja zawodowa udzielana była również w formie indywidualnej lub grupowej. Ponadto organizowane były zajęcia w Klubie Pracy oraz zajęcia aktywizacyjne, mające na celu przygotowanie uczestników do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia lub pracy zarobkowej.

Usługi poradnictwa zawodowego polegały na:

- udzieleniu ogółem 5 310 porad zawodowych osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Były to wyłącznie porady indywidualne,
- badaniach testowych, którym dobrowolnie poddało się 84 osoby,
- udzieleniu informacji zawodowej; ogółem w 2011 r. informacji zawodowej udzielono 341 bezrobotnym i poszukującym pracy – w tym 117 w ramach wizyt indywidualnych oraz 21 grup dla 167 osób w ramach informacji grupowej.

W 2011 r. w zajęciach aktywizacyjnych realizowanych w ramach pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy uczestniczyło ogółem 35 osób.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych organizowane były także zajęcia w Klubach Pracy, w których łącznie uczestniczyło 20 osób bezrobotnych.

Wśród uczestników szkoleń w Klubach Pracy największą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 25-34 lata (7 osób) oraz powyżej 45 roku życia (7 osób). Dane statystyczne pokazują, że z możliwości podjęcia szkoleń skorzystało najwięcej (7 osób) osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (6 osób).

6.2.4. Szkolenia i przekwalifikowania

W 2011 r. szkolenia organizowane przez MUP w Lublinie rozpoczęło łącznie 285 osób, w tym 235 osób w trybie indywidualnym i 50 w trybie grupowym. Przeprowadzone szkolenia finansowano z źródeł tj. Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Pracy lub PFRON.

W okresie sprawozdawczym szkolenia, zarówno indywidualne jak i grupowe, ukończyło 288 osób. Wśród nich znalazło się 10 osób niepełnosprawnych bezrobotnych.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2011 r. specjaliści ds. rozwoju zawodowego w MUP udzielali informacji osobom bezrobotnym o możliwości udziału w szkoleniach organizowanych przez Urząd oraz inne organy szkoleniowe, a finansowanych głównie ze środków publicznych. Ponadto rozpowszechniane były materiały informacyjno-promocyjne dotyczące owych szkoleń.

6.2.5. Instrumenty rynku pracy

W okresie sprawozdawczym osoby bezrobotne zarejestrowane w MUP korzystały z takich instrumentów rynku pracy jak:

- staż,
- prace interwencyjne,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności.

W 2011 r. do MUP wpłynęło 1 275 wniosków od pracodawców chcących, aby osoby bezrobotne nabywały praktyczne umiejętności do wykonywania pracy poprzez wykonywanie zadań w firmie (miejscu pracy). Zawarto 540 umów z pracodawcami, w ramach których staż rozpoczęło ogółem 962 osoby. Ponadto 913 osób kontynuowało program stażu (z 2010 r).

W okresie sprawozdawczym do MUP wpłynęło 43 wnioski od pracodawców zainteresowanych organizacją prac interwencyjnych. Umowy zawarto ze 20 pracodawcami, w ramach których utworzono 21 miejsc pracy. Na miejscach pracy interwencyjnej zorganizowanych w 2011 r. oraz poprzednich okresach pracę rozpoczęło 30 osób bezrobotnych.

W 2011 r. do MUP wpłynęło 121 wniosków od pracodawców o organizację doposażenia lub wyposażenia stanowisk pracy. Umowy zawarto ze 28 pracodawcami, w ramach których utworzono 28 miejsc pracy. Ogółem w 2011 r. na wyposażonych miejscach pracy w okresie sprawozdawczym lub poprzednich latach pracę rozpoczęły 102 osoby bezrobotne.

W 2011 r. w 59 jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej 262 osoby bezrobotne odbywały prace społecznie użyteczne.

W 2011 r. rozpatrzono 478 wniosków o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W okresie sprawozdawczym zawarto 187 umów, w tym 67 finansowane z Funduszu Pracy i 120 z EFS.

7. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

7.1. Działalność miejskich zakładów opieki zdrowotnej

7.1.1. Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie, ul. Karłowicza 1

W 2011 r. z usług Ośrodka korzystała następująca liczba osób:

- uzależnionych od alkoholu – ogółem 1 535, w tym mieszkańców miasta Lublin – 1 219,
- współuzależnionych – członków rodzin z problemem alkoholowym – 565, w tym mieszkańców miasta Lublin – 520,
- współuzależnionych – członków rodzin z osobą uzależnioną od innych środków niż alkohol – ogółem 543 z Lublin.

W Ośrodku na koniec 2011 r. zatrudnionych było 33 osób na umowę o pracę, w tym 25 osób na stanowiskach medycznych oraz 21 osób medycznych zatrudnionych na umowę zlecenie.

7.1.2. Miejski Zespół Żłobków w Lublinie, ul. Radości 8

W roku ubiegłym Wydział przy współpracy z Zespołem podjął działania pozwalające na zwiększenie liczby miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach. Działania te w części finansowane były z resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch”. Ogólna kwota dofinansowania w 2011 r. wyniosła 162 340 zł. Dzięki pracom remontowym ze środków pozyskanych z resortowego programu „Maluch” w żłobkach Nr 6, 7, 8 liczba miejsc opieki nad dziećmi wzrosła o 72 w porównaniu do 2010 r.

Aktualnie w skład Zespołu wchodzi 8 żłobków, które zapewniają 791 miejsc opieki nad małymi dziećmi w wieku do lat 3.

7.2. Ochrona i promocja zdrowia oraz działalność na rzecz osób niepełnosprawnych

7.2.1. Działania profilaktyczne

W ramach programów zdrowotnych skierowanych dla mieszkańców Lublina, w roku 2011 z budżetu Miasta wydatkowano kwotę 1 430 782 zł. Środki te przeznaczone zostały na realizację następujących programów:

- program szczepień ochronnych przeciw grypie dla osób powyżej 65 roku życia, ze szczepień skorzystało 6 859 osób;
- program szczepień ochronnych przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka dla 12-letnich dziewcząt (urodzonych w roku 1999), ze szczepień skorzystało 555 dziewcząt;
- program profilaktyki próchnicy zębów dla uczniów lubelskich szkół, programem objęto 9 000 uczniów;
- program profilaktyki wad postawy, w programie uczestniczyło 2 851 uczniów klas IV szkół podstawowych;
- program profilaktyki nadwagi i otyłości, w programie wzięło udział 3 359 uczniów klas I gimnazjów;
- program opieki paliatywnej i hospicyjnej nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi w stanach terminalnych choroby, świadczenia zdrowotne finansowane były w dwóch lubelskich hospicjach:
  - Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia,
  - Lubelskim Hospicjum Dobrego Samarytanina.

Zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Rada Miasta Lublin w dniu 14 października 2010 r. uchwaliła Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 r. Realizacja Programu koordynowana była przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin.

Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych organizował imprezy dla dzieci ze świetlic socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych oraz happening profilaktyczny „Lubelskie Dni Profilaktyki” oraz „I Turniej profilaktyczno-sportowy o Puchar Prezydenta Miasta Lublin”.

Ponadto Wydział był organizatorem konferencji pt. „Rola szkoły w profilaktyce uzależnień”. Zakupiono także bilety na imprezę

estradową „NIEĆPA 2011” połączoną z akcją profilaktyczno-informacyjną na temat uzależnień od alkoholu i narkotyków, jak również zorganizowano koncert „Dlaczego nie mówimy” o tematyce uzależnień i przemocy skierowany do gimnazjalistów z terenu Miasta Lublin.

7.2.2. Orzekanie o niepełnosprawności

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lublinie działa w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.)

W 2011 r. Zespół wydał 4 992 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i 657 orzeczeń o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia – łącznie 5 649 orzeczeń.

Jednocześnie Zespół w 2011 r. wydał 1 843 legitymacje i 1 091 kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

7.2.3. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Od 11 kwietnia 2011 r. stanowisko dyrektora Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz funkcję Pełnomocnika Prezydenta Miasta Lublin d.s. Osób Niepełnosprawnych pełni Pani Joanna Olszewska.

W Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych nadal funkcjonuje Ośrodek Informacji Osób Niepełnosprawnych w Lublinie prowadzony przez Miasto Lublin od maja 2008 r. Finansowanie Ośrodka do końca 2010 r. przebiegało na podstawie umowy zawartej pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych a Miastem Lublin. Od roku 2011 Ośrodek jest finansowany ze środków budżetu Miasta.

Działania, jakie zostały zrealizowane w Ośrodku to:

- udzielanie bezpłatnych informacji osobom niepełnosprawnym, ich rodzinom i opiekunom,
- udzielanie bezpłatnych informacji instytucjom i organizacjom działającym na rzecz osób niepełnosprawnych,
- udzielanie bezpłatnych porad i informacji pracodawcom i potencjalnym pracodawcom osób niepełnosprawnych,
- udzielanie informacji i porad przez specjalistów: psychologa w ilości 2,5 godziny w tygodniu (10 godzin w miesiącu),

prawnika w ilości w ilości 2 godziny w tygodniu (8 godzin w miesiącu),

- prowadzenie działalności reklamującej pracę Ośrodka w terenie, w postaci pozostawiania materiałów reklamowych.

Ponadto Biuro realizowało inne działania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Inicjowanie i opracowywanie programów służących poprawie warunków życia i integracji społecznej osób niepełnosprawnych:
  - przeprowadzenie diagnozy potrzeb i kwalifikacji uczestników do realizacji usługi asystenta osoby niepełnosprawnej do projektu systemowego realizowanego przez MOPR,
  - udział w pracach nad aktualizacją Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Lublin na lata 2005-2013,
  - praca nad przygotowaniem aktualizacji Programu działań na rzecz niepełnosprawnych Mieszkańców Lublina na lata 2012-2015,
  - udział w pracach zespołu ds. opracowania Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego,
  - udział w pracach zespołu ds. opracowania projektu Planu Transportu Gminy Lublin,
  - udział w pracach zespołu ds. opracowania Karty Dużej Rodziny,
  - udział w pracach zespołu ds. Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi;
- Inicjowanie i koordynowanie zadań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności i barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie:
  - opracowanie i opublikowanie na stronie internetowej Miasta „Raportu dostępności budynków użyteczności publicznej” według stanu na koniec czerwca 2011 r.,
  - interwencje w sprawach indywidualnych osób niepełnosprawnych dotyczących likwidacji barier, tworzenia i oznaczania miejsc parkingowych, współpraca z innymi wydziałami dotycząca prac remontowych prowadzonych w mieście (remonty ulic, chodników itp.) w zakresie zabezpieczenia potrzeb osób niepełnosprawnych,
  - udział w pracach zespołu opracowującego Regulamin indywidualnych przewozów osób niepełnosprawnych, których rezul-

tatem jest obowiązujący od 25 lipca 2011 r. Regulamin, zawierający szczegółowe prawa i obowiązki realizatora i odbiorców usługi,

- współpraca z Zarządem Transportu Miejskiego w zakresie zwiększania dostępności taboru komunikacji miejskiej dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, spotkania informacyjne z udziałem kierowców i przewoźników,
- współpraca z instytucjami (m.in. szkoły wyższe) w zakresie organizacji spotkań grupowych z osobami niepełnosprawnymi o charakterze doradczo-informacyjnym;
- Opracowywanie projektów i programów na rzecz osób niepełnosprawnych oraz przygotowywanie wniosków o pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację tych zadań:
  - realizacja projektu Sprawni w pracy w Urzędzie Miasta Lublin, dotyczącego zatrudnienia subsydiowanego 10 osób niepełnosprawnych,
  - udział w spotkaniach dotyczących dostępności lubelskich zabytków,
  - przygotowanie wniosku aplikacyjnego dotyczącego projektu innowacyjnego – Symulator aktywności obywatelskiej młodzieży ukierunkowany w środowisku osób niepełnosprawnych, zakładającego partnerstwo z instytucjami badawczymi i organizacjami pozarządowymi – nie uzyskał dofinansowania;
- Współpraca z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Lublin i jednostkami organizacyjnymi Miasta na rzecz osób niepełnosprawnych, a w szczególności:
  - podejmowanie i prowadzenie działań związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych w komórkach organizacyjnych Urzędu i jednostkach organizacyjnych Miasta,
  - organizacja spotkań promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych – spotkanie informacyjne dotyczące zagadnień zatrudnienia osób niepełnosprawnych w dniu 20 października 2011 r.,
  - współpraca z biurami karier prowadzonymi przez organizacje pozarządowe,
  - współpraca z Miejskim Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie w zakresie realizacji zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa a dotyczących działań na rzecz osób niepełnosprawnych,

- udział w komisjach konkursowych MOPR w zakresie zadań zleczanych;
- Współpraca ze Społeczną Radą do spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Lublin w zakresie realizacji zadań:
  - przeprowadzenie procedury wyboru Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych III kadencji na lata 2011-2015,
  - udział w spotkaniach Rady,
  - obsługa administracyjna Rady,
  - udział jako przedstawiciela Miasta Lublin w pracach Wojewódzkiej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych,
  - organizacja corocznej imprezy „Medal Prezydenta”, w której naboru kandydatów do nagrody i wyróżnienia oraz wyboru laureatów dokonuje Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych;
- Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w szczególności w zakresie finansowania i realizacji programów na rzecz osób niepełnosprawnych:
  - przekazywanie informacji o możliwości uczestnictwa w programach PFRON do wydziałów Urzędu, jednostek organizacyjnych oraz organizacji pozarządowych, pomoc osobom indywidualnym w staraniach o pozyskanie środków z PFRON,
  - rozpowszechnianie informacji o możliwości pozyskiwania środków na działania oraz materiałów informacyjnych dotyczących niepełnosprawności.

7.3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

Działania związane z realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie odbywały się w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Najważniejsze z nich to prowadzenie świetlic dla dzieci z rodzin zagrożonych problemem uzależnień.

W roku 2011 uzyskano dotację na prowadzenie dwóch świetlic socjoterapeutycznych:

- Świetlice Socjoterapeutycznej Nr 1 przy Filii Nr 3 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, ul. Głęboka 11, świadczącej pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

W okresie sprawozdawczym do Świetlicy uczęszczało 22 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Koszt prowadzenia świetlicy w roku 2011 wyniósł 62 163,56 zł, z czego 37 500 zł stanowiły środki pozyskane z GPPIRPA;

- Świetlicy Socjoterapeutycznej Nr 2, mieszczącej się przy Sekcji Pracy Socjalnej Nr 5 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie przy ul. Piekarskiej 27. W zajęciach uczestniczyło 20 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Koszt prowadzenia świetlicy w roku 2011 wyniósł 69 068,16 zł, z czego 37 500 zł stanowiły środki pozyskane z GPPIRPA.

Również część zadań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej była finansowana ze środków GPPIRPA. Kwota dofinansowania w roku 2011 wyniosła 650 000 zł. Fundusze przeznaczone były w głównej mierze na pomoc psychologiczno-terapeutyczną, poradnictwo socjalne, działania interwencyjne, porady prawne, zajęcia grupowe, program „Mobilny Interwent”, prowadzenie całodobowego telefonu zaufania.

7.4. Pomoc społeczna

7.4.1. Pomoc społeczna oraz pomoc środowiskowa

Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych oraz doprowadzenie do ich życiowej samodzielności i integracji ze środowiskiem. Działania w ramach pomocy środowiskowej koncentrują się przede wszystkim na diagnozowaniu problemów społecznych oraz zaspokojenia potrzeb mieszkańców miasta Lublin pozostających w trudnej sytuacji życiowej. Udzielanie wsparcia na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym odbywa się w formie wypłaty świadczeń finansowych oraz pracy socjalnej ukierunkowanej na odzyskanie zdolności do pełnienia ról społecznych i samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 5 Filii, które swoim zasięgiem obejmują wszystkie dzielnice Lublina. W strukturach Filii MOPR w roku 2011 funkcjonuje ogółem 21 Sekcji Pracy Socjalnej, których pracownicy zajmują się pracą socjalną z klientem bezpośrednio w jego środowisku. W ramach pomocy środowiskowej podopieczni mogą również korzystać z pomocy ośrodków

wsparcia: Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych przy ul. Młyńskiej 18, Centrum Aktywności i Rozwoju Seniora, ul. Nałkowskich 114, Centrum Aktywności Środowiskowej, przy ul. Antoniny Grygowej 4 B.

7.4.1.1. Rzeczywista liczba korzystających z pomocy

Z pomocy środowiskowej realizowanej przez MOPR w 2011 r. skorzystało ogółem 12 060 rodzin. W odniesieniu do 2010 r. liczba rodzin spadła o 115 rodzin, a spadek liczby osób w rodzinach wyniósł 390. Sukcesywny spadek liczby podopiecznych obrazuje poniższa tabela.

Liczba świadczeniobiorców MOPR w mieście Lublin, na przestrzeni lat 2006-2011.

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób	Różnica liczby rodzin w % w porównaniu do roku poprzedzającego	Różnica liczby osób w % w porównaniu do roku poprzedzającego
2006	13 406	28 967	x	x
2007	12 819	27 161	-4,38	-6,23
2008	12 157	24 783	-5,16	-8,76
2009	12 147	24 426	-0,08	-1,44
2010	12 175	23 948	-5,16	-8,76
2011	12 060	23 558	-0,94	-1,67
porównanie roku 2011 do roku 2006			-10,04	-18,67

Obserwowany spadek liczby podopiecznych jest związany przede wszystkim z poprawą sytuacji gospodarczej kraju, migracjami zarobkowymi a także zwiększeniem działań profilaktycznych MOPR na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2011 r. objął wsparciem 12 060 rodzin. Ponad połowę rodzin (57%) korzystających z pomocy środowiskowej w 2011 r. tworzą osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe – 6 930 osób.

Z ogólnej liczby rodzin 3 824 to rodziny wychowujące dzieci, w tym:

- jedno dziecko – 1 687 rodzin,
- dwoje dzieci – 1 241 rodzin,

- troje i więcej – 896 rodzin – w tym 30 rodzin wychowuje siedmioro i więcej dzieci.

Wśród rodzin korzystających z pomocy 1 658 to rodziny niepełne wychowujące dzieci, w tym 352 wychowuje troje i więcej dzieci, tym samym spełnia kryterium wielodzietności rodziny.

W ogólnej liczbie rodzin objętych wsparciem MOPR 3 605 rodziny to rodziny emerytów i rencistów, z czego 2 409 to osoby samotne.

7.4.1.2. Powody przyznania pomocy

Dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej realizowanych przez MOPR jest ubóstwo. Pomoc z tego tytułu otrzymało 6 162 rodziny (liczące 11 606 osób). Drugim znaczącym problemem jest niepełnosprawność dotycząca 5 061 rodzin, trzecim bezrobocie, które stało się powodem do korzystania z pomocy przez 4 218 rodziny. Na kolejnych miejscach notuje się problemy długotrwałej lub ciężkiej choroby, które dotyczą 3 741 rodzin oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w 2 591 rodzinach.

Pomimo tendencji spadkowej ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej obserwowany jest nieznaczny 0,26 % wzrost liczby klientów dotkniętych problemem ubóstwa przy jednoczesnym spadku liczby osób w rodzinie. Podobne sytuacje odnotowano w przypadku problemu bezrobocia. Należy zaznaczyć, że osoby bezrobotne korzystające z pomocy Ośrodka w znacznej części to osoby bez kwalifikacji (bez zawodu) lub z kwalifikacjami na poziomie średnim lub zasadniczym. Ponadto dużo osób bezrobotnych posiada zdezaktualizowane kwalifikacje, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy.

Częstym powodem korzystania z pomocy społecznej jest ubóstwo i bezdomność, utrzymująca się od kilku lat na podobnym poziomie. Bezdomność jest zazwyczaj problemem wieloaspektowym, współistnieje z innymi problemami takimi jak uzależnienie od alkoholu i narkotyków, bezrobocie, choroba psychiczna, z problemami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, z brakiem możliwości zamieszkania po opuszczeniu placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Ze świadczeń pomocy społecznej w 2011 r. bez względu na źródło finansowania skorzystało 13 599 osób. Świadczenia fi-

nansowane w ramach zadań zleconych przyznano 102 osobom, świadczenia finansowane w ramach środków własnych przyznane zostały 13 560 osobom.

Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych i zleconych gminie w 2011 r.

Zadania własne gminy	Zasiłki celowe i w naturze	6 011 438 zł
	Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie/pożyczka	0 zł
	Zasiłki okresowe	4 312 448 zł
	Zasiłki stałe	8 043 862 zł
	Składki na ubezpieczenia zdrowotne – zasiłek stały	658 208 zł
	Składki na ubezpieczenie zdrowotne – uczestnicy CIS	9 590 zł
	Usługi opiekuńcze	9 381 524 zł
	Posiłki w ramach programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”	3 540 007 zł
	Schronienie	951 777 zł
Zadania zlecone gminy	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	721 429 zł
	Pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy	22 374 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS 03 za 2011 r.

Nie wszystkie rodziny objęte wsparciem pomocy środowiskowej korzystają z pomocy pieniężnej, usługowej i w naturze – w 2011 r. 2 120 rodzin wymagało wsparcia jedynie w formie pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników socjalnych, nie korzystając przy tym z pomocy materialnej.

Zadania w postaci usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2011 realizowały: Lubelskie Stowarzyszenie na Rzecz Opieki Długoterminowej i Pomocy Społecznej „OPIEKUN”, Polski Czerwony Krzyż Lubelski Zarząd Okręgowy w Lublinie, Fundacja na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „EMPATIA”, Stowarzyszenie Opiekuńcze „NADZIEJA”, Lubelskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Koszt godziny usługowej w 2011 r.:

- 10,00 zł – usługi opiekuńcze podstawowe,
- 13,00 zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze,
- 17,00 zł – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

7.4.1.3. Kontrakty socjalne

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmuje wiele działań aktywizujących klientów pomocy społecznej do usamodzielnienia życiowego. Jedną z form aktywizacji jest praca socjalna z zastosowaniem kontraktu socjalnego.

Kontrakt socjalny określa uprawnienia i zobowiązania obu stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań, zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2011 r. zawarto 827 kontraktów socjalnych z klientami, którzy podejmowali działania w celu poprawy swojej sytuacji życiowej, z czego 434 kontraktów zakończono wynikiem pozytywnym, co oznacza pełną realizację zaplanowanych zamierzeń.

7.4.2. Pomoc na rzecz uchodźców, repatriantów, cudzoziemców i kombatantów

W strukturach pionu pomocy środowiskowej realizowano zadania związane z udzielaniem pomocy cudzoziemcom na zasadach ogólnych na podstawie ustawy o pomocy społecznej. Pomoc kierowana była do cudzoziemców zamieszkujących na terenie całego miasta Lublin. Adresowana była do osób legitymujących się zezwoleniem na osiedlenie, statusem uchodźcy, ochroną uzupełniającą, zgodą na pobyt tolerowany oraz obywateli UE, którzy uzyskali zgodę na pobyt w Polsce.

Pomoc przyjmowała formę m.in.:

- wspierania procesu integracji cudzoziemców realizujących programy integracyjne,
- prowadzenia spraw związanych z udzielaniem kombatantom pomocy finansowej będącej w dyspozycji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych,

- realizacji projektu „Bezpieczna przystań – prowadzenie mieszkania chronionego dla cudzoziemców”,
- pozyskania środków i utworzenia drugiego mieszkania chronionego dla cudzoziemców w Lublinie w ramach projektu współfinansowanego przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.

W okresie sprawozdawczym funkcjonowały, 3 mieszkania chronione przeznaczone, dla co najmniej 4 rodzin cudzoziemskich. Do dyspozycji cudzoziemców w mieszkaniach było 27 miejsc. W 2011 r. z pobytu w lokalach skorzystało 31 osób z 6 rodzin.

7.4.2.1. Pomoc dla cudzoziemców

W ramach zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie, w 2011 r. udzielono pomocy 3 rodzinom cudzoziemskim ze statusem uchodźcy, o liczbie osób – 12 i 2 rodzinom cudzoziemskim z ochroną uzupełniającą, o liczbie osób – 5.

W okresie sprawozdawczym przyznano 41 świadczeń dla 13 osób uprawnionych w łącznej kwocie 18 616,00 zł. Świadczenia pieniężne dla cudzoziemców obejmowały:

- 34 świadczenia na utrzymanie w łącznej kwocie: 17 616, 00 zł. Zasiłki przeznaczone były w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny intymnej oraz opłaty mieszkaniowe. Wysokość świadczeń dla poszczególnych osób i rodzin była zróżnicowana. W zależności od indywidualnej sytuacji bytowej i uzgodnionego planu pomocy zasiłki wahały się w granicach od 446,00 zł do 580,00 zł miesięcznie na osobę.

W uzgodnieniu z cudzoziemcami środki finansowe przeznaczone na pokrycie opłat mieszkaniowych, wydatkowane były bezpośrednio przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie:

- 7 świadczeń pieniężnych na pokrycie opłat związanych z nauką języka polskiego w łącznej kwocie: 1 000,00 zł. Również te środki wydatkowane były przez MOPR na rzecz podmiotów prowadzących edukację językową.

Każdy cudzoziemiec został objęty specjalistycznym poradnictwem świadczonym przez pracowników.

W ramach zadania zleconego gminie, w 2011 r. udzielono pomocy 2 rodzinom cudzoziemskim, które uzyskały zgodę na pobyt

tolerowany na terytorium RP. W okresie sprawozdawczym wydano 30 decyzji przyznających świadczenia dla ww. rodzin na łączną kwotę 22 374 zł.

W roku 2011 pracownicy socjalni rozpoznali 38 środowisk cudzoziemskich liczących 134 osoby. Kwota przyznanych im świadczeń to łącznie 65 615,80 zł. Średnia wysokość świadczenia otrzymanego przez rodzinę to 273,40 zł, natomiast średnie roczne wydatki poniesione na rodzinę to kwota 3 124,56 zł. Do najczęściej przyznawanych form pomocy należał zasiłek celowy oraz świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności (przyznane w 80,95% rozpoznanych środowisk). Zasiłek okresowy przyznany został 12 rodzinom, co stanowi 57,14% wszystkich środowisk cudzoziemskich. Niemal połowa rodzin – 17 (44,74%) objęta została wyłącznie pracą socjalną.

7.4.2.2. Pomoc dla repatriantów

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2011 r. z upoważnienia prezydenta Miasta Lublin realizował zadania z zakresu administracji rządowej – pomoc dla repatriantów i wypłacił 6 świadczeń jednorazowej pomocy ze środków budżetu państwa dla repatriantów na kwotę: 33 907,62 zł.

Świadczenia obejmowały:

- 1 świadczenie na pokrycie kosztów przejazdu w łącznej kwocie: 2 710,65 zł,
- 4 świadczenia na zagospodarowanie i bieżące utrzymanie w łącznej kwocie: 27 730,64 zł,
- 1 świadczenie na pokrycie kosztów związanych z podjęciem na terytorium Rzeczypospolitej polskiej nauki przez dziecko repatrianta podlegające obowiązkowi szkolnemu w wysokości: 3 466,33 zł.

Środki finansowe na pomoc dla repatriantów pochodziły z rezerwy celowej budżetu państwa. Wysokość zasiłków dla poszczególnych osób została określona w decyzjach administracyjnych Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Pracownicy tutejszego Ośrodka wspierali repatriantów w działaniach zorientowanych na nabycie orientacji umożliwiającej funkcjonowanie w polskiej rzeczywistości. Wszyscy nowo przybyli otrzymywali informacje na temat uprawnień przysługujących w zakresie ubezpieczenia zdrowotnego, rynku pracy, edukacji.

7.4.2.3. Pomoc dla kombatantów

Kierując się dobrem osób znajdujących się w podeszłym wieku, a w szczególności zasłużonych dla Rzeczypospolitej Polskiej – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie wystosował pisma do organizacji kombatanckich działających na terenie miasta Lublin, przedstawiające możliwości uzyskania wsparcia finansowego bezpośrednio z Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz wzory wniosków i wykaz wymaganych dokumentów. Jednocześnie poinformowano organizacje skupiające środowisko kombatanckie o możliwościach uzyskania przez kombatantów i inne osoby uprawnione, różnorodnych form wsparcia, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Przekazano wykaz komórek tutejszego Ośrodka oraz dane o wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Na rzecz środowiska kombatanckiego nadal prowadzono pracę socjalną. Osoby indywidualne informowano o zasadach i procedurze ubiegania się o uprawnienia kombatanckie lub dodatkowe ulgi, przekazywano również wzory wniosków o przyznanie uprawnień.

7.4.3. Opieka nad dzieckiem i rodziną

Działania w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi i pracy z rodziną prowadzone są zgodnie z „Programem wsparcia dzieci i rodzin na terenie Lublina w latach 2008-2013” przyjętym uchwałą Nr 302/XVIII/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 13 marca 2008 r. Rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań oraz dziecku z tej rodziny udziela się pomocy, w szczególności w formie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej, pracy socjalnej oraz w formie zapewnienia dzieciom opieki i wychowania, która może być prowadzona przez rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

7.4.3.1. Rodziny zastępcze

W 2011 r. na terenie Miasta Lublin funkcjonowało 408 rodzin zastępczych, w których umieszczono 548 dzieci, na podstawie postanowień sądów opiekuńczych.

Dominującą grupą rodzin zastępczych są rodziny spokrewnione z dzieckiem. Najczęściej stanowią je dziadkowie, starsze ro-

dzeństwo i inni krewni. W 2011 r. na terenie Miasta Lublin funkcjonowało 360 spokrewnionych rodzin zastępczych, w których przebywało 448 dzieci, 40 rodzin niespokrewnionych z dzieckiem wychowujących 52 dzieci oraz 9 zawodowych rodzin zastępczych, w których przebywało 48 dzieci.

W okresie sprawozdawczym w nowo utworzonych rodzinach umieszczonych zostało 61 dzieci. W tym samym okresie z rodzin zastępczych odeszło łącznie 38 dzieci, w tym:

- 21 zostało adoptowanych,
- 4 umieszczono w innych rodzinach zastępczych,
- 11 powróciło do rodziny naturalnej,
- 2 zostało skierowane do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

W trakcie roku sprawozdawczego 18 lat ukończyło 60 wychowanków rodzin zastępczych, z czego 36 pozostało w rodzinie, a 24 ją opuściło.

W okresie 2011 r. w rodzinach zastępczych przebywało dzieci 58 z orzeczoną niepełnosprawnością oraz 95, dzieci w wieku do 6 roku życia.

Łączny koszt świadczeń dla rodzin zastępczych zamknął się w kwocie 4 312 057,27 zł i był wyższy o 205 261,45 zł od kosztu świadczeń w 2010 r.

W porównaniu do ubiegłego roku liczba rodzin zastępczych zmniejszyła się o 26 rodzin i 19 dzieci w nich umieszczonych.

W 44 rodzinach zastępczych na terenie Miasta Lublin przebywało 51 dzieci spoza powiatu. Za pobyt tych dzieci w rodzinach zastępczych wydatki ponoszą te powiaty, w których dzieci mieszkały przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej. W 2011 r. wydatki te stanowiła kwota 445 359,42 zł, w tym 23 983,09 zł stanowiło wynagrodzenie 2 zawodowych rodzin zastępczych. W porównaniu do roku poprzedzającego w 2011 r. nastąpił wzrost liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych zgodnie z postanowieniem sądu.

7.4.3.2. Odpłatności rodziców za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej

Zgodnie z art. 79 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej rodzice są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Odpłatność ustala się uwzględniając sytuację materialną, zdrowotną, dochodową rodzi-

ców. Na wniosek rodziców lub z urzędu Starosta może odstąpić od ustalania odpłatności lub zwolnić (całkowicie lub częściowo) z ponoszenia odpłatności. W roku 2011 z tego tytułu uzyskano dochód w wysokości 27 877,37 zł.

7.4.3.3. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja postanowień sądu w sprawach małoletnich

Zadaniem MOPR jest m.in. wykonanie postanowienia sądu zarządzającego umieszczenie dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Wykonanie postanowienia odbywa się poprzez skierowanie dziecka do danego typu placówki, zwykle wskazanego w postanowieniu sądowym. Dzieci mogą być umieszczane w placówkach również na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych.

Do placówki kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie (w Lublinie – MOPR).

W 2011 r. MOPR skierował 137 dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Lublin, w tym 79 dzieci pochodzących z Lublina i 58 dzieci z innych powiatów.

Dodatkową grupę, stanowili małoletni i nieletni uciekinierzy z domów rodzinnych, z placówek opiekuńczo-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i młodzieżowych ośrodków socjoterapii, doprowadzani do Pogotowia Opiekuńczego lub Placówki Wielofunkcyjnej „Pogodny Dom” przez funkcjonariuszy Policji. Ich pobyt nie wymagał wydania skierowania, trwał zwykle 1-2 dni. W 2011 r. działaniami tego typu objęto 45 dzieci, w tym 31 spoza Miasta i 14 dzieci z Lublina.

W 2011 r. wystosowano 26 wniosków dotyczących skierowania 17 dzieci pochodzących z Lublina do placówek całodobowych funkcjonujących na terenie innych powiatów (niektóre były wysyłane do kilku powiatów). Dwadzieścia wniosków zostało załatwionych odmownie. W ciągu 2011 r. w placówkach poza Lublinem funkcjonujących na terenie 5 powiatów umieszczonych zostało 8 dzieci pochodzących z Lublina.

W 2011 r. do MOPR wpłynęło 88 wniosków na podstawie, których 71 dzieci pochodzących spoza Lublina umieszczono w pu-

blicznych i niepublicznych placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Lublin. Pozostałe wnioski załatwiono odmownie (brak miejsc w placówkach).

Opieka nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziny biologicznej organizowana jest też w 29 placówkach tworzących system pomocy instytucjonalnej, w tym 3 placówkach specjalistycznych wsparcia dziennego, 4 placówkach opiekuńczo-wychowawczych całodobowych i 22 placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego.

W placówkach całodobowych Miasto zabezpiecza 144 miejsca, w tym 84 miejsca w placówkach publicznych. W 2011 r. we wszystkich placówkach przebywało 1450 dzieci, w tym 157 dzieci w placówkach wychowawczych.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów placówek, wyliczono w 2011 r. koszty utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Lublinie. Przygotowane zostało zarządzenie Nr 97/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 22 lutego 2011 r. zgodnie, z którymi średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2011 r. wynosił:

- Placówka Wielofunkcyjna „Pogodny Dom” – 3 356 zł,
- Dom Dziecka im. Ewy Szelburg-Zarembiny – 3 815 zł,
- Dom Dziecka im. Janusza Korczaka – 4 227 zł,
- Rodzinny Dom Dziecka – 3 221 zł,
- Pogotowie Opiekuńcze – 5 294 zł,
- Dom im. Matki Weroniki – 2 777 zł,
- Rodzinny Dom im. Serca Jezusa – 2 551 zł,
- Rodzinny Dom im. św. Dominika – 2 484 zł,
- Dom Młodzieży SOS – 4 635 zł.

7.4.3.4. Pomoc udzielana usamodzielnianym wychowankom

Pełnoletni wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze, całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę zostali objęci przez MOPR w Lublinie pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez pracę socjalną, a także pomocą:

- pieniądze na usamodzielnienie,
- pieniądze na kontynuowanie nauki,

- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (w tym w mieszkaniu chronionym),
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Zasady udzielania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i na kontynuowanie nauki określone są w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362).

W ramach pomocy w usamodzielnieniu pod opieką MOPR w 2011 r. znajdowało się 497 usamodzielniających się wychowanków, (332 osób z rodzin zastępczych i 165 osób wychowanków z 56 placówek), z czego 285 osobom (57,34%) przyznano przynajmniej jedno świadczenie w ramach usamodzielnienia.

7.4.3.5. Mieszkania chronione dla osób w procesie usamodzielnienia

Nieodłącznym elementem systemu wsparcia usamodzielniających się wychowanków są mieszkania chronione, funkcjonujące w strukturach Domu Dziecka im. Ewy Szelburg-Zarembiny (4 mieszkania) oraz prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie (3 mieszkania). Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca całodobową placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, m.in. pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym. W roku 2011 dla usamodzielnianych wychowanków funkcjonowało łącznie 7 mieszkań chronionych o łącznej liczbie 25 miejsc. Skorzystało z nich 36 osób, z tego 11 wychowanków, opuszczających rodziny zastępcze oraz 25 opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

7.4.3.6. Standaryzacja w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

W zakresie ustawy o pomocy społecznej dokonano standaryzacji placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na 9 prowadzonych placówek 8 spełnia wymagane standardy.

7.4.4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Pracownicy MOPR w 2011 r. realizowali zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowane środkami PERON i budżetu Miasta Lublin. Zadania wypełniały „Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2008-2013”. Wspieraniu osób niepełnosprawnych MOPR poświęcił także część projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Dział ds. osób niepełnosprawnych realizuje „Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców Miasta Lublin w latach 2008-2013” – współfinansowany ze środków budżetu Miasta Lublin. Realizację poszczególnych zadań programu wraz z wykorzystaniem środków przedstawia poniższa tabela.

Realizacja zadań programu „Program działań na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców miasta Lublin w latach 2008-2013” oraz wykorzystanie środków w 2011 r.

Lp.	Zadanie	Realizator	Liczba organizacji realizujących zadanie	Liczba uczestników	Wykonanie za 2011 rok
1.	Organizacja akcji i realizacja programów upowszechniających wiedzę o przyczynach i skutkach powstawania niepełnosprawności oraz sposobach jej zapobiegania	organizacje pozarządowe	4	1 784	15 808,98 zł
2.	Rehabilitacja osób niepełnosprawnych	organizacje poza-	3	290	136 624 zł

		rządowe			
3.	Prowadzenie zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	organizacje pozarządowe	4	72	56 000 zł
4.	Świadczenie poradnictwa dla osób niepełnosprawnych	organizacje pozarządowe	4	680	21 000 zł
5.	Organizacja kursów i szkoleń przygotowujących do pracy z osobami niepełnosprawnymi	organizacje pozarządowe	8	84	24 000 zł
6.	Integracja osób niepełnosprawnych z mieszkańcami Lublina	organizacje pozarządowe	4	441	19 773,99 zł
7.	Realizacja programów promujących osiągnięcia osób niepełnosprawnych	organizacje pozarządowe	2	650 + widzowie TVL	30 000 zł
8.	Umożliwienie zdobycia niezbędnego doświadczenia zawodowego osobom niepełnosprawnym	organizacje pozarządowe	2	40	47 000 zł
9.	Udział Miasta Lublin w finansowaniu Warsztatów Terapii Zajęciowej	organizatorzy WZT	8	270	443 880 zł
RAZEM				4 311 osób + widzowie TVL	794 086,97 zł

Biorąc pod uwagę ilość środków będących w dyspozycji MOPR w 2011 r. przedstawienie ilościowej udzielonej pomocy przedstawia nieznaczną tendencję wzrostową. Przy zachowanej liczbie uczestników warsztatów, 270 osób, udzielono pomocy większej liczbie osób indywidualnych. W 2010 roku pomoc indywidualną uzyskało 2 906 osób, natomiast w 2011 roku już 3 319

osób. Jedynie z dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki w 2010 roku skorzystało 4 125 osób, a w 2011 roku jedynie 3 377 osób. Na tym zadaniu, skierowanym do instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, odnotowano tendencję spadkową.

Na realizację zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Miasto Lublin otrzymało ze środków PFRON w 2011 r. 6 741 082 zł, z czego w dyspozycji Działu ds. Osób Niepełnosprawnych było 6 066 082 zł. Dział ds. Osób Niepełnosprawnych wydatkował 6 066 079,18 zł, co stanowi 99,99 % kwoty przeznaczonej na rehabilitację społeczną. Niewydatkowana kwota 2,82 zł (0,02 + 2,80) to suma niewykorzystanych środków pozostałych na dwóch zadaniach, powstałych z końcowych rozliczeń i niemożliwych do kolejnego wykorzystania.

7.4.5. Domy pomocy społecznej i ośrodki wsparcia

7.4.5.1. Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej oferują łącznie 606 miejsc, z których w 2011 r. skorzystało 759 osób. Ośrodki wsparcia dysponują 1 034 miejscami, z których w 2011 r. skorzystało 2 978 osób. Średni okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej wynosił około sześciu miesięcy. Na dzień 31 grudnia 2011 r. na umieszczenie w domach pomocy społecznej łącznie oczekiwało 107 osób, w tym:

- Do DPS im. M. T. z Kalkuty – 24 osoby,
- Do DPS „Kalina” – 28 osób,
- Do DPS im. W. Michelisowej – 10 osób,
- Do DPS dla Osób Niepełnosprawnych Fizycznie – 8 osób,
- Do DPS „Betania” – 8 osób,
- Do Prawosławnego DPS Diecezji Lubelsko-Chełmskiej – 5 osób,
- Do DPS z siedzibą w Lublinie przy ul. Ametystowej – 24 osoby.

Średni koszt utrzymania osoby w lubelskich domach pomocy społecznej, naliczany według odpłatności, wynosił w 2011 r. 2 782,57 zł, w tym:

- Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Głowackiego – 2 985 zł,
- Dom Pomocy Społecznej „Kalina” przy ul. Kalinowszczyzna – 2 790 zł,
- Dom Pomocy Społecznej im. W. Michelisowej przy ul. Archidia-końskiej – 3 020 zł,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Fi-zycznie przy ul. Kosmonautów – 3 258 zł,
- Dom Pomocy Społecznej „Betania” przy Al. Kraśnickiej – 2 351 zł,
- Prawosławny Dom Pomocy Społecznej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej przy ul. Dolińskiego – 2 627 zł,
- Dom Pomocy Społecznej z siedzibą w Lublinie przy ul. Amety-stowej – 2 447 zł.

Średni koszt dofinansowania pobytu gminy Lublin wyniósł 1 430,90 zł miesięcznie na jednego mieszkańca.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 1318 decyzji, w tym 267 decyzje kierujące do domów pomocy społecznej, 83 o umieszczeniu osoby w domu pomocy społecznej i 658 ustalają-cych odpłatność za pobyt oraz 27 decyzji odmownych w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej.

Osoby wymagające natychmiastowej interwencji służb umiesz-czane są w domach pomocy społecznej poza Lublinem. W roku 2011 r. w 39 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na te-renie 24 powiatów poza Lublinem zamieszkiwało łącznie 211 osób.

Osoby, którym odmówiono skierowania do domu pomocy spo-łecznej mają zabezpieczoną pomoc w formie usług opiekuńczych -finansowanych przez gminę.

7.4.5.2. Ośrodki wsparcia

Z pomocy w ośrodkach wsparcia skorzystało w 2011 r. ogółem 2 978 osób, w tym 1 162 osób korzystało z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez Miasto Lublin, a 1 816 osób z pomocy w ośrodkach prowadzonych przez podmioty niepubliczne.

Najliczniejszą grupę korzystającą z usług ośrodków wsparcia stanowiły osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystające z usług w środowiskowych domach samopomocy i klubach sa-

mopomocy. W jedenastu tego typu placówkach wsparcie otrzymało 1 072 osoby.

Drugą pod względem liczebności grupą, były osoby przebywające w schroniskach i noclegowniach dla bezdomnych. W okresie sprawozdawczym pomocy w formie schronienia udzielono 611 osobom w ośmiu prowadzonych placówkach.

W okresie sprawozdawczym pomoc w ośrodkach wsparcia i domach pomocy społecznej otrzymało 3 737 osób.

7.4.6. Świadczenia socjalne

W okresie I-XII 2011 r. przyjęto łącznie 21 620 wniosków w tym:

- 3 222 nowych wniosków o świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 1 574 nowych wniosków o zasiłek pielęgnacyjny,
- 3 619 nowych wniosków o jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka,
- 11 935 nowych wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- 633 nowych wniosków o świadczenie pielęgnacyjne,
- 595 nowych wniosków o pomoc rządową.

Zgodnie z dokonany podziałem największe wydatki Ośrodek poniósł na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Z tego tytułu Ośrodek wypłacił 20 786 237 zł, co stanowi niemal 30% ogólnej kwoty zobowiązań. Wyższe niż w roku ubiegłym wydatki odnotowano na wypłaty świadczeń opiekuńczych, które wzrosły o 1 977 000 zł i ich udział w ogólnej kwocie wydatków osiągnął poziom 25,40 %.

Wydatki na zasiłki rodzinne, będące wcześniej podstawą wypłat realizowanych przez Ośrodek, ujmując wielkość wydatków w roku 2011 znalazły się na trzeciej pozycji, gdy w 2010 r. zajmowały jeszcze drugą pozycję. Wypłaty z tytułu zasiłku rodzinnego w 2011 r. zmalały o 1 182 000zł w stosunku do roku 2010. W związku ze spadkiem wartości wypłacanych zasiłków rodzinnych zmalały również wydatki na dodatki do zasiłku rodzinnego. W sumie na zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych Ośrodek wydał o 2 166 000 zł mniej niż w roku 2010.

Ośrodek comiesięcznie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne podopiecznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych. W okresie roku 2011 Ośrodek objął ubezpiecze-

niem społecznym 867 rodzin oraz 567 rodzin, dla których opłacał składki ubezpieczenia zdrowotnego. W związku ze znacznym wzrostem wydatków na świadczenia opiekuńcze a głównie na świadczenie pielęgnacyjne, przy którym przysługuje zarówno ubezpieczenie społeczne jak i zdrowotne odnotowano zdecydowany wzrost wysokości zobowiązań z tytułu ubezpieczenia świadczeniobiorców. W 2011 r. przeznaczono na ten cel 1 456 445 zł, w stosunku do roku 2010 wydatki wzrosły o 522 339 zł, co stanowi wzrost na poziomie 56%.

7.4.7. Wykorzystanie środków Wspólnoty Europejskiej w działaniach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie

W działaniach na rzecz zabezpieczania potrzeb klientów pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w coraz większym zakresie wykorzystuje możliwość wspierania swojej działalności środkami Unii Europejskiej. W 2011 r. środkami UE realizowano 3 projekty.

8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

8.1. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W 2011 r. na terenie powiatu lubelskiego grodzkiego doszło do 245 wypadków drogowych, w których zginęło 18, a obrażenia odniosło 318 osób. W tym samym okresie do Policji zgłoszono 4 754 kolizje drogowe (Dane SEWiK z dnia 06.02.2012 r.)

W porównaniu do roku ubiegłego:

- wystąpił spadek ilości wypadków drogowych o 27 tj. o 9,92 %;
- wystąpił spadek ilości osób rannych o 11 tj. o 3,34 %;
- wystąpił wzrost ilości ofiar śmiertelnych o 6 co stanowi 150 % w porównaniu do roku 2010;
- wystąpił spadek ilości zgłoszonych kolizji drogowych o 785 tj. 14%.

Rok	zdarzenia	wypadki	zabici	ranni	kolizje	ofiary pieszych	nie-trzeź. uczest. zdarzeń
2010	5 811	272	12	329	5 539	133	102
2011	4 999	245	18	318	4 754	124	119

8.2. Stan bezpieczeństwa pożarowego

W roku 2011 na terenie Lublina odnotowano mniejszą liczbę zdarzeń niż to mało miejsce w 2010 r. Istotną zmianą w zakresie usprawnienia obsługi zdarzeń było oddanie do użytku nowej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej przy ul. Węglarza w Lublinie. Lokalizacja ta znacznie poprawiła skuteczność działań na terenie miasta i sąsiadujących gmin powiatu lubelskiego. Po ponad roku funkcjonowania widoczne są pierwsze rezultaty: średni czas dojazdu do zdarzeń został zmniejszony o około 2 minuty i obecnie wynosi 5 minut i 56 sekund. Na terenie miasta Lublina odnotowa-

nych zostało w ubiegłym roku łącznie 3 051 zdarzeń tj. 85 sztuk mniej niż w roku 2010. Stanowi to 74 % wszystkich interwencji na terenie działania (Komenda Miejska PSP w Lublinie obsługuje także powiat lubelski). Rozkład zdarzeń według rodzajów utrzymuje się w podobnych proporcjach od kilku lat: pożary stanowiły w roku ubiegłym 55% wszystkich interwencji, miejscowe zagrożenia 43%, natomiast alarmy fałszywe stanowiły niecałe 2%. Rok ubiegły można uznać za spokojny ze względu na zmniejszenie ilości interwencji oraz niewielki udział ogólnej liczbie wszystkich działań zdarzeń klasyfikowanych jako średnie i duże. Zdarzeń dużych, bardzo dużych czy gigantycznych nie odnotowano, średnie wystąpiły jedynie 32 razy, co stanowiło około 1% wszystkich interwencji.

W poprzednich latach gwałtowne zjawiska meteorologiczne sprawiały wiele problemów i wpływały na stan bezpieczeństwa oraz statystyki. W roku ubiegłym nie odnotowaliśmy zwiększonej ilości działań spowodowanych siłami natury. Analizując przyczyny zdarzeń dostrzec należy niepokojące zjawisko dużego udziału podpażeń. Stanowią one 69% wszystkich pożarów i może nie być to jeszcze liczba ostateczna ponieważ w około 13% pożarów, przyczyna ze względu na brak jednoznacznych śladów, nie została ustalona. Podpalenia masowo występują przeważnie w okresie wiosennym, gdy mamy do czynienia z negatywnym zjawiskiem wypalania traw i nieużytków. Także większość pożarów śmietników czy pojemników na suchą frakcję jest następstwem podpażeń. Najbardziej niepokojące są jednak przypadki podpażeń w obrębie zabudowań, ponieważ powodujące duże straty oraz realne zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców. W roku ubiegłym odnotowano 20 ofiar śmiertelnych oraz 597 rannych.

Udzielono wielokrotnie pomocy sprzętowej i ludzkiej innym powiatom naszego województwa. Specjalistyczne grupy ratownicze i sprzęt techniczny wielokrotnie były wykorzystywane do działań poza terenem macierzystym: specjalistyczna grupa wodno-nurkowa, specjalistyczna grupa ratownictwa chemicznego oraz specjalistyczna grupa wysokościowa uczestniczyły łącznie 15 razy w interwencjach. Natomiast 17rotnie udzielaliśmy pomocy sprzętowej i ludzkiej innym komendom.

W 2011 r. na terenie miasta przeprowadzono łącznie 192 czynności kontrolno-rozpoznawczych w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, w tym kontrole podstawowe, kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych wcześniejszymi decyzjami oraz kontrole w zakresie oceny zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym przy oddawaniu obiektów do użytkowania. Efektem kontroli podstawowych było wydanie 67 decyzji administracyjnych nakładających obowiązki usunięcia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej w narzuconym terminie oraz 45 opinii dla kontrolowanych obiektów. Podczas wszystkich kontroli stwierdzono łącznie 398 nieprawidłowości. W trybie art. 56 prawa budowlanego uczestniczono w 82 odbiorach budynków oddawanych do użytkowania stwierdzając nieprawidłowości. W wyniku tego działania wydawanych było 38 negatywnych stanowisk odnośnie pozwolenia na rozpoczęcie użytkowania w związku z niezgodnością wykonania obiektów z projektem budowlanym. Na terenie komendy jest 129 obiektów objętych obowiązkiem wyposażenia w urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, z czego 112 jest podłączonych do PSP. Ponadto do Państwowej Straży Pożarnej zostało podłączonych jeszcze 37 obiektów, które nie posiadają obligatoryjnego obowiązku podłączenia. W trakcie roku realizowano działania kontrolne w ramach akcji celowych między innymi: kontrola letniego i zimowego wypoczynku dzieci młodzieży, kontrole obiektów z listy Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, domy socjalne i noclegownie, budynki drewniane, obiekty szpitalne oraz inne.

Prezydent Miasta Lublin poprzez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego UM nadzoruje działalność trzech jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, które prowadzą działalność na terenie miasta. Są to: OSP Głusk, OSP Ratownictwo Wodne i OSP Muzeum Wsi Lubelskiej. Jednostki te biorą udział w akcjach ratowniczych oraz likwidacji skutków innych niebezpiecznych zdarzeń. Gmina zapewnia jednostkom środki finansowe na szkolenie strażaków-ratowników, badania lekarskie, zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego i paliwa do samochodów i sprzętu silnikowego. Ponadto z budżetu miasta finansowane są koszty utrzymania i remontów budynku OSP Głusk oraz samochodów OSP. W 2011 r. łącznie na działalność OSP wydatkowano 84 000,00 zł.

8.3. Działania miasta na rzecz pomocy straży pożarnej

Istotnym działaniem miasta na rzecz pomocy Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej było ujęcie w uchwale budżetowej zapisu dającego możliwość skonsumowania środków uzyskanych z działalności gospodarczej komendy. Dzięki temu w ramach zadań własnych miasta otrzymano kwotę 237 000 zł na potrzeby związane z bieżącym funkcjonowaniem komendy.

Uzyskano także prefinansowanie kwotą 840 000 zł. zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo gaśniczego w ramach realizacji projektu „Poprawa systemu bezpieczeństwa chemiczno-ekologicznego na terenie Miasta Lublin i powiatu lubelskiego” z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego.

Otrzymano nieodpłatnie na potrzeby specjalistycznej grupy wodno nurkowej łódź SURF 400R z silnikiem oraz przyczepę podwodziową. Wartość przedmiotu przekazania 38 208 zł.

Otrzymano nieodpłatnie materiały promujące bezpieczeństwo pożarowe w postaci 300 szt. książek.

8.4. Działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności i spraw obronnych

8.4.1. Działania w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego

Wydano 34 decyzje – zezwolenia na zorganizowanie imprez masowych (23 artystyczno-rozrywkowych i 11 sportowych), zwracając szczególną uwagę na wypełnienie przez organizatorów wszystkich wymogów ustawowych dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom imprez. Przed większością meczów piłki nożnej rozgrywanych przez drużynę Motor Lublin, organizowanych na Stadionie Miejskim przy Al. Zygmuntońskich oraz innych imprez, których przebieg mógłby zagrażać bezpieczeństwu lub porządkowi, w siedzibie WBMiZK odbywały się spotkania koordynacyjne z udziałem służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo oraz organizatora imprez, podczas których omawiano stan przygotowań do zabezpieczenia imprez.

Odbyło się 5 posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, której przewodniczy Prezydent Miasta, na posiedzeniach zostały omówione tematy dotyczące najważniejszych kwestii związanych z bezpieczeństwem mieszkańców i porządkiem publicznym. Szczegółowe informacje nt. prac Komisji zawarte zostały w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2011 r., z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się i przyjęła do wiadomości podczas sesji w dniu 19 stycznia 2012 r. Mając na celu zapewnienie bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z akwenu Zalew Zemborzycki, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym umowę, w ramach której ratownicy w okresie letnim pełnili patrole oraz w przypadku wystąpienia zagrożenia podejmowali stosowne działania.

W ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” pracownicy WBMiZK inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych postaw i zachowań. W ramach ww. działań organizowane były przy współpracy m.in. Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie liczne konkursy z nagrodami dla dzieci i młodzieży, pogadanki i pokazy. Były to m.in.: konkursy: „Jestem bezpieczny”, II Turniej Wiedzy i Umiejętności „Bezpieczny Przedszkolak”, III Międzyszkolna Spartakiada Sportowa, VII Turniej Sportowo-Pożarniczym. Sfinansowano zakup sprzętu łączności dla potrzeb przedsięwzięcia „Bezpieczna Taksówka”. W sumie na działalność w ramach programu „Bezpieczny Lublin” wydatковано 39 228,31 zł.

Przygotowano kolejne Porozumienie Prezydenta Miasta Lublin z Lubelskim Komendantem Wojewódzkim Policji, na mocy którego zorganizowano służby ponadnormatywne funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, finansowane ze środków miasta Lublin. Na ten cel przeznaczono 200 000 zł z budżetu Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego. W efekcie zrealizowano 666 dwuosobowych ponadnormatywnych patroli policyjnych, głównie na terenie dzielnic: Stare Miasto, Śródmieście, Bronowice i Tatary. Ponadto na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przeznaczył środki w wysokości

10 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

8.4.2. Zarządzanie kryzysowe, ochrona ludności i sprawy obronne

W 2011 r. wykonano kompletną aktualizację Miejskiego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz poddano go procedurze uzgodnień i skierowano do akceptacji do Wojewody Lubelskiego. Pracownicy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (MCZK) brali udział w ćwiczeniach i szkoleniach. Prowadzone były również stałe konsultacje planów zagospodarowania przestrzennego pod względem bezpieczeństwa oraz weryfikacja instrukcji postępowania w sytuacji awaryjnej Zbiornika Zemborzycyckiego. Wyznaczeni pracownicy MCZK uczestniczyli w pracach komisji przeprowadzającej przegląd urządzeń wodnych wokół Zalewu Zemborzycyckiego, wspólnie z przedstawicielami MOSiR. Na stronach internetowych Urzędu Miasta www.um.lublin.eu została utworzona zakładka „Zarządzanie kryzysowe”, w której jest opublikowane szereg przydatnych porad i zaleceń w przypadku wystąpienia zdarzeń niebezpiecznych. Od czerwca 2011 r. działa także zakładka komunikaty i ostrzeżenia, w której to są umieszczane, przez dyżurnego MCZK, aktualne ostrzeżenia o możliwych niebezpiecznych zjawiskach (w 2011 r. umieszczono 30 ostrzeżeń oraz 2 komunikaty). Pracownicy MCZK koordynowali i uczestniczyli w ponad 30 większych akcjach ratowniczych na terenie miasta. Najczęściej interwencje związane były z: pożarami w mieszkaniach i kamienicach – 10 razy, wyciekami substancji ropopochodnej do rzek – 7 razy, awariami technicznymi – 3 razy, zagrożeniami naturalnymi (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa) – 3 razy. Przeglądy stanu utrzymania rzek i urządzeń wodnych w 2011 r. nie wykryły żadnych zaniedbań a drożność koryt rzecznych była dobra. W ramach zadań własnych gminy doposażony został miejski magazyn przeciwpowodziowy – zakupiono dodatkowy sprzęt obejmujący m.in. lekki agregat prądotwórczy, dodatkowe oświetlenie, sprzęt socjalny, itp.

W zakresie spraw obronnych wykonano Plany świadczeń rzeczowych i osobistych na terenie miasta Lublin. Przeprowadzono 672 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji nakładających lub uchylających obowiązki wykonania świad-

czeń na rzecz obrony. Wspólnie z przedstawicielami WКУ Lublin-1 oraz Jednostek Wojskowych przeprowadzono kontrole 9 zakładów pracy posiadających przedmioty świadczeń rzeczowych na rzecz obrony. Opracowano Plan Operacyjny funkcjonowania Urzędu Miasta Lublin w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenie w zakresie spraw obronnych dla osób zajmujących kierownicze stanowiska w Urzędzie Miasta.

W zakresie Obrony Cywilnej opracowano i uzgodniono z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim „Plan działania Obrony Cywilnej w 2012 r.” Opracowano wykaz instytucji przewidzianych do prowadzenia przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej w 2012 r., prowadzono wymagane przedsięwzięcia w obszarze planowania i ratownictwa m.in: zaktualizowano plany i prognozy, przeprowadzono inwentaryzację sprzętu Obrony Cywilnej w zakładach pracy oraz w magazynie Urzędu Miasta. Wybrakowano część sprzętu OC, który stracił walory techniczne i przekazano go do utylizacji.

8.4.3. Monitoring wizyjny miasta

W ramach działań referatu Centrum Monitoringu Wizyjnego w 2011 r. prowadzono stały nadzór, rejestracje i obsługę zarejestrowanego materiału. Koszt sprzętu niezbędny do sprawnego funkcjonowania systemu (nośniki DVD, dyski przenośne, osprzęt itp.) oraz opłaty eksploatacyjne związane z normalnym funkcjonowaniem systemu (energia elektryczna, naprawy uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu, mycie i czyszczenie 67 kloszy kamer) wyniosły 94 500 zł. W ramach rozwoju systemu CMW wynegocjowano z władzami Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej przejęcie (na mocy dwustronnego porozumienia) sygnału z kamer monitoringu wizyjnego miasteczka akademickiego UMCS w celu jego obsługi, rejestracji i archiwizacji.

9. OCHRONA ŚRODOWISKA I ZIELEŃ MIEJSKA

9.1. Edukacja ekologiczna

W celu upowszechniania wiedzy z zakresu ekologii Wydział Ochrony Środowiska UM w ramach ustawowych obowiązków współtworzył i finansował realizację zadań z zakresu edukacji ekologicznej. Wzorem lat ubiegłych podjęto współpracę z organizacjami pozarządowymi, tj.: Ligą Ochrony Przyrody oraz Lubelską Fundacją Ochrony Środowiska Naturalnego. W wyniku wspólnych działań przeprowadzono zajęcia pozalekcyjne oraz zorganizowano przedsięwzięcia proekologiczne w szkołach i przedszkolach podlegających Gminie Lublin. Fundacja podjęła współpracę z 41 nauczycielami w ramach, której zrealizowano 580 zajęć lekcyjnych. W przedszkolach bezpośrednio zaangażowanych w program było 350 dzieci, natomiast w przedsięwzięciu udział wzięło 630 osób. W przypadku szkół uczniów zaangażowanych w program było 260, a odbiorców przedsięwzięcia 4 615.

Po raz pierwszy w 2011 r. zorganizowano Festiwal Sztuk Ekologicznych dla wychowanków przedszkoli i uczniów szkół podlegających Gminie Lublin. Zadanie to powierzono Lubelskiej Fundacji Ochrony Środowiska Naturalnego.

W 2011 r. opracowano i wydano cztery numery kwartalnika „Zielony Biuletyn” w łącznym nakładzie 5 600 egzemplarzy. Biuletyn zawierał informacje z zakresu działalności ZO LOP, przedszkolnych i szkolnych kół, a także artykuły popularnonaukowe.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano kilka cyklicznych akcji promujących zachowania proekologiczne.

Akcja „Posprzątamy Lublin na wiosnę” odbyła się w dniach 14-15 kwietnia 2011 r. Prowadzone działanie miało charakter edukacyjno-wychowawczy. Głównym celem akcji jest wychowywanie młodzieży w duchu poszanowania dla otaczającego nas środowiska oraz wzbudzanie wrażliwości na problematykę zaśmiecania miasta. Grupy ochotników posprzątały m.in. Park Lu-

dowy, ścieżkę rowerową wzdłuż rzeki Bystrzycy, tereny zielone na osiedlach Skarpa, Ruta i Niepodległości oraz tereny wzdłuż rzeki Czechówki. Lublin porządkowało blisko 9 200 osób, które wspólnie zebrały 1 700 worków śmieci.

Ekopiknik Rodzinny połączony z Maratonem Leszczowym odbył się w dniach 18-19 czerwca 2011 r. na terenie Ośrodka Słoneczny Wrotków. Głównym celem imprezy była promocja działań związanych z ochroną środowiska realizowanych na terenie miasta.

Lublin jak co roku włączył się w organizację obchodów Europejskiego Dnia bez Samochodu. W dniu 22 września 2011 r., czyli w Europejskim Dniu Bez Samochodu na Placu Litewskim odbyły się m.in. pokazy akrobacji rowerowych, występy dzieci ze szkół i przedszkoli. Prezydent Miasta Krzysztof Żuk przekazał 6 rowerów dla podopiecznych z Domu Dziecka. Momentem kończącym Europejski Dzień bez Samochodu był przejazd rowerowy ulicami miasta, w którym udział wzięło ok. 150 rowerzystów.

Dnia 11 października Wydział Ochrony Środowiska zorganizował imprezę Kasztanowy Świat, mającą na celu przybliżyć uczestnikom problem inwazji szrotówka kasztanowcowiaczka i metody walki z tym szkodnikiem. Impreza odbyła się w Szkole Podstawowej Nr 14, udział w niej wzięli przedstawiciele dziesięciu lubelskich szkół podstawowych.

W roku 2005 Wydział Ochrony Środowiska uruchomił program „Zaprośmy ptaki do Lublina” w celu zachęcenia ptaków do osiedlania się na terenach zurbanizowanych poprzez zapewnienie miejsc do gniazdowania. W 2011 r. zakupiono 240 budek lęgowych dla jerzyków, sikor, wróbli i muchołówek. Budki te zostały przekazane placówkom oświatowym, administracjom osiedli oraz radom dzielnic.

Od lat tutejszy Wydział współpracuje z lubelskimi szkołami, uczestnicząc w obradach komisji konkursowych i finansując nagrody rzeczowe dla laureatów konkursów z wiedzy przyrodniczej, promujących zachowania proekologiczne i prozdrowotne. WOS uczestniczył przy organizacji zajęć edukacyjnych podczas otwartych dni w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w zakresie organizacji warsztatów z recyklingu oraz konkursów dla dzieci i młodzieży. Ponadto tutejszy Wydział zorganizował 2 konkursy dla uczniów lubelskich szkół: „Posłuchaj dobrej rady, segreguj odp-

dy” oraz „Hurra makulatura – książki do bibliotek”, jak również ufundował nagrody dla laureatów konkursu Ziemia Żyjąca Planeta, międzyszkolnego konkursu organizowanego przez Państwowe Szkoły Budownictwa i Geodezji, oraz konkursu Ekologia w moim domu organizowanym przez Gimnazjum nr 1. Wydział zakupił materiały pomocnicze oraz nagrody rzeczowe do konkursów organizowanych podczas festynu „Z ekologią na Ty” przez Radę Dzielnicy Tatary. Przy współpracy z Polskim Towarzystwem Mieszkaniowym WOŚ współpracował w seminarium z cyklu „Ekologia nie jest modą”.

Wydział Ochrony Środowiska UM Lublin po raz kolejny włączył się do ogólnopolskiej kampanii organizowanej przez Fundację ARKA pn. „Kochasz Dzieci, nie pal śmieci”, współfinansując druk plakatów i ulotek. Celem akcji jest informowanie mieszkańców Lublina, o szkodliwości nielegalnego procederu spalania śmieci w piecach domowych.

W dniu 7 września 2011 r. odbyła się konferencja pn. „Prawidłowa Pielęgnacja Drzew”, której współorganizatorami byli Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin oraz Katolicki Uniwersytet Lubelski. Uczestnikami konferencji byli administratorzy osiedli, radni dzielnicowi, przedstawiciele firm ogrodniczych, którzy zapoznali się z nowymi przepisami ustawy o ochronie przyrody, metodami walki ze szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem oraz problemami kształtowania zieleni obszarów zurbanizowanych.

9.2. Gospodarka odpadami

Wybrano wykonawcę i podpisano umowę na wykonanie rekultywacji II niecki, etap I, zadanie 2, podetap „A” – drenaż poziomy.

Wykonano badanie materiału przesyпки technologicznej pomiędzy warstwami odpadów na składowisku odpadów komunalnych w Rokitnie. W związku z tym, iż realizacja przewidziana w dokumentacji drenażu poziomego nie dałaby spodziewanego efektu czyli ujmowania biogazu, został zmniejszony (Aneks do umowy 108/IR/11) zakres rzeczowy wykonania przedmiotu zamówienia oraz wartość umowy dot. rekultywacji II niecki składowiska odpadów komunalnych w Rokitnie. Środki finansowe nie

zostały wykorzystane w pełnej wysokości z ww. ograniczenia zakresu wykonywanych prac.

9.2.1. Selektywna zbiórka odpadów komunalnych na terenie miasta Lublin

W 2011 r. systemem selektywnej zbiórki odpadów objętych było 98% mieszkańców zabudowy jednorodzinnej i 100% mieszkańców zabudowy średniej i wysokiej.

W 2011 r. zebrano selektywnie ok. 12 906 Mg odpadów frakcji suchej, 4 150,14 Mg odpadów ulegających biodegradacji, 806 Mg odpadów wielkogabarytowych oraz 2 073,84 Mg odpadów z remontów. Zebrano również 450,22 Mg zużytej odzieży.

Bardzo dobre efekty przyniosła selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych. Pod koniec 2010 r. dokupiono 14 pojemników do zbiórki odpadów niebezpiecznych, których obecnie jest łącznie 21 sztuk. Pojemniki są rozstawione w stałych wyznaczonych lokalizacjach. W 2011 r. zebrano 2 566 kg takich odpadów jak: opakowania po olejach przepracowanych, rozpuszczalnikach, farbach olejnych i wodnych, środkach ochrony roślin, zużyte świetlówki, zużyte baterie, przeterminowane leki. Z 75 pojemników ustawionych w lubelskich aptekach odebrano 6 423 kg przeterminowanych leków.

Wspólnie z ElektroEko Organizacją Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego oraz Polską Korporacją Recyklingu Sp. z o.o. kontynuowano zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (zseie). Z pięciu punktów zbierania (dwa E. Leclerc, Real, dwa Obi), które są czynne w każdą ostatnią sobotę miesiąca w godz. od 9:00 do 14:00, zebrano 670,12 Mg „elektrośmieci”. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny obejmujący artykuły gospodarstwa domowego, sprzęt audiowizualny, komputerowy i oświetleniowy przyjmowany był bezpłatnie.

Ponadto podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości przyjęły dodatkowo 5,73 Mg ww. odpadów.

W maju i listopadzie 2011 r., Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin wspólnie z Organizacją Odzysku S. A. Centrum Utylizacji OPON zorganizował po raz kolejny zbiórkę zużytych opon od mieszkańców Lublina. Do pięciu punktów miasta zlokalizowanych przy hipermarketach, mieszkańcy dostarczyli zużyte opony w ilości 1 835 sztuk. Za dostarczenie czterech opon

wydawane były talony na rośliny ozdobne o wartości 8 zł, które były do zrealizowania w wytypowanym sklepie ogrodniczym. Wszystkie zebrane opony zostały przekazane do odzysku.

W 2011 r. z terenu Lublina odebrano 96 123,52 Mg zmieszanych odpadów niesegregowanych, z czego na składowisku unieszkodliwiono 45 142,48 Mg. Około 47% odpadów frakcji mokrej została poddana sortowaniu, w wyniku czego odzyskano część materiałów i surowców, z których wyprodukowano paliwo alternatywne.

Odpady powstałe w wyniku sortowania odpadów frakcji suchej i mokrej, które nie nadają się do dalszego zagospodarowania (tzw. balast) również zdeponowano na składowisku w Rokitnie w ilości 11 038,86 Mg.

W 2011 r. kontynuowano realizację „Programu usuwania azbestu dla Miasta Lublin”, który obejmował demontaż, załadunek, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest pochodzących z pokryć dachowych i ścian budynków nieruchomości należących do osób fizycznych. Efektem Programu było usunięcie 165,03 Mg odpadów zawierających azbest pochodzących ze 101 nieruchomości.

9.2.2. Wydane decyzje

W 2011 r. Referat ds. Gospodarki Odpadami wydał 166 decyzji w zakresie gospodarki odpadami, w tym pozwolenia na wytwarzanie odpadów, decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi, zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Rozpatrzono 166 informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania odpadami oraz rozpatrzono 20 wniosków o wpis do rejestru przedsiębiorców zwolnionych z obowiązku posiadania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

9.3. Zieleń miejska

Realizując swoje zadania w 2011 r. referat ds. zieleni poza pasem drogowym w Wydziale Gospodarki komunalnej zajmował się stałym bieżącym utrzymaniem, konserwacją i renowacją zieleni.

W ramach zadania były prowadzone prace na powierzchni ok. 245 ha zieleni miejskiej – w parkach, skwerach, zieleńcach i terenach należących do Gminy Lublin.

W 2011 r. na terenie miasta utworzono miejsca rekreacyjne, które zlokalizowane zostały na następujących terenach:

- w wąwozie pomiędzy ulicami Smorawińskiego a Kompozytorów Polskich,
- w wąwozie na Kalinowszczyźnie,
- w wąwozie przy ul. Popiełuszki,
- w wąwozie Czuby,
- na terenie przy ul. Jesiennej,
- w osiedlu Łęgi obok szkoły przy ul. Biedronki.

Tereny te zostały wyposażone w tablice informacyjne, kosze na śmieci i ławki.

W ramach wydatkowanych środków były utrzymywane ronda uliczne 8 szt. Na rondach założono rabaty kwiatowe o łącznej powierzchni 1 258 m².

Szczególną ochroną objęto pomnik przyrody – topolę czarną rosnącą na Placu Litewskim. Zakres prac obejmował podlewanie drzewa specjalnymi nawozami oraz prace chirurgiczne w koronie drzewa.

W ramach zadania prowadzone są prace związane z utrzymaniem rowów i urządzeń melioracyjnych w Parku Ludowym.

Wykonywane były również następujące prace:

- kompleksowa konserwacja trawników;
- obsada rabat i pielęgnacja kwietników – w ramach posiadanych środków przeznaczonych na utrzymanie zieleni objęto pielęgnacją w parkach, skwerach i zieleńcach rabaty kwiatowe o powierzchni 875 m². Dokonano trzykrotnej obsady rabat. W okresie jesiennym i wiosennym obsadzano rabaty bratkami o powierzchni 533 m². W ramach kompleksowej konserwacji zieleni były prowadzone również prace związane z pielęgnacją piramid kwiatowych zainstalowanych przed Ratuszem oraz pielęgnacją 450 skrzynek zamontowanych na barierkach pasa rozdzielczego ul. Jana Pawła II;
- pielęgnacja drzew, krzewów i żywopłotów – w ramach prac przy drzewostanie usunięto ok. 120 szt. drzew zgodnie z wydanymi decyzjami Wydziału Ochrony Środowiska. W koronach drzew przeprowadzono prace pielęgnacyjne przy 90 szt.

drzew, usunięto odrosty przy 40 szt. Przy krzewach prowadzone były prace związane z odmładzaniem krzewów oraz odchwaszczanie skupin. Na wiosnę dokonano odkrycia 3 400 szt. róż oraz prowadzono prace związane z pielęgnacją tj. odchwaszczaniem, przycinaniem, usuwaniem przekwitów. Przy żywopłotach przeprowadzono dwukrotne cięcie żywopłotów – łączna powierzchnia żywopłotów do cięcia 9 900 m². Nasadzono 958 szt. krzewów w Parku Ludowym;

- prace porządkowe – w ramach prac porządkowych prowadzone były prace związane z oczyszczaniem alejek z piasku, błota i innych zanieczyszczeń;
- konserwacja, naprawy, malowanie i remonty urządzeń do zabaw dla dzieci, ławek, koszy i innych urządzeń architektury ogrodowej stanowiących wyposażenie parków, skwerów i zieleńców – w utrzymaniu GK pozostaje 41 placów zabaw;
- w ramach środków na utrzymanie zieleni przeprowadzono także prace związane z demontażem 180 szt. oraz montażem 70 szt. donic zawieszanych na latarniach w okresie bożonarodzeniowym. Wykonano obsadę krzewami iglastymi w ilości – 210 szt.;
- współpracą z Dzielnicami Miasta;
- uporządkowano teren przy ul. Cyda;
- wykonano trawnik przed budynkiem przy ul. Grygowej;
- doposażono w urządzenia plac zabaw zlokalizowany pomiędzy ulicami Farbiarską i Zamojską;
- wyremontowano chodnik i schody przy ul. Kuronia, schody prowadzące z ul. Nowomiejskiego do ul. Zana oraz schody z ul. Lipińskiego do ul. Radzyńskiej;
- doposażono w urządzenia plac zabaw zlokalizowany przy ul. Orlanda;
- zakupiono ławki oraz kiwaki na sprężynie do wąwozu przy ul. ks. J. Popiełuszki;
- zakupiono i ustawiono hot spota na terenie rekreacyjnym przy ul. Biedronki;
- wykonano schody prowadzące z ul. Oratoryjnej do ul. Organowej oraz chodnik w wąwozie przy ul. Organowej;
- wykonano plac zabaw zlokalizowany przy ul. Koryznowej;
- wykonano chodnik prowadzący do placu zabaw zlokalizowany przy ul. Wyżynnej;

- dokończono ogrodzenie placu zabaw przy ul. Wyżynnej;
- zakupiono ogrodzenie oraz urządzenia na plac zabaw przy ul. Lisa.

W 2011 r. Wydział Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Lublin koordynował wiele zadań związanych z poprawą stanu zieleni w Lublinie oraz przeprowadził działania proekologiczne mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej wśród uczniów i młodzieży oraz wśród podmiotów zarządzających zielenią na terenach takich jak Spółdzielnie, Wspólnoty Mieszkaniowe itp.

W ramach zadania „Leczenie i konserwacja starodrzewu” w 2011 r. wykonano zabiegi pielęgnacyjno-konserwatorskie na 187 drzewach rosnących na terenie m. Lublin, dzięki czemu ocalał cenny lubelski starodrzew. W ww. okresie sprawozdawczym Wydział Ochrony Środowiska wydał 994 zezwoleń na usunięcie drzew oraz zlecił nasadzenia 9 882 szt. drzew i 4 124 krzewów, 56 mb żywopłotów (nasadzenia rekompensacyjne, w zamian za drzewa i krzewy usunięte). Nasadzenia zieleni prowadzono także w ramach zadania budżetowego: Pomoc placówkom w zakładaniu terenów zielonych oraz nasadzenia zieleni na terenie m. Lublin – w 2011 r. nasadzono: 332 drzew, 1 123 krzewów i 1 410 mb żywopłotu. Efektem ww. działań było podniesienie walorów estetycznych i przyrodniczych miasta.

Systematycznie działa powstały przy Prezydencie Miasta Lublin Zespół Opiniotwórczo-Konsultacyjny ds. Przyrody, w skład którego wchodzi przedstawiciele organizacji społecznych mających za cele statutowe ochronę zieleni m.in. Liga Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Chirurów Drzew i Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Zieleni Lubelszczyzny. Na 5 posiedzeniach w 2011 r. (również objazdowych) omawiane były najważniejsze problemy lubelskiej zieleni oraz opiniowane niektóre projekty inwestycyjne.

9.4. Monitoring środowiska

W roku 2011 przeprowadzona została konserwacja stacji monitoringu powietrza atmosferycznego zlokalizowanej w Lublinie przy ul. Obywatelskiej 13, obejmująca m.in. przegląd i wymianę filtrów analizatorów dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu i pyłu zawieszonego PM10.

9.5. Program ochrony przed hałasem

Reagowano na interwencje zgłaszane przez mieszkańców miasta Lublin w sprawach uciążliwości hałasowych. Dokonywano wspólnie z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska pomiary hałasu i wydawano stosowne decyzje.

10. KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

10.1. Działalność miejskich instytucji kultury

W 2011 r. Miasto Lublin prowadziło 10 instytucji kultury: Teatr im. H. Ch. Andersena, Galerię Labirynt, Ośrodek „Brama Grodzka-Teatr NN”, Centrum Kultury, Dzielnicowy Domu Kultury „Bronowice”, Zespół Pieśni i Tańca „Lublin” im. W. Kaniorowej, Miejską Bibliotekę Publiczną im. H. Łopacińskiego, Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych „Rozdroża” oraz dwie nowe instytucje: Teatr Stary w Lublinie i Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin”.

10.1.1. Teatr im. H. CH. Andersena

Teatr im. H. Ch. Andersena w 2011 r. zagrał 285 spektakli w tym 265 w siedzibie i 20 przedstawień na wyjeździe. W przedstawieniach uczestniczyło 40 366 widzów. Frekwencja na przedstawieniach wynosiła 95,20 % i wzrosła o 12,10 % w stosunku do roku ubiegłego.

W 2011 r. zrealizowano pięć premier: „Końcówka”, „Tymoteusz wśród ptaków”, „Kłosze szczęścia”, „Mała Syrenka”, „Królowa Śniegu”. Poza nowymi premierami prezentowane były następujące przedstawienia: „Piotruś Pan”, „Kto rozśmieszy pechowego nosorożca?”, „Idziemy po skarb”, „Dzikie Łabędzie”, „Piękna i Bestia”, „Przygody pszczołki Mai”, „Pieśń o Rolandzie”, „Nieznosne Słoniątko”, „Król Maciuś I”, „Trzej Muszkieterowie”, „Jaś i Małgosia”, „Pasterka i Kominiarczyk”.

Teatr współorganizował również inne imprezy, takie jak: konkurs na plakat do spektaklu „Końcówka”, konkursy plastyczne, cykliczne występy Grupy Improwizacji Teatralnej „No Potatoes”, koncert Flamenco – we współpracy ze szkołą tańca Studio Ruchu i Flamenco oraz zespołem Corason Flamenco, przegląd dziecięcych i młodzieżowych teatrów amatorskich – we współpracy z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Lublinie, Międzynarodo-

wy Dzień Teatru – we współpracy z Teatrem Improwizacji „No Potatoes” i Lubelskim Teatrem Tańca, Dzień Dziecka w Ogrodzie Saskim, Festiwal „Inne Brzmienia” jako partner Festiwalu, wystawa scenografii polskiego teatru lalek jako partner wydarzenia, wystawa kostiumów ze spektaklu „Trzej Muszkieterowie” w Cinema City.

W ramach działającej przy Teatrze Muzycznej Sceny Anderse-na odbyły się koncerty off-owej muzyki dla dorosłych m.in.: Pink Freud, Jazzpospolita, Renata Przemyk, Gaba Kulka, Grabek, John Porter, Profesjonalizm, Kwadratowi, Kury, Wojtek Mazolewski Quintet. Z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru wręczono „Zapałki Andersena” – coroczne nagrody dla przyjaciół Teatru.

Teatr wziął udział w 6 festiwalach teatralnych: XIII Polkowickie Dni Teatru, VII Międzynarodowy Festiwal Solistów Lalkarzy w Łodzi, IX Ogólnopolski Przegląd Monodramu Współczesnego, XXXVI Zamojskie Lato Teatralne, XVI Międzynarodowy Festiwal Konfrontacje Teatralne w Lublinie, XVIII Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Spotkania” w Toruniu.

10.1.2. Galeria Labirynt

W roku 2011 Galeria Labirynt zorganizowała: 18 wystaw (w tym 9 zbiorowych i 9 indywidualnych), 4 prezentacje sztuki performance, 4 koncerty muzyki eksperymentalnej, 2 pokazy filmowe, 14 autorskich spotkań z artystami (w tym spotkanie podczas rezydencji i festiwalu), 5 wykładów, 2 rezydencje artystyczne, 2 festiwale oraz 21 warsztatów towarzyszących wystawom.

Jedną z wystaw była wystawa malarstwa, grafiki i rysunku ze zbiorów Galerii BWA w Lublinie – Sztuka środowiska lubelskiego, która eksponowała dzieła kilku pokoleń twórczych kształtujących lubelskie środowisko artystyczne drugiej połowy XX wieku. Zorganizowana została również wystawa Jubileuszowa ZPAP – z kolekcji Galerii Labirynt w Lublinie, która była częścią obchodów dwóch niezwykle ważnych jubileuszy: 100-lecia Związku Polskich Artystów Plastyków i 75-lecia ZPAP Okręgu Lubelskiego.

Galeria zorganizowała w minionym roku również dwa projekty rezydencyjne: A-Y/Y-A, w którym wzięły udział: Andrée Weschler i Yingmei Duan. Artystki zrealizowały wspólnie wystawę, każda z nich przeprowadziła warsztaty twórcze i prezentację. Rezyden-

cja zakładała konfrontację działań i postaw artystów pochodzących z różnych kręgów kulturowych. Podczas miesięcznej rezydencji w Lublinie Jason Lim zrealizował wystawę *Duet with Still/ Life*, performance z udziałem Noah Warsaw, cykl warsztatów ceramicznych i performance oraz wykład.

Instytucja zorganizowała Festiwal Transeuropa: Demokracja-Równość-Kultura ponad granicami, który był w Lublinie międzynarodowym wydarzeniem łączącym sztukę, edukację, publicystykę w żywej debacie i performance. W ramach festiwalu odbyły się wystawy, wykłady, warsztaty, dyskusje i spotkania.

Kolejny festiwal to Performance Platform, który odbył się w Lublinie po raz trzeci. Program edycji festiwalu w roku 2011 zbudowany został w oparciu o ideę dialogu kultury i sztuki Wschodu i Zachodu, ich wzajemnych wpływów, inspiracji i różnic.

Ponadto, Galeria zorganizowała 21 warsztatów dla dzieci i młodzieży towarzyszących wystawom: ZDEJMBUTY, Limen, A Y/Y-A, oraz festiwalowi Performance Platform. Warsztaty prowadzone były przez pedagogów i artystów. Ich celem było przybliżenie dzieciom i młodzieży zagadnień związanych ze sztuką współczesną i pobudzanie wrażliwości.

10.1.3. Ośrodek „Brama Grodzka-Teatr NN”

W 2011 r. Ośrodek kontynuował swoją misję odślaniania i przywracania pamięci o lokalnym dziedzictwie kulturowym i historycznym określoną słowami „Pamięć-Miejsce-Obecność”. Rozwijane były dotychczasowe formy działania, pojawiły się także nowe przedsięwzięcia inspirowane tą ideą.

Program Internet jest jedną z najważniejszych inicjatyw Ośrodka, zmierzającą ku jak najpełniejszemu wykorzystaniu możliwości nowoczesnego medium komunikacyjnego – internetu. Dzięki zastosowanej technologii jest swoistą witryną pracy Ośrodka, zbiera informacje ze wszystkich funkcjonujących w Ośrodku programów. Portal teatrnn.pl odwiedziło w 2011 r. 409 825 unikalnych użytkowników (statystyki zliczane za pomocą Google Analytics). Liczba odsłon portalu wyniosła 1 747 797. Realizacją tego programu zajmował się dział Laboratorium Teatru NN, Nowe Media. Jego główną misją jest opowiadanie o historii i dziedzictwie wielokulturowym Lublina z wykorzystaniem nowych mediów

W minionym roku program artystyczny Ośrodka skupiał w sobie pięć kameralnych przedstawień o wspólnym tytule „Opowieści z Bramy”, odwołujących się do folkloru żydowskiego („Był sobie raz”, „Jak Fajwł szukał samego siebie”, „Tajbele i jej demon”, „Opowieści z Bramy-Ole i Trufa”, „Ostatni Demon”, „Sztukmistrz z Lublina”). Wszystkie przedstawienia były prezentowane 39 razy, zarówno w siedzibie Ośrodka jak i poza nim.

Wyjątkowym wydarzeniem 2011 r. było Misterium „Lublin. Pamięć Zagłady” oparte na czytanych po polsku i hebrajsku fragmentach „Dziennika” Idy Gliksztajn ze specjalną ścieżką dźwiękową. Wydarzenie to zgromadziło około 800 osób (w tym około 500-osobową grupę młodzieży z Izraela).

Prowadzoną przez Ośrodek Trasę Podziemną w minionym roku odwiedziło 17 234 turystów, a 2 278 osób obejrzało instalacje związane z legendami Lublina. Pracownicy organizowali spotkania otwarte poświęcone historii i kulturze miasta oraz szkolenia dla przewodników miejskich.

Ośrodek poza głównym nurtem swej działalności prezentuje także ciekawe zjawiska we współczesnej kulturze. Pełni też rolę ambasadora Lublina i Lubelszczyzny dla odwiedzających nas gości z Polski i ze świata. Do wyjątkowych tego typu wydarzeń w 2011 r. można zaliczyć m.in.: Europejskie Dni Dziedzictwa. Spotkania w ramach Forum Kultury Przestrzeni, 90 Urodziny Julii Hartwig, praktyki studenckie dla studentów uczelni lubelskich, staże pracownicze, wolontariat.

Podkreślić należy, że Ośrodek i jego Dyrektor Tomasz Pietrasiewicz za swoją działalność otrzymał kilka znaczących nagród w tym m.in. Nagrodę im. Jerzego Giedroycia przyznaną przez dziennik „Rzeczpospolita” za działalność w imię polskiej racji stanu.

10.1.4. Centrum Kultury

W 2011 r. działania Centrum Kultury obejmowały realizację i prezentację projektów artystycznych, pracę warsztatową oraz działania w zakresie edukacji i upowszechniania kultury oraz stwarzanie warunków do prowadzenia aktywności twórczej poprzez prowadzenie różnorodnych form działalności.

Kontynuował działalność Teatr Centralny, w którego skład wchodzi: Teatr Provisorium, Kompania „Teatr”, Lubelski Teatr

Tańca, Scena Prapremier InVitro, Teatr MAAT Projekt i neTTTheatre, prezentując w sumie 43 przedstawienia. W roku 2011 Teatr Centralny wyprodukował 5 spektakli teatralnych.

Głównym wydarzeniem artystycznym organizowanym przez Centrum Kultury w pionie pracy artystycznej była premiera spektaklu Teatru Provisorium „Bracia Karamazow” w reżyserii Janusza Opryńskiego. Spektakl został wysoko oceniony w kraju i na koniec roku był wymieniany w czołówce najlepszych realizacji sezonu m.in. przez Miesięcznik „Teatr” i Tygodnik „Przekrój”. W roku 2011 po premierze spektakl grany był 14 razy.

Działalność Kompanii „Teatr” w roku 2011 skupiała się na prezentacji spektakli w ramach Teatru Centralnego w Lublinie oraz w Teatrze Rampa w Warszawie, co zaowocowało nawiązaniem stałej współpracy artystycznej i repertuarowej między Kompanią „Teatr” a Teatrem Rampa.

Lubelski Teatr Tańca prowadził aktywną działalność artystyczną, edukacyjną i promocyjną na rzecz środowiska tańca współczesnego zarówno w wymiarze lokalnym, jak i ogólnopolskim. W roku 2011 odbyła się jubileuszowa 15 edycja Międzynarodowych Spotkań Teatrów Tańca oraz obchodzone podczas jej trwania 10-lecie Lubelskiego Teatru Tańca. Zespół LTT przygotował z okazji jubileuszu premierę pt. „Gracerunners” pod kierunkiem norweskiej choreograf Karen Foss. Latem odbyło się podsumowanie 2 letniego projektu „Tour d’Europe des choregraphes” w ramach programu Leonardo da Vinci. We współpracy z partnerami z Grenoble, Hamburga, Dublina i La Coruni Lubelski Teatr Tańca przeprowadził cykl szkoleń dla 10 młodych choreografów z partnerskich krajów, który uzyskał wysoką ocenę Narodowej Agencji Programu „Uczenie się przez całe życie”.

Scena Prapremier InVitro to pierwszy w Polsce teatr, którego wszystkie realizacje mają charakter prapremierowy. W 2011 r. odbyła się premiera spektaklu „Śmierć szczęśliwa” Alberta Sumaka w reż. Łukasza Witt-Michałowskiego w koprodukcji z Wrocławskim Teatrem Pantomimy.

Działająca w strukturze Centrum Kultury Galeria Biała zrealizowała 8 wystaw indywidualnych i 11 wystaw w ramach Młodego Forum Sztuki. Odbyła się dyskusja w cyklu Wieża Bab L. oraz projekcje filmów, promocje książki w ramach projektu Ende neu. Galeria kontynuowała projekt „Podwórko sztuki”. Zrealizowano

także wystawy zewnętrzne: „Biała nad Białą” w Galerii Bielskiej BWA (malarstwo, rysunek, fotografia, instalacja, film, rzeźba) oraz „Supermarket 2011” w Kulturhuset w Sztokholmie.

Podstawowym założeniem VI edycji Festiwalu Teatrów Europy Środkowo-Wschodniej w 2011 r. było pokazanie swobodnych literackich inspiracji, które stają się kanwą dla teatru posługującego się plenerowymi i ulicznymi formami wyrazu. Wydarzenia festiwalowe skupiały się na ulicach i placach miasta – centralnym miejscem był plac Litewski, gdzie w namiocie cyrkowym i na placu pokazano osiem spektakli z pięciu krajów.

W październiku, w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Konfrontacje Teatralne, odbyły się 34 przedstawienia teatralne, 11 koncertów muzycznych, 8 projekcji filmowych oraz 5 spotkań, w tym prezentacja East European Performing Arts Platform-wspólnego projektu Miasta Lublin i Instytutu Adama Mickiewicza w Warszawie. Poprzez włączenie „Konfrontacji Teatralnych” do programu Polskiej Prezydencji Festiwal stał się wydarzeniem nie tylko o wysokiej randze artystycznej, ale także ważnym znakiem rozpoznawalnym jako produkt najwyższej klasy, który warto prezentować w świecie.

Wśród wielokierunkowej działalności Centrum Kultury w minionym roku należy wymienić imprezy w Muszli Koncertowej w Ogrodzie Saskim, działalność koncertową Działu Impresaryjnego (III Lublin Jazz festiwal, LublinJazz.pl, Shalom-Spotkania z kulturą żydowską, Lubelski Festiwal Land Art) oraz przedsięwzięcia realizowane przez Pracownię Promocji Dziedzictwa Kulturowego oraz kontynuowanie działalności w zakresie informacji i publicystyki kulturalnej przez Lubelski Informator Kulturalny ZOOM (8 rok wydawania miesięcznika).

Warsztaty Kultury we współpracy z Miastem Lublin zorganizowały Kongres Kultury Partnerstwa Wschodniego – spotkanie praktyków kultury, samorządowców, artystów, filozofów i badaczy kultury z 17 krajów partnerstwa wschodniego. Kongres znalazł się na trzecim miejscu w rankingu „Gazety Wyborczej” na najlepsze przedsięwzięcie programu kulturalnego Polskiej Prezydencji w radzie Unii Europejskiej.

Noc Kultury 2011 została zadedykowana staraniom Lublina o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016. Wydarzenia Nocy Kultury były przedstawieniem najważniejszej idei zawartej w aplikacji

Lublina w konkursie o tytuł ESK 2016-„Miasto w dialogu”. Edycja wydarzenia trwała dwa wieczory – tzw. Wigilia Nocy Kultury odbyła się w poszczególnych dzielnicach Lublina, sama Noc Kultury objęła centrum miasta wraz z Miasteczkiem Akademickim. Na Wigilię i Noc Kultury 2011 złożyło się ponad 300 wydarzeń.

V edycja Jarmarku Jagiellońskiego była twórczym połączeniem dawnego jarmarku kupieckiego oraz współczesnego jarmarku kulturalnego. Jarmark Jagielloński to unikatowe w skali kraju spotkanie artystów, rzemieślników i rękodzielników oraz miłośników kultury i tradycji. Swoje wyroby przywieźli twórcy z Polski oraz z Białorusi, Ukrainy (m.in. Połtawy i Huculszczyzny) i Litwy. Na Placu po Farze odbyły się muzyczne spotkania, goszczące rzesze miłośników tradycyjnych i alternatywnych rytmów oraz ponad 400 muzyków. W ramach Jarmarku odbyła się Letnia Szkoła Tkactwa Ludowego – projekt mający na celu wspieranie działań na rzecz zachowania ginących tradycji i popularyzacji kultury tradycyjnej.

Warsztaty Kultury były w 2011 r współorganizatorem pierwszej edycji Międzynarodowego Festiwalu Poezji „Czas Poetów”. Uczestniczyły także w projekcie „MINDWARE. Technologie dialogu”, który odbył się w ramach programu kulturalnego Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, koordynowanego przez Narodowy Instytut Audiowizualny. Program rezydencyjny Mindware był polem dla artystycznej refleksji i interwencji w miejskiej przestrzeni komunikacji społecznej.

10.1.5. Dzielnicowy Domu Kultury „Bronowice”

W minionym roku DDK „Bronowice” podjął nowe inicjatywy kulturalne wychodzące naprzeciw aktualnym trendom i zapotrzebowaniu środowiska, z uwzględnieniem ich edukacyjnego i prospołecznego charakteru m.in.: Warsztaty Rzemiosła Artystycznego i Sztuki – cykl skierowany głównie do dorosłych pragnących poszerzać i realizować swoje pasje artystyczne, Młodzi Zdolni – prezentacja uzdolnionych uczniów, studentów z Lublina, Chełma, Lubartowa poprzez organizację koncertów i popisów, Sobótkowa Noc na powitanie wakacji, Szukałem was – interdyscyplinarny projekt kulturalny związany z uroczystościami beatyfikacji Jana Pawła II, Konkurs recytatorski poezji Czesława Miłosza zorgani-

zowany z okazji obchodów Roku Poety i 100 rocznicy jego urodzin.

Instytucja kontynuowała pracę z zespołami amatorskimi w celu wyzwalania spontanicznej, twórczej aktywności, autokreacji i samorealizacji dzieci i młodzieży w różnych dziedzinach twórczego działania. Aktywnie działały: Zespół Teatralny „Zmyślony”, Dziecięce Zespoły Plastyczne, Zespoły Tańca Nowoczesnego Etezea, Dezir i Allegresse. Dom Kultury prowadził również interdyscyplinarny projekt edukacyjny dla dzieci w wieku 3-5 lat: Artystyczne Studio „Smyka” w ramach którego odbywały się zajęcia edukacyjne, plastyczne, rytmika oraz język angielski na wesoło.

W zakresie działań upowszechniających kulturę, wiedzę i naukę prowadzono także następujące zajęcia: nauka gry na pianinie i keyboardzie, zajęcia świetlicowe, nauka tańca: towarzyskiego dla dzieci młodszych, disco i hip-hop, zajęcia wokalne i baletowe, zajęcia w Klubie Dzieci Ciekawych Wszystkiego i Klubie Aktywnego Rodzica. Ponadto, kontynuowano działania twórcze w 3 galeriach tj. „Krańcowej”, „Małej”, „Pasaż” oraz zorganizowano 3 konkursy plastyczne (XVI edycja Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego Mój Świat „Rodzina”, V edycja Wojewódzkiego Konkursu Fotograficznego „Obrazy mistrzów inspiracją współczesnej fotografii”, „Barwy lata wspomnienia z wakacji”).

DDK „Bronowice” aktywnie organizował twórcze spędzanie czasu wolnego, w tym warsztaty, gimnastykę rekreacyjną, zajęcia w Klubie Seniora i Chórze seniorów Gloria Victis, bal karnawałowy, XIII Wielki Festyn Bronowicki, Festiwal Różności 2011 „Skarb Pirata”. W ramach Wigilii i Nocy Kultury 2011 z inicjatywy Domu Kultury odbyło się 13 wydarzeń.

W akcji „Zima i Lato w Mieście” w DDK „Bronowice” i w filii na Tatarach uczestniczyło kilkaset dzieci. Zajęcia były nieodpłatne i ogólnodostępne. Zorganizowano ok. 150 różnorodnych form ciekawego spędzenia czasu wolnego.

10.1.6. Miejska Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego

Sieć biblioteczna MBP w 2011 r. zwiększyła się o dwie placówki (Filię Nr 33 przy Al. Racławickich 23 oraz Filię Nr 35 przy ul. Bursztynowej 20) i liczyła 33 filie. W liczbie tej mieści się 28 placówek ogólnych, 4 szpitalne i 1 ze zbiorami fonicznymi. Przy 15 filiach funkcjonują oddziały dla dzieci, przy 2 filiach oddziały

„książki mówionej”, a przy Filii Nr 14 oddział ogólny w Szpitalu Onkologicznym. W 4 filiach funkcjonują samodzielne czytelnie.

W minionym roku wprowadzono do inwentarzy 29 250 vol. na sumę 592 268 zł, w tym z zakupu 26 545 vol. na sumę 553 083 zł. Księgozbiory filii, Centrali i zbiorów rezerwowych na koniec 2011 r. liczyły łącznie 525 573 vol. Ich wartość wynosiła 5 998 884,46 zł. Zbiory specjalne MBP wzrosły o 4 393 tytuły na sumę 105 989 zł, w tym z zakupu 4 311 na sumę 105 000 zł. Zbiory specjalne filii, Centrali i zbiorów rezerwowych z końcem roku liczyły łącznie 26 618 jednostek. Ich wartość wynosiła 640 728,42 zł. MBP prenumerowała 140 tytułów gazet i czasopism w 809 egzemplarzach.

W roku 2011 z usług filii MBP korzystało 60 802 czytelników. Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz ogółem 1 475 735 jednostek bibliotecznych, w tym 1 391 603 książki oraz 84 132 egzemplarzy gazet i czasopism. Ponadto, wypożyczono na zewnątrz 45 036 jednostek zbiorów specjalnych. Oprócz wypożyczeń do domu, filie prowadziły udostępnianie zbiorów w czytelniach i kąciakach czytelniczych.

Z dniem 1 marca 2011 r. oddano do użytku czytelników MBP nowe narzędzie – katalog online. Katalog w formie elektronicznej (OPAC-Online Public Access Catalog) to komputerowa baza danych zawierająca informacje o zbiorach MBP gromadzonych po 2001 r.

Otwarta Filia Nr 35 przy ul. Bursztynowej 20 jest pierwszą placówką udostępniającą elektronicznie swoje zbiory.

MBP w roku 2011 obsługiwała 945 czytelników niepełnosprawnych. W tej grupie znajduje się 86 czytelników, którym bibliotekarze i wolontariusze dostarczają książki w ramach akcji „Książka do domu”.

W minionym roku MBP we współpracy ze Szkołą Muzyczną I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie zorganizowała cykl koncertów muzycznych pt. „Biblioteczne wtorki z muzyką klasyczną” w Filii Nr 2 w ramach którego odbyło się 10 koncertów. Ponadto, przygotowano i przeprowadzono V Miejski Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy „Twórczość Julii Hartwig”. W konkursie wzięło udział 62 recytatorów.

MBP realizowała również, rozpoczęty w roku 2010, cykl wykładów otwartych z dziejów sztuki i myśli o sztuce „Aktualność sztuki-

ki” (18 wykładów). We wrześniu 2011 r. rozpoczęto trzeci cykl wykładów otwartych zatytułowany „Szaleństwa wyobraźni, kaprysy fantazji”.

W czterech filiach MBP odbyły się warsztaty artystyczno-językowe dla dzieci i młodzieży prowadzone przez praktykantów z różnych krajów. Organizatorem akcji był AIESEC. Ponadto, Biblioteka współorganizowała z Gimnazjum Nr 9 Festiwal Słowa i Obrazu.

MBP włączyła się w szereg akcji, takich jak: Dzień Bezpiecznego Internetu, Tydzień Bibliotek, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Międzynarodowy Dzień Książki i Praw Autorskich, IX Ogólnopolski Tydzień Czytania, IX Edycję Ogólnopolskiej Akcji Cała Polska czyta dzieciom, Ferie w Bibliotece, Wigilia Nocy Kultury, Noc Kultury, Wakacje w Bibliotece.

10.1.7. Zespół Pieśni i Tańca „Lublin” im. W. Kaniorowej

W roku 2011 Zespół prowadził zajęcia z dziećmi i młodzieżą oraz dorosłymi w grupach, które rozpoczęły prace od września 2010 r. Zajęcia prowadzone były w 16 grupach tanecznych i 2 kapelach.

W zakresie działalności szkoleniowej we wrześniu 2011 r. odbył się nabór do Zespołu. Przyjętych zostało 110 nowych członków. Zajęcia od jesieni prowadzone były w 17 grupach tanecznych. Działalność szkoleniowa rozszerzona została w niektórych grupach o naukę gry na instrumentach.

W 2011 r. Zespół prowadził działalność koncertową w kraju i za granicą. W marcu grupy Dzieci Lublina I i Lubelacy I brali udział w uroczystościach związanych z obchodami święta niepodległości Litwy w miejscowościach Plunge i Žemaiciu Kalvarija. W czerwcu II Reprezentacja uczestniczyła w Międzynarodowym Festiwalu Prie Nevežie w Poniewieżu oraz XIII Międzynarodowym Festiwalu *Tek sauluže ant maraciui* w Nidzie na Litwie. W sierpniu grupa Lubliniacy uczestniczyła w Children's Folkgame & Festival Folklore Festival w Yilan na Tajwanie. We wrześniu I Reprezentacja wystąpiła z koncertami podczas festiwalu w miejscowości Horni Sucha w Czechach. W październiku I Reprezentacja wzięła udział w XIII Międzynarodowym Festiwalu Tańca Ludowego w Kiszyniowie na Mołdawii.

Oprócz tego zrealizowano koncerty: „Hej kolęda, kolęda”, „Hej weselmy się wraz” z okazji 30 lecia nadania Zespołowi imienia Wandy Kaniorowej

W lipcu 2011 r. odbyły się jubileuszowe XXVI Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne, których organizatorem jest Zespół Pieśni i Tańca „Lublin”. W festiwalu wzięły udział zespoły dziecięce z Białorusi, Chorwacji, Indonezji, Hiszpanii, Słowacji, Rumunii, Finlandii, Ukrainy, Tajlandii, Gruzji i Polski. Koncerty odbywały się w Muszli Koncertowej, na Starym Mieście, w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym i Nałęczowie.

ZPiT „Lublin” była organizatorem imprezy „Polonez dla Lublina” z okazji święta Konstytucji 3 Maja. W korowodzie oraz koncercie polskich tańców i pieśni narodowych wzięło udział tysiące mieszkańców miasta. Do ważnych przedsięwzięć artystycznych zrealizowanych w 2011 zaliczyć należy organizację pokazu „żywych szachów” inaugurującego Międzynarodowy Festiwal Szachowy.

W marcu 2011 przygotowany został koncert prezentujący wyniki kształcenia realizowanego od miesiąca września. W koncercie tym zatytułowanym „Bo wiosna jest tuż, tuż” wystąpiły wszystkie grupy dziecięce i młodzieżowe (15 grup). W czerwcu podczas trzech koncertów pn. „Lublin-Lublinowi” zorganizowanych w Muszli Koncertowej zaprezentowany został końcowy wynik rocznej pracy szkoleniowo-artystycznej. Podczas tych koncertów wystąpiły wszystkie grupy Zespołu. Dodatkowym elementem tych koncertów była zbiórka funduszy na rzecz Dziecięcego Szpitala Klinicznego.

Łącznie w 2011 r. Zespół zrealizował 75 koncertów w tym 31 za granicą.

10.1.8. Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych „Rozdroża”

W ramach działalności artystycznej Ośrodek w 2011 r. zorganizował szereg wydarzeń: koncerty, warsztaty, projekcje filmowe, wystawy. Najważniejsze z nich to: III Festiwal Tradycji i Awangardy Muzycznej „KODY” – międzynarodowy festiwal muzyczny, Audiologie 2011 – warsztaty słuchania aktywnego i koncerty muzyki free improv (w ramach muzycznej sceny eksperymentalnej), Czas poetów – międzynarodowy festiwal poezji, III Festiwal Sztu-

ki w Przestrzeni Publicznej Open City/Miasto Otwarte – międzynarodowy festiwal sztuk wizualnych, Międzynarodowy Festiwal Najstarsze Pieśni Europy. W ramach Nocy Kultury odbyła się „Potańcówka” – zabawa taneczna oraz koncert „Muzyczny hide-park”.

Ośrodek prowadził działalność edukacyjną w ramach której odbyły się wykłady, dyskusje, warsztaty muzyczne oraz warsztaty śpiewu prowadzone w formie cotygodniowych spotkań dla indywidualnych śpiewaków.

Łączna liczba odbiorców oferty kulturalnej realizowanej przez Ośrodek wyniosła ponad 85 000 uczestników.

10.1.9. Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin”

Dzielnicowy Dom Kultury „Węglin” jest nową, miejską instytucją kultury w Lublinie. Zadaniem DDK „Węglin” jest stworzenie oferty kulturalnej w peryferyjnych dzielnicach Miasta Lublin (Węglin Północny, Węglin Południowy i Konstanyńów). 1 lipca 2011 r. DDK „Węglin” dostał w użytkowanie budynek przy ul. Judyma 2A w Lublinie. Oficjalne otwarcie miało miejsce 2 października 2011 r.

Do momentu otwarcia działania DDK „Węglin” koncentrowały się wokół następujących obszarów: procesu organizacji i pracy programowej oraz współpracy z innymi podmiotami m.in. Stowarzyszeniem Kulturalno-Oświatowym „Węglin Północny”, współorganizatorami Festynu Osiedlowego „X Dzień Węglina” oraz II Ogólnopolskiego Turnieju Szachowego Dzielnic Miasta Lublin, Stowarzyszeniem Kulturalnym Grupa Projekt. DDK „Węglin” uczestniczył w organizacji wydarzeń kulturalnych: „Wigilia Nocy Kultury” (objazdowy koncert zespołów muzycznych Budyń, Miąsz i Bajzel dla mieszkańców dzielnic Węglin Północny i Węglin Południowy) oraz „Planeta Lublin” (warsztaty plastyczne dla dzieci i pokaz filmu dla mieszkańców dzielnic Węglin Północny i Węglin Południowy).

Od momentu otwarcia DDK „Węglin” rozpoczął realizację programu merytorycznego skoncentrowanego wokół trzech zagadnień: edukacja artystyczna, edukacja i animacja społeczna oraz wydarzenia artystyczne.

W ramach działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży DDK „Węglin” zorganizował i prowadził szereg cyklicznych warsztatów

umiejętności artystycznych: teatralne, fotograficzne, plastyczne, taneczne, nauka gry na gitarze i nauka gry na pianinie, wokalne, literackie dla dzieci, bębniarskie, rytmiczne.

Dom Kultury w ramach edukacji kulturalnej i animacji środowiska lokalnego prowadził Klub „Aktywni 50+”, który liczył w 2011 r. 129 członków, którzy uczestniczyli w organizowanych dla nich, i często z ich inicjatywy, przedsięwzięciach (Nordic Walking, Aqua Fitness, Retro Dance, warsztaty rękodzieła, spotkania z ciekawym człowiekiem, gimnastyka dla seniorów).

Wydarzenia, których celem było przedstawienie i pokazanie mieszkańcom dzielnicy placówki oraz prezentacja dokonań artystycznych osób, które w DDK „Węglin” zajmują się animacją i edukacją kulturalną to: Dzień Otwarty DDK „Węglin” i Weekendowa Duża Dawka Kultury na Węglinie. W ramach tych dwóch przedsięwzięć odbyło się 5 otwartych pokazów warsztatowych (teatr, taniec, muzyka, plastyka, fotografia), 2 koncerty muzyczne, spektakl teatralny, spektakl taneczny i pokaz audio-video.

10.1.10. Teatr Stary w Lublinie

Teatr Stary w Lublinie rozpoczął pracę z dniem 1 stycznia 2011 r. W ramach swojej początkowej działalności organizowano pracę instytucji, przygotowano dokumentację niezbędną dla jej prawidłowego funkcjonowania oraz przeprowadzono rekrutację pracowników.

Teatr Stary angażował się merytorycznie w przebieg prac remontowych obiektu. Zajmował stanowisko m.in.: w sprawie sposobu wykorzystania poszczególnych przestrzeni obiektu, konsultował działania dotyczące wyposażenia technicznego Teatru (ze szczególnym uwzględnieniem: oświetlenia, dźwięku i projekcji, które mają zostać zastosowane w teatrze oraz wyposażenia przestrzeni zascenia), dostarczając informacji niezbędnych dla właściwej realizacji prac i przyszłego użytkowania obiektu przez instytucję. Teatr Stary angażował się merytorycznie w przebieg prac związanych z promocją instytucji, przedstawił koncepcję realizacji poszczególnych elementów projektu promocji obiektu Teatru Starego.

Instytucja przygotowała program działalności statutowej na okres: marzec-czerwiec 2012 r. oraz wstępny program działalności statutowej na okres wrzesień-grudzień 2012 r. obejmujący

m.in.: spektakle teatralne, koncerty, debaty, projekty edukacyjne. Przeprowadzono niezbędne rozmowy z artystami, zespołami i potencjalnymi partnerami niezbędnymi dla realizacji programu. Opracowano: strategię współpracy ze szkołami, koncepcję pozyskiwania sponsorów i partnerów Teatru, koncepcję udostępniania przestrzeni Teatru Starego dla podmiotów zewnętrznych.

Ponadto, powołana została Rada Programowo-Artystyczna Teatru, która odbyła swoje posiedzenia w czerwcu i grudniu 2011 r. oraz podjęte zostały działania niezbędne dla przyszłej realizacji działań promocyjnych, takie jak wykupienie domeny internetowej, zgłoszenie do serwisu BIP.

10.2. Inne działania miasta w zakresie kultury

10.2.1. Nagrody w dziedzinie kultury i stypendia artystyczne

W 2011 r. na podstawie Uchwały Nr 205/XIV/2007 Rady Miasta Lublin z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie ustanowienia Nagród Miasta Lublin w dziedzinie kultury: Nagrody Artystycznej Miasta Lublin, Nagrody Miasta Lublin za upowszechnianie kultury i Nagrody Miasta Lublin za całokształt osiągnięć w dziedzinie kultury i sztuki oraz zasad i trybu ich przyznawania uhonorowani zostali:

- Nagrodą Artystyczną Miasta Lublin za 2010 rok (25 000 zł brutto) Jacek Boniecki za muzyczne realizacje na scenie macierzystego Teatru oraz kierownictwo muzyczne i prapremiowe wykonanie „Mszy Lubelskiej”;
- Nagrodą Miasta Lublin za upowszechnianie kultury w 2010 r. (25 000 zł brutto) Scena Prapremier InVitro za konsekwentne promowanie otwartego dialogu z widzem oraz upowszechnianie dramaturgii współczesnej;
- Nagrodą Miasta Lublin za całokształt osiągnięć w dziedzinie kultury i sztuki (30 000 zł brutto) Mieczysław Jurecki za różnorodne inicjatywy propagujące muzykę rozrywkową i promujące młodych twórców.

Ponadto Prezydent Miasta Lublin uhonorował 47 osób nagrodami finansowymi za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury, w tym: 9 osób z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, 11 osób z okazji podsu-

mowania roku kulturalnego oraz 23 osoby z okazji jubileuszy instytucji, organizacji kulturalnych lub jubileuszy indywidualnych (m.in.: Urszula Bobryk – profesor sztuk muzycznych, dziekan Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie – 25-lecie pracy artystycznej, Tadeusz Karabowicz – poeta, tłumacz, krytyk literacki – 30-lecie pracy literackiej, Łucjan Demidowski – fotografik – 40-lecie pracy twórczej, Grzegorz Mazurek – artysta grafik, profesor na Wydziale Artystycznym UMCS – 30-lecie pracy twórczej, Barbara Bałdyga – artysta grafik – 40-lecie pracy twórczej, Stanisław Bałdyga – artysta grafik – 40-lecie pracy twórczej, Bronisław Mikita – 25-lecie Chóru Chłopięcego „Słowiki Lubelskie”, ks. Ryszard Jurak – XV Międzynarodowy Festiwal Organowy „Lublin – Czuby”, Robert Grudzień – XV Międzynarodowy Festiwal Organowy „Lublin – Czuby” i 25-lecie pracy artystycznej, Zbigniew Olszewski i Sławomir Plewko – 100-lecie Związku Polskich Artystów Plastyków i 75-lecie Okręgu Lubelskiego ZPAP, Halina Wołska – 85-lecie Lubelskiego Towarzystwa Miłośników Książki, Waldemar Nowiński – 75-lecie Lubelskiego Towarzystwa Fotograficznego) i 4 osoby – laureaci Konkursu „Żurawie – Lubelskie Wyróżnienia Kulturalne” (Paweł Adamiec – w kategorii „Obraz”, Konrad Chyl – w kategorii „Dźwięk”, Wojciech Dunin-Kozicki – w kategorii „Słowo”, Jacek Harasimiuk – w kategorii „Animator Kultury”).

Stypendiami za wysokie wyniki w nauce w zakresie przedmiotów artystycznych oraz za osiągnięcia artystyczne w 2011 r. Prezydent Miasta Lublin wyróżnił 194 najzdolniejszych uczniów lubelskich szkół artystycznych: 40 uczniów Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego, 63 uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. K. Lipińskiego i 91 uczniów Zespołu Szkół Plastycznych.

10.2.2. Działania związane z ubieganiem się Miasta Lublin o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016

W ramach działań związanych z uczestnictwem Miasta Lublin w konkursie o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2011 podejmowane były liczne i różnorodne inicjatywy wśród nich znalazły się:

- praca nad przygotowaniem finałowej aplikacji w konkursie Europejska Stolica Kultury 2016. Głównym autorem finałowej aplikacji był Krzysztof Czyżewski – Dyrektor Artystyczny pro-

- jektu Lublin 2016 – Europejska Stolica Kultury – Kandydat. W ramach prac nad treścią aplikacji prowadzona była współpraca z ekspertami europejskimi z dziedziny kultury Draganem Klaic i Rose de Wend Fenton a także z Komitetem Społecznym SPOKO, Komitetem Artystycznym, Komitetem Honorowym oraz instytucjami kultury i organizacjami pozarządowymi. Przygotowano liczne opracowania, analizy dokumentów, utworzono bazy danych niezbędnych w pracach nad przygotowaniem aplikacji;
- organizacja wizyty komisji selekcyjnej konkursu ESK. W dniu 13 czerwca miała miejsce wizyta czterech przedstawicieli Komisji Selekcyjnej w Lublinie. Spotkali się oni z władzami miasta i regionu, Komitetem Społecznym SPOKO, Komitetem Artystycznym, Komitetem Honorowym oraz instytucjami kultury i organizacjami pozarządowymi;
  - prezentacja aplikacji przed komisją selekcyjną. W dniu 20 czerwca odbyła się w Pałacu na Wodzie w Łazienkach Królewskich w Warszawie prezentacja Lublina jako kandydata do tytułu ESK 2016. W prezentacji wzięli udział m.in. Prezydent Krzysztof Żuk i Marszałek Krzysztof Hetman;
  - organizacja wykładów w ramach Europejskiego Kolegium Kultury. Cykl wykładów otwartych, spotkań i warsztatów prowadzonych przez wybitnych specjalistów w dziedzinie kultury z całej Europy. Wykłady poświęcone różnym aspektom kultury wygłosili m.in.: Hedwig Fijen, Jörg Haspel i Bogusław Szmygin, Jean Pierre Deru, Paul Collard, Piotr Piotrowski, Mark Borkowski, Marina Tsekou;
  - promocja projektu Lublin 2016 – Europejska Stolica Kultury – Kandydat. W ramach działań promocyjnych zrealizowano m.in. takie przedsięwzięcia jak: aktualizacja (także w jęz. angielskim i ukraińskim) strony internetowej www.lublin2016.eu, promocja podczas najważniejszych wydarzeń kulturalnych w Lublinie i regionie, artykuły i materiały promocyjne w prasie lokalnej i ogólnopolskiej (Gazeta Wyborcza, Nasze Małe Ojczyzny, POKA POKA, Kurier Lubelski, Tygodnik Powszechny), koprodukcja i emisja 10 reportaży telewizyjnych, akcja społeczna „Wyraź swoje poparcie dla Lublina jako ESK 2016” na Placu Litewskim w dniu wizyty Komisji Selekcyjnej konkursu ESK 2016, transmisja z ogłoszenia wyników konkursu ESK 2016

oraz koncert Lublin-Miasto w dialogu na Placu Po Farze, instalacja promocyjna w przestrzeni miejskiej (klepsydra), happeningowe akcje promocyjne (m.in. w Sejmie RP, na festiwalu Aerowaves w Ljublanie, akcja „Zaloguj się! Do ESK”, „Homologacja ESK”, podczas wizyty Komisji Selekcyjnej konkursu ESK 2016), kampania outdoorowa „Lublin Miasto w Dialogu”, współpraca z mediami ogólnopolskimi w zakresie przygotowywania artykułów i audycji na temat projektu, ogólnopolska akcja billboardowa, akcje promocyjne w serwisach internetowych (w tym na facebooku).

10.2.3. Dotacje na przedsięwzięcia kulturalne

W 2011 r. przy udziale środków z budżetu Miasta Lublin, przyznanych w drodze otwartych konkursów ofert, zrealizowano 114 projektów, w tym w ramach następujących zadań: „Inicjatywy kulturalne wzbogacające ofertę Lublina – miasta kandydującego do tytułu Europejska Stolica Kultury 2016 – 6 projektów; „Miasto Kultury” – 74 projekty; „Tworzenie kolekcji sztuki współczesnej” – 1 projekt; „Kultura w dzielnicach” – 25 projektów; „Pomysł na kulturę” – 8 projektów.

Ponadto w trybie pozakonkursowym zrealizowano w roku ubiegłym 14 przedsięwzięć, w tym: 6 w ramach zadania – „Miasto Kultury” i 8 w ramach zadania „Kultura w dzielnicach”.

Większość projektów (108) została zrealizowana przez organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje) oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. 30 projektów zostało zrealizowanych przez 14 organizacji, które po raz pierwszy otrzymały dotacje na projekty kulturalne z budżetu miasta.

Część dofinansowanych przedsięwzięć miała charakter dużych festiwali o zasięgu międzynarodowym lub krajowym, w tym m.in. VII Ogólnopolski Konkurs Młodych Skrzypków im. St. Serwaczyńskiego, XV Międzynarodowy Festiwal Organowy Lublin-Czuby 2011, „Handcraft” – Europejski Festiwal Artystyczny, XVII Festiwal „Muzyka i Plastyka”-Tempus Paschale”, Festiwal „Ukraina w Centrum Lublina”, XXI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Ludowej „Mikołajki Folkowe”, VII Ogólnopolski Festiwal Teatrów Niewielkich, Międzynarodowy Festiwal Poetycki „Czas Poetów”, XII Ogólnopolski Konwent Miłośników Fantastyki – „Falkon 2011”,

XVIII Ogólnopolski Przegląd Hejnalów Miejskich, Ściana Wschodnia – Festiwal Muralu”, Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. J. Czechowicza, Festiwal Jazz Bez, Chatka Blues Festiwal, II Międzynarodowy Przegląd Teatralny „Pleśń z oczu”, VII Studencki Ogólnopolski Festiwal Teatralny „Kontestacje”.

Dotowano również niewielkie, ale bardzo ważne wydarzenia lokalne (np. zajęcia kulturalne dla dzieci i młodzieży w poszczególnych dzielnicach miasta, czy festyny osiedlowe). Dofinansowano zarówno przedsięwzięcia tematyczne skierowane do wyspecjalizowanych adresatów (XXI Konkurs na Debiutancką Książkę Młodego Autora, Warsztaty literackie dla młodzieży piszącej „Między Pokoleniami”, Konkurs plastyczny „Lublin w Malarstwie”, Letnia Szkoła Tkactwa Ludowego, Performance Platform, jak i duże imprezy skierowane do szerokiej grupy odbiorców (np. Wielokulturowy Lublin, „Noc św. Jana w Skansenie”, „Fiesta Alegria” – Festiwal Kultury Iberijskiej, Festiwal Opowiadaczy „Słowodaję”, Pythonalia 2011).

W drodze otwartego konkursu ofert zostały także przyznane dotacje na wydawnictwa niekomercyjne: kwartalnik literacki „Akcent”, dwumiesięcznik „Lublin. Kultura i Społeczeństwo”, pismo folkowe „Gadki z Chatki”, „Rocznik Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego” (tom III), publikację pod red. Tomasza Rodziewicza „Historyczne i współczesne związki Lublina i Wilna” oraz na tomik poetycki Magdaleny Jankowskiej „Skrzyżowanie”.

Łączna liczba pojedynczych wydarzeń zrealizowanych w ramach projektów przekracza 2 300, uczestniczyło w nich ponad 440 000 odbiorców. Organizacja wydarzeń to doskonała okazja dla młodych ludzi do zdobywania doświadczenia. W 2011 r. przy obsłudze projektów kulturalnych zaangażowanych było 1 010 osób, w tym 491 wolontariuszy.

10.2.4. Organizacja i współorganizacja wydarzeń kulturalnych wraz z ich promocją

W 2011 r. Miasto Lublin było organizatorem lub współorganizatorem szeregu wydarzeń, imprez i uroczystości kulturalnych. Wśród nich znalazły się m.in.: Ekumeniczny koncert kolęd i pieśni bożonarodzeniowych różnych tradycji chrześcijańskich, XIII Ogólnopolski Przegląd Inscenizacji Fragmentów Dzieł Williama Shakespeare'a w Języku Angielskim, Debata lubelska „Przeciw anty-

semityzmowi 1936-2009” z cyklu debat „Przekraczać mury”, „Wielkopostne śpiewanie”, Koncert Pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II, 18 Studenckie Konfrontacje Filmowe, Międzynarodowy Dzień Teatru, Misterium muzyczne „Gorzkie Żale”, Koncert Württembergische Philharmonie Reutlingen w ramach Wielkanocnego Festiwalu Ludwika van Beethovena pod honorowym patronatem Ambadora Niemiec Rüdriegera Freiherr von Fritscha, Koncert Papieski – Beatyfikacja Jana Pawła II, Obchody jubileuszu 20-lecia działalności Stowarzyszenia Misericordia w Lublinie, Koncert „Msza Lubelska”, Gala Kultury, Festyn „Pasje ludzi pozytywnie zakręconych”, III Parafialny Festyn Rodzinny „Rodzinalia 2011”, „Festiwal Solo Życia”, Narodowy Koncert Listopadowy.

10.3. Działalność w zakresie sportu i turystyki

10.3.1. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca”

W 2011 r. komunalne obiekty sportowe zarządzane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” udostępniono stowarzyszeniom kultury fizycznej w ramach jednostek preferencyjnych na zawody, zajęcia szkoleniowe oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży.

Zajęcia szkoleniowe i rozgrywki ligowe w ramach jednostek preferencyjnych w obiektach MOSiR „Bystrzyca” realizowały: MTP „Lublinianka” (zajęcia szkoleniowe sekcji pływackiej) oraz kluby SPR Lublin SSA (piłka ręczna kobiet), AZS UMCS (piłka ręczna mężczyzn, piłka ręczna kobiet, koszykówka kobiet), MKS „Start” (koszykówka mężczyzn), MKS Towarzystwo Piłki Ręcznej, UKS „Dwójka”, KS „Unia” (piłka ręczna), KTS „Sygnał” (tenis stołowy kobiet), KS „Sygnał” (tenis stołowy mężczyzn).

Hale sportowe w ramach jednostek preferencyjnych udostępniane były stowarzyszeniom kultury fizycznej na zawody i turnieje. Do największych imprez, na które hala i kryta pływalnia zostały udostępnione należały:

- Mistrzostwa Polski Juniorów w boksie,
- Międzynarodowy Turniej Szachowy im. Jana Zukertorta,
- Mecz Gwiazd Polskiej Koszykówki Kobiet,
- VIII Memoriał im. Stanisława Zalewskiego,
- Lubelskie Świąto Sportu,

- turnieje halowej piłki nożnej dla dzieci i młodzieży organizowane przez: Budowlany Klub Sportowy, Ognisko TKKF „Omega”, Piłkarskie Nadzieje MOTOR LUBLIN,
- finały szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych organizowane przez Miejski Szkolny Związek Sportowy,
- Marcin Gortat Camp.

Sztuczne lodowisko „Iceman” oraz odkryte, sezonowe udostępniane były dla dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych oraz dla szkółki hokeja na lodzie i nauki jazdy figurowej. Udostępniony był również wyciąg narciarski na Globusie.

Jednostki preferencyjne obejmowały również bezpłatne wejścia dla dzieci w okresie wakacji na baseny na Słonecznym Wrotkowie.

Od 1 lipca br. MOSiR Bystrzyca został przekształcony w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

10.3.2. Zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki

10.3.2.1. Zadania w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu

W ramach upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży zrealizowano następujące zadania:

- szkolenie sportowe oraz organizację i udział w zawodach w kategoriach dzieci i młodzieży,
- wspieranie rozwoju sportu,
- organizację zawodów sportowych szkół wyższych,
- udział drużyn akademickich w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym,
- sport osób niepełnosprawnych,
- nagrody miasta za osiągnięcia sportowe,
- stypendia dla zawodników,
- organizacja imprez sportowych dla mieszkańców miasta,
- zajęcia sportowe w szkołach oraz organizacja zajęć w czasie ferii i wakacji.

Wsparcie finansowe na realizację zadań z upowszechniania kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży otrzymało 55 klubów sportowych w różnych dyscyplinach sportu. W klubach, które otrzymały dofinansowanie z budżetu miasta Lublin trenowało

łącznie 3 188 zawodników zrzeszonych w 226 grupach zawodniczych.

Największą popularnością wśród dzieci i młodzieży cieszyła się piłka nożna, w 14 klubach aktywnie uczestniczyło w zajęciach szkoleniowych 963 zawodniczek i zawodników.

Wspieranie rozwoju sportu to udzielenie wsparcia finansowego na rzecz klubów sportowych mających siedzibę na terenie Lublina.

Kluby, które otrzymały wsparcie finansowe uczestniczące w rozgrywkach najwyższej klasy to: SPR Lublin SSA (superliga piłki ręcznej kobiet), KS „Budowlani” (ekstraliga rugby).

Ponadto w rozgrywkach II i III klasy rozgrywkowej dofinansowano zespoły: MKS „Start” (I liga kosz. mężczyzn, lekka atletyka), AZS UMCS (I liga kosz. kobiet i piłki ręczna kobiet oraz lekka atletyka), Klub Szachistów „Drakon” (I liga szachów), UKS „Widok” SP Nr 51 (I liga piłka nożna kobiet), KKS „Novum” (II liga kosz. mężczyzn), Stowarzyszenie Klub Motorowo-Żuźlowy Lublin (II liga żuźła), Motor lublin SA (II liga piłki nożnej).

W przypadku sportów indywidualnych wsparcia udzielono klubom sportowym, których zawodnicy osiągnęli sukcesy na arenach krajowych i zagranicznych co najmniej rangi Mistrzostw Polski, Europy i Świata. Do klubów tych zaliczyć należy: Lubelski Klub Karate Tradycyjnego, Lubelski Klub Karate Kyokushin, Lubelski Sportowy Klub Taekwon-do, Klub Sportowy „Paco” (boks, sporty siłowe), Green Sport Club (taekwon-do), Sportowy Klub Kick-Boxing Politechniki Lubelskiej, MKS „Kalina-Lublin” (kick-boxing), Lubelskie Towarzystwo Kajakarskie „Fala”, MTP „Lublinianka” (pływanie), UKS „Skarpa” (pływanie i wspinaczka sportowa), Klub Motorowy „Cross” (motocross).

Łącznie udzielono 43 dotacji dla lubelskich klubów sportowych: 20 w I półroczu oraz 23 w II półroczu.

Wspierano także sport osób niepełnosprawnych, a zawodnicy dwóch lubelskich klubów mogą pochwalić się następującymi osiągnięciami sportowymi:

- zawodniczki i zawodnicy Lubelskiego Sportowego Klubu Głuchych zdobyli I miejsca w Mistrzostwa Polski Niesłyszących w narciarstwie, w lekkiej atletyce w biegach na 400 m, 800 m, 1 500 m, 5 000 m, w pchnięciu kulą, rzucie młotem, pływaniu, bowlingu, koszykówce kobiet. II i III miejsca w Mistrzostwach

Polski Nieślyszących w następujących dyscyplinach: slalom mężczyzn, siatkówka mężczyzn, halowa piłka nożna dziewcząt i chłopców, bowling;

- zawodnicy klubu zdobywali czołowe lokaty w Ogólnopolskich Zawodach Nieślyszących w różnych dyscyplinach sportu, Pucharach organizowanych przez PFRON, Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Nieślyszących, Ogólnopolskich Turniejach Halowych, Ogólnopolskich Mityngach Lekkoatletycznych;
- zawodniczki i zawodnicy ICSiR „Start” zakwalifikowali się do udziału w 16 imprezach o charakterze Mistrzostw Polski, Pucharu Płski zdobywając w nich 7 złotych, 4 srebrne i 10 brązowych medali.

Nagrodę Miasta Lublin dla zawodników osiagających najwyższe wyniki sportowe w 2010 r. Prezydent Miasta w oparciu o opinię Kapituły przyznał Panu Danielowi Iwankowi zawodnikowi LKKT w Lublinie w kwocie 20 000 zł brutto.

Nagroda Miasta Lublin dla trenerów i działaczy zasłużonych w osiaganiu przez zawodników wysokich wyników sportowych w wysokości 20 000 zł brutto została przyznana Panu Krzysztofowi Okapie trenerowi KS Budowlani Lublin.

Prezydent Miasta przyznał w I półroczu 2011 r. 23 nagrody finansowe zawodniczkom i trenerom Stowarzyszenia Piłki Ręcznej SSA Lublin za zdobycie tytułu Wicemistrzyń Polski w piłce ręcznej kobiet.

W I półroczu, w wyniku rozpatrzenia wniosków, 186 zawodników i zawodniczek reprezentujących najwyższy poziom i osiagnięcia sportowe otrzymało stypendia. 46 stypendiów przyznano od 1.04-30.06.2011 r. dla zawodniczek i zawodników dwóch najwyższych klas gier zespołowych i 140 stypendiów przyznano od 1.04-31.12.2011 r. w dyscyplinach indywidualnych w kat. juniorów, młodzieżowców i seniorów medalistów Mistrzostw Polski, Europy i Świata (w tym również dla sportowców niepełnosprawnych).

W II półroczu w wyniku rozpatrzenia wniosków przyznano 43 stypendia zawodnikom i zawodniczkom dwóch najwyższych gier zespołowych od 1 października do 31 grudnia 2011 r.

Stypendia przyznane zostały w dyscyplinach objętych programem Igrzysk Olimpijskich jak również w dyscyplinach, które tym programem objęte nie są.

W 2011 r. dofinansowano bądź zlecono do realizacji następujące wydarzenia, w których mogli brać udział mieszkańcy naszego miasta:

- w ramach popularyzacji lekkiej atletyki w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Gminy Lublin Lubelski Okręgowy Związek LA zorganizował w ciągu 1,5 miesiąca szkolenie w zakresie lekkiej atletyki oraz 4 zawody halowe, w których wzięło udział ponad 400 uczennic i uczniów lubelski szkół;
- po raz pierwszy w Lublinie, w ramach ogólnopolskiej kampanii wspierania sprawności fizycznej, z inicjatywy AZS Klubu Środowiskowego Woj. Lubelskiego, został przeprowadzony Ogólnopolski Test Coopera. Test był adresowany do szerokiej grupy Lublinian, którzy chcieli sprawdzić swoją kondycję fizyczną;
- Mistrzostwa Lublina w Wieloboju Przedszkoli organizowane przez KRiS „Fryderyk”;
- Letni Festiwal Piłki Siatkowej i Minisiatkówki organizowany przez TPS;
- Otwarte Mistrzostwa Szkół Podstawowych w kolarstwie szosowym organizowane przez UKS „Dom Młodzieży SOS”;
- festyny sportowo-rekreacyjne, rajdy rowerowe organizowane przez TKKF Czuby;
- turnieje piłki nożnej (Puchar Wiosny i Powitanie Wiosny) organizowane przez Ognisko TKKF Omega – Drugie Międzynarodowe Zawody Sportowe w Pływaniu organizowane przez UKS 23;
- organizacja zawodów sportowych szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych a także IV Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Lubelskie Koziółki (Miejski Szkolny Związek Sportowy);
- turniej koszykówki rozgrywany pod patronatem Fundacji Marcina Gortata;
- zlecono do wykonania imprezy sportowe: Mecz Gwiazd Polskiej Ligi Koszyki Kobiet, Finał Akademickich Mistrzostw Polski w futsalu mężczyzn, Międzynarodowy Turniej „Kulka Cup” rocznika 1998 w piłce nożnej, Półfinałowy Turniej Mistrzostw Polski Juniorów U-20 w koszykówce mężczyzn, II etap XIV Międzynarodowego Kolarskiego Wyścigu Tandemów z udziałem osób niewidomych i słabowidzących, VII Turniej dzielnicowy Osób Niepełnosprawnych w brydżu sportowym i warca-

bach stopolowych, Półfinał Akademickich Mistrzostw Polski w siatkówce kobiet, Pierwsza Edycja Pucharu Lubelszczyzny w kolarstwie górskim, Półfinał Akademickich Mistrzostw Polski w piłce ręcznej mężczyzn, XXXIV Bieg Kwitnącej Wiśni, Półfinał Akademickich Mistrzostw Polski w siatkówce plażowej kobiet, Półfinał Mistrzostw Polski koszykówki kobiet U-14, XIX Bieg Solidarności „Lubelski Lipiec 80”;

- finałowa edycja Mistrzostw Polski w motocrossie, „Z UKS-u do AZS-u. Studiuj w Lublinie”, Czwartki Lekkoatletyczne, I. memoriał im. Leszka Marii Roupperta w koszykówce.

W czasie ferii zimowych w ramach akcji „Zima w mieście” zorganizowane zostały halowe turnieje szóstek piłkarskich i zajęcia z instruktorem na lodowisku „Iceman”.

W czasie wakacji zostały zorganizowane, m.in. cieszące się dużym zainteresowaniem bezpłatne zajęcia nauki pływania w OW Słoneczny Wrotków nad Zalewem Zemborzyskim. Po raz pierwszy rozegrano „Wakacyjny Orlikowy Grand Prix o Puchar Prezydenta Miasta Lublin”, który odbywał się przez całe wakacje na 8 boiskach Orlik. Po raz pierwszy również dzieci skorzystały z zajęć żeglarskich w ramach „Mini szkoły żeglarskiej”. Jak co roku zostały zorganizowane następujące imprezy: Wakacyjna Akademia Karate, turnieje piłki nożnej, plażowej, piłki siatkowej, zajęcia z samoobrony, karate i sumo. W ostatnim tygodniu letniego wypoczynku odbyły się zajęcia z kajakarstwa pod nazwą „Kajakiem z wakacji”.

10.3.3. Zadania w zakresie upowszechniania turystyki i krajoznawstwa

W 2011 r. wsparto następujące stowarzyszenia realizujące zadania z zakresu upowszechniania turystyki i krajoznawstwa:

- Oddział Miejski PTTK,
- Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Lubelski,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo,
- Medyczny Klub Turystyczny – Wyprawy na Kresy Rzeczypospolitej,
- Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych,
- Stowarzyszenie Rowerowy Lublin,
- Con Amore.

Z organizowanych przez te stowarzyszenia imprez skorzystało ok. 3 500 mieszkańców naszego miasta. Zakres imprez obejmował wycieczki piesze po Lublinie oraz rajdy rowerowe po Polsce i Lubelszczyźnie.

Wydział realizował również następujące przedsięwzięcia:

- bieżące utrzymanie i konserwacja 20 oszklonych i podświetlanych gablot z informacją turystyczną i planem miasta zainstalowanych na terenie Lublina,
- realizacja projektu „Rodzina-Wakacje-Integracja” współfinansowanego ze środków MSWiA w ramach „Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce”,
- współpraca z LOITiK przy realizacji nowego cyklu imprez dla dzieci pn. „Legendy Lubelskie”,
- współpraca ze stowarzyszeniami, do których przynależy Gmina Lublin: Lubelska Lokalna Organizacja Turystyczna, Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna, Organizacja Turystyczna „Szlak Jagielloński”,
- współpraca z MPK przy promocji Linii turystycznej „T” (Ziutek),
- aplikowanie o fundusze zewnętrzne (udział w przygotowaniu trzech wniosków o dofinansowanie projektów turystycznych ze środków Programu Współpracy Transgranicznej PL-BY-UA),
- organizacja III Spotkania Turystycznego pod hasłem „Możliwości rozwoju turystyki w Lublinie”,
- rozpoczęcie prac nad zmodernizowaniem strony internetowej dedykowanej przede wszystkim miejskiej turystyce.

10.4. Inwestycje w obiektach kultury, sportu i turystyki

10.4.1. Obiekty kultury

- Budowa Domu Kultury w Dzielnicy Węglin Północny przy ul. Judyma – zrealizowano pełny zakres robót wykończeniowych w budynku oraz wykonano zagospodarowanie terenu. W dniu 17 czerwiec 2011 r. podpisano protokół odbioru końcowego. Wystąpiono o uzyskanie decyzji pozwolenia na użytkowanie obiektu;
- Dokumentacja termomodernizacji budynku filii Centrum Kultury – Warsztaty Kultury – została zawarta umowa nr 157/IR/11

w dniu 7 grudnia 2011 r. na wykonanie kompletnej dokumentacji projektowej na termomodernizację budynku Warsztatów Kultury – Filii Centrum Kultury, przy ul. Popiełuszki 7 w Lublinie. Wartość wg umowy 45 510,00 zł; termin wykonania do 7 kwietnia 2012 r. Kontynuowano rozpoczęte w 2009 r. roboty. Wykonano piwnicę, parter, piętro, II piętro, konstrukcję stropodachu. Zakończono stan surowy zamknięty, trwają prace wykończeniowe. Zakończenie – II kw. 2011 r.;

- Renowacja klasztoru powiżytkowskiego na centrum działań artystycznych w Lublinie – zakończono procedurę przetargową i wybrano nowego wykonawcę robót budowlanych. Plac budowy został przekazany Wykonawcy, który przystąpił do realizacji zadania. Wykonywane są roboty rozbiórkowe i konstrukcyjne. Rozstrzygnięty został przetarg na pełnienie nadzoru autorskiego. Ogłoszony został przetarg na wykonanie prac konserwatorskich przy polichromiach. Zadanie współfinansowane jest w ramach RPO WL na lata 2007-2013;

10.4.2. Obiekty sportu

- Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu – zawarto umowę w formule zaprojektuj – wybuduj na opracowanie dokumentacji projektowej oraz budowę stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu, instalacjami i przyłączami zlokalizowanego w rejonie ul. Krochmalnej na terenie osadników byłej Cukrowni Lublin. Zlecono wykonanie audytu w zakresie zgodności projektu koncepcyjnego oraz projektu budowlanego Stadionu Miejskiego, przy ul. Krochmalnej w Lublinie z zapisami Programu funkcjonalno-użytkowego (PFU), w tym również z obowiązującymi przepisami sportowymi i innymi dotyczącymi bezpieczeństwa. Wykonano koncepcję stadionu oraz zlecono opinię dotyczącą kosztów eksploatacji ogrzewania płyty boiska. Zapłacono pierwszy etap dokumentacji projektowej – opracowanie koncepcji. Zadanie współfinansowane jest w ramach RPO WL na lata 2007-2013;
- Budowy basenu przy ul. Łabędziej w dzielnicy Bronowice – wybrano wykonawcę i podpisano umowę na realizację inwestycji. Wykonano rozbiórkę budynków, wycinkę i przesadzenie drzew, przebudowano linię teletechniczną kolidującą z prowa-

- dzoną inwestycją. W części podpiwniczonej wykonano: wykop – 100 %, fundamenty 71 %, ściany i słupy piwnice – 5 %. Podpisano umowę na pełnienie kompleksowego nadzoru autorskiego nad realizacją zadania;
- Budowa Akademii Golfa nad Zalewem Zembrzyckim w Lublinie – podpisano aneks do umowy nr 3/III//2011 zawartej pomiędzy firmą wykonawczą Technus a MOSiR-em w sprawie zmiany podmiotu (MOSiR na Gminę Lublin) z uwagi na przekształcenie się MOSiR-u w Spółkę z o.o. Podpisano aneks zmieniający termin wykonania realizacji umowy w formule zaprojektuj i wybuduj z terminem wykonania na 30 czerwca 2012 rok. Podpisano umowę na pełnienie funkcji Inwestora Zastępczego w zakresie nadzoru inwestorskiego;
  - Modernizacja stadionu żużlowego przy Al. Zygmuntońskich 5– wykonano konserwację bandy pneumatycznej toru żużlowego oraz remont instalacji elektrycznej na potrzeby toru żużlowego;
  - Budowa bezpiecznego systemu ścieżek rowerowych w Lublinie – zrealizowano umowę na budowę ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszych wraz z oświetleniem we wschodniej części Parku Czuby. W ramach wykorzystanych środków wykonano 0,45 km ścieżki rowerowej. Zadanie było realizowane w ramach RPO WL na lata 2007-2013;
  - Rozbudowa infrastruktury turystycznej na Słonecznym Wrotkowie nad Zalewem Zembrzyckim – podpisano umowę na pełnienie funkcji Inwestora Zastępczego w zakresie nadzoru inwestorskiego nad realizacją inwestycji p.n. „Rozbudowa infrastruktury turystycznej na Słonecznym Wrotkowie nad Zalewem Zembrzyckim”. Przygotowano studium wykonalności i program funkcjonalno-użytkowy. Rozpoczęto postępowanie przetargowe w formule „zaprojektuj i wybuduj” na wybór wykonawcy robót.

10.5. Podtrzymywanie tradycji patriotycznych i narodowych

W 2011 r. Miasto udzielało wsparcia organizacjom kombatanckim, stowarzyszeniom oraz innym organizacjom i instytucjom pielęgnującym tradycje patriotyczne i narodowe. Prezydent Miasta występował jako współorganizator, członek komitetu honorowego lub wspierał wiele obchodów i uroczystości upamiętniających wy-

darzenia oraz postacie historyczne związane z Lublinem, Ziemią Lubelską i Polską.

Wśród obchodów i uroczystości patriotycznych organizowanych w 2011 r. należy wymienić:

- obchody 148. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego – 14 stycznia,
- obchody 71. rocznicy I masowej wywózki Polaków z Kresów Wschodnich na Sybir – 13 lutego,
- pierwsze lubelskie obchody, ustanowionego w lutym 2011 r., nowego święta państwowego Narodowy Dzień „Żołnierzy Wyklętych” upamiętniający żołnierzy polskiego, niepodległościowego, antykomunistycznego podziemia,
- obchody 62. rocznicy mordu na mjr. Hieronimie Dekutowskim ps. „Zapora” i jego 6 podkomendnych – 7 marca,
- obchody 1. rocznicy katastrofy smoleńskiej, upamiętnienie 96 ofiar tej narodowej tragedii,
- Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w 71. rocznicę mordu – 13 i 17 kwietnia,
- Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej – 2 maja,
- Narodowe Święto Trzeciego Maja,
- 66. rocznica zakończenia II wojny światowej – 8 maja,
- lubelskie upamiętnienie profesorów uczelni lwowskich zamordowanych w lipcu 1941 r. przez Niemców – 11 czerwca,
- 71. rocznica egzekucji więźniów Zamku Lubelskiego w wąwozie na Rurach Jezuickich – 21 czerwca,
- obchody 31. rocznicy Lubelskiego Lipca – 17 lipca,
- lubelskie obchody 67. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego – Plac Litewski, 1 sierpnia,
- obchody 96. rocznicy bitwy Legionów Polskich pod Jastkowem i wkroczenia Legionów do Lublina,
- Święto Wojska Polskiego – 15 sierpnia,
- Dzień Solidarności i Wolności – 31 sierpnia,
- obchody 72. rocznicy napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę – 1 września,
- upamiętnienie ofiar bombardowania Lublina przez Luftwaffe 9 września 1939 r. – 9 września,
- obchody 72. rocznicy obrony Lublina we wrześniu 1939 r. – 16 września,

- obchody 71. rocznicy napaści Rosji sowieckiej na Polskę – 17 września,
- obchody 67. rocznicy wywózki żołnierzy AK do łagrów w rejon Borowicz w Rosji – 20 października,
- zaduszki kresowe upamiętniające pomordowanych i zmarłych na Wschodzie – 6 listopada,
- Narodowe Święto Niepodległości – 11 listopada,
- lubelskie obchody 30. rocznicy ogólnopolskiego strajku akademickiego w obronie autonomii uczelni wyższych,
- obchody 30. rocznicy strajku nauczycieli Lubelszczyzny, odsłonięcie tablicy pamiątkowej przy ul. Królewskiej 3,
- lubelskie obchody 30. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego – 13 grudnia.

W 2011 r. lubelskie szkoły kontynuowały ogólnopolską akcję „Katyń – ocalić od zapomnienia”, w ramach której przy kolejnych szkołach na terenie miasta posadzono dęby i postawiono okolicznościowe kamienie z tablicami upamiętniającymi pomordowanych w Katyniu, Charkowie, Twerze i innych miejscach kaźni polskich żołnierzy, oficerów, policjantów. Uroczystości towarzyszące akcji sadzenia dębów pamięci stanowiły niezapomnianą lekcję wychowania patriotycznego dla młodzieży szkolnej Lublina.

11. POZYSKIWANIE ZEWNĘTRZNYCH ŚRODKÓW FINANSOWYCH

Program pozyskiwania środków finansowych na rozwój miasta prowadzony jest konsekwentnie od początku pojawienia się takich możliwości i dzięki temu możliwe jest stopniowe wprowadzanie zmian przeobrażających Lublin w nowoczesne miasto europejskie. Unijne dotacje zostały wykorzystane na rozwój infrastrukturalny, kulturalny i turystyczny. Mając na uwadze dobro mieszkańców zrealizowano projekty, prowadzące do poprawy standardów życia społecznego i intelektualnego. Wachlarz realizowanych projektów jest bardzo szeroki. Wśród nich znajdują się również inicjatywy międzynarodowe, których nadrzędnym celem jest utrzymanie i pogłębienie współpracy z państwami sąsiednimi.

Realizowane projekty są ściśle powiązane ze Strategią Rozwoju Miasta Lublin i w dużym stopniu przyczyniają się do realizacji zawartych w niej celów, a przede wszystkim do wzmocnienia pozycji Lublina na tle miast o podobnym potencjale w Polsce i Europie.

Sukcesy Lublina w pozyskiwaniu środków finansowych z Unii Europejskiej oraz z innych zewnętrznych źródeł finansowania możliwe były dzięki współpracy szeregu osób zaangażowanych w przygotowanie, realizację i monitoring projektów. Ich doświadczenie i wiedza merytoryczna stała się motorem napędowym przeobrażania Lublina, stojącego przed nowymi możliwościami.

Podobnie jak w ubiegłych latach Dyrektor Wydziału uczestniczył również w pracach Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 – w charakterze stałego zastępcy Prezydenta Miasta Lublin – mających na celu zapewnienie jakości realizacji Programu oraz upewnienie się co do skuteczności jego realizacji.

11.1. Działania w zakresie projektów inwestycyjnych

11.1.1. Uzyskane dochody

Wydział Funduszy Europejskich uzyskał dochody w 2011 r. w zakresie projektów inwestycyjnych realizowanych we współudziale zewnętrznych środków finansowych w kwocie – 129 840 192,15 zł, z tego:

11.1.1.1. Środki europejskie w kwocie 96 462 397,48 zł

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 w kwocie – 9 806 087,70 zł, w tym:

- Modernizacja infrastruktury przystankowej wraz z budową systemu informacji pasażerskiej dla poprawy jakości funkcjonowania komunikacji miejskiej w Lublinie – wpływ refundacji w kwocie 2 617 363,60 zł,
- Renowacja renesansowej „Pawnicy pod Fortuną” w Lublinie poprzez wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań multimedialnych – 685 659,12 zł,
- Modernizacja i termomodernizacja budynku Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych fizycznie w Lublinie przy ul. Kosmonautów 78 – 531 764,24 zł,
- Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu – wpływ refundacji w kwocie 72 942,24 zł,
- Budowa bezpiecznego systemu ścieżek rowerowych w Lublinie – wpływ refundacji w kwocie 1 012 231,06 zł,
- Infrastruktura dla strefy ekonomicznej na Felinie – etap I – 2 594 717,26 zł,
- Budowa Akademii Golfa nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie – 19 914,14 zł,
- Budowa ścieżki rowerowej z infrastrukturą towarzyszącą na lewym brzegu Zbiornika Zemborzyckiego – etap II, III, IV – 2 271 496,04 zł.
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 w kwocie – 7 602 934, 77 zł, w tym:
  - Renowacja Teatru Starego w Lublinie – 6 023 893,65 zł,
  - Renowacja klasztoru powiżytkowskiego na centrum działań artystycznych w Lublinie – 1 086 027,40 zł,

- Przebudowa skrzyżowania: al. Solidarności – ul. Dolna 3-go Maja – ul. B. Prusa w ciągu DK 12, 17 w Lublinie – 122 365,99 zł,
- Termomodernizacja oświatowych obiektów użyteczności publicznej w Lublinie – etap I – 370 64,73 zł.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007-2013 w kwocie – 78 559 763,01 zł, w tym:

- Drogi dojazdowe do obwodnicy Miasta Lublin – przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego „Mełgiew” w ciągu dróg ekspresowych S12, S17, S19 – 35 036 751,38 zł,
- Zintegrowany system miejskiego transportu publicznego w Lublinie – 43 523 011,63 zł.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 w kwocie – 493 612,00 zł, w tym:

- Rozszerzenie Podstrefy Lublin SSE Euro-Park Mielec, etap II – 493 612,00 zł.

11.1.1.2. Środki krajowe w kwocie 33 377 794,67 zł

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 3 227 794,67 zł, w tym:

- Termomodernizacja Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej i Zespołu Szkół Elektronicznych w Lublinie – 3 227 794,67 zł.

Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011 w kwocie 6 000 000,00 zł, w tym:

- Remont ul. Krochmalnej w Lublinie od mostu na rzece Bystrzycy wraz z odcinkiem ul. Młyńskiej i skrzyżowaniem z ul. Dworcową w Lublinie – 3 000 000,00 zł,
- Budowa ul. Grygowej na odcinku od al. Witosa (droga krajowa S12 i S17) do ul. Droga Męczenników Majdanka w Lublinie – 3 000 000,00 zł.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w kwocie 650 000,00 zł:

- Przebudowa z termomodernizacją hali lekkoatletycznej z bieżnią przy Zespole Szkół Elektronicznych przy ul. Wojciechowskiej 38 w Lublinie – 650 000,00 zł.

Subwencja z budżetu państwa w kwocie – 23 500 000,00 zł:

- Dofinansowanie inwestycji drogowej „Drogi dojazdowe do obwodnicy Miasta Lublin – przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego „Mełgiew” w ciągu dróg ekspresowych S12, S17, S19 – 23 500 000,00 zł.

11.1.2. Podpisane umowy

W 2011 r. Wydział Funduszy Europejskich doprowadził do podpisania umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości wsparcia – 438 047 822,22 zł, w tym:

11.1.2.1. Środki z funduszy europejskich – 373 076 565,54zł, w tym:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2007 – 2013 w kwocie 29 975 818,80 zł, w tym:

- Infrastruktura dla aktywizacji gospodarczej w dzielnicy Bursaki i Rudnik w Lublinie, ogólna wartość projektu 22 845 355,57 zł, wartość dofinansowania 16 729 384,43 zł, termin realizacji 2011-1012;
- Budowa bezpiecznego systemu ścieżek rowerowych w Lublinie – etap II, ogólna wartość projektu 4 428 000,00 zł, wartość dofinansowania 2 762 363,51 zł, termin realizacji 04 lipiec 2007 – 30.11.2012;
- Rozbudowa infrastruktury turystycznej na Słonecznym Wrotkowie nad Zalewem Zemborzyckim – etap III, ogólna wartość projektu 4 008 560,00 zł, wartość dofinansowania 2 031 068,41 zł, termin realizacji 2011-2012;
- Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego, ogólna wartość projektu 11 085 606,12 zł, wartość dofinansowania 7 735 214,00 zł, termin realizacji 2009-2013;
- Rewitalizacja Starego Miasta w Lublinie, ogólna wartość projektu 2 368 420,64 zł, wartość dofinansowania 717 788,45 zł, termin realizacji 2007 – 2012.

Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej na lata 2007 – 2013 – 337 830 901,00 zł, w tym:

- Zintegrowany System Miejskiego Transportu Publicznego w Lublinie, ogólna wartość projektu 520 635 102,00 zł, wartość dofinansowania 310 742 046,00 zł, termin realizacji 2007-2015;
- Infrastruktura dla strefy ekonomicznej na Felinie – II etap, ogólna wartość projektu 91 461 434,89 zł, wartość dofinansowania 27 088 855,00 zł, termin realizacji 2011-2013.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 5 269 845,74 zł, w tym:

- Przebudowa skrzyżowania: al. Solidarności – ul. Dolna 3-go Maja – ul. B. Prusa w ciągu DK 12,17 w Lublinie, ogólna wartość projektu 6 265 942,52 zł, wartość dofinansowania 5 269 845,74 zł, termin realizacji 2009-2011.

11.1.2.2. Środki z funduszy krajowych – 64 971 256,68 zł, w tym:

Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011 – 6 000 000,00 zł, w tym:

- Remont ul. Krochmalnej w Lublinie od mostu na rzece Bystrzycy wraz z odcinkiem ul. Młyńskiej i skrzyżowania z ul. Dworcową, ogólna wartość projektu 7 000 000,00 zł, wartość dofinansowania 3 000 000,00 zł, termin realizacji 2011;
- Budowa ul. Grygowej na odcinku od Al. W. Witosa (droga krajowa S12 i S17) do ul. Droga Męczenników Majdanka w Lublinie, ogólna wartość projektu 10 828 900,00 zł, wartość dofinansowania 3 000 000,00 zł, termin realizacji 2011.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 3 227 794,68 zł, w tym:

- Termomodernizacja Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej i Zespołu Szkół Elektronicznych w Lublinie, ogólna wartość projektu 11 463 154,92 zł, wartość dofinansowania 3 227 794,68 zł, termin realizacji 2010-2011.

Subwencja z budżetu państwa – 23 500 000,00 zł, w tym:

- Droga dojazdowa do obwodnicy Miasta Lublin – przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego „Mełgiew” w ciągu dróg ekspresowych S 12, S 17, S19, wartość subwencji – 23 500 000,00 zł.

Budżet państwa – 1 593 462,00 zł, w tym:

- Infrastruktura dla strefy ekonomicznej na Felinie – II etap, ogólna wartość projektu 91 461 434,89 zł., wartość dofinansowania 1 593 462,00 zł, termin realizacji 2011-2013.

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej – 30 650 000,00 zł, w tym:

- Budowa zespołu krytych pływalni przy al. Zygmuntofskich 4 w Lublinie, ogólna wartość projektu 131 293 600,00 zł, wartość dofinansowania 30 000 000,00 zł, termin realizacji 2009-2015;
- Remont hali lekkoatletycznej z bieżnią przy Zespole Szkół Elektronicznych, ul. Wojciechowska 38, ogólna wartość projek-

tu 4 393 500,00 zł, wartość dofinansowania 650 000,00 zł, termin realizacji 2010-2011.

11.1.3. Umowy o dofinansowanie, których podpisanie nastąpi w 2012 r.

11.1.3.1. Środki z funduszy europejskich – 236 865 219,83 zł, w tym:

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 – 212 888 199,13 zł:

- Budowa drogi dojazdowej do węzła drogowego „Dąbrowica” obwodnicy miasta Lublin w ciągu dróg ekspresowych S12, S17 i S19, ogólna wartość projektu 546 126 964,45 zł, wartość dofinansowania 212 888 199,13 zł, termin realizacji 2008-2014.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013 – 23 977 020,70 zł, w tym:

- Lubelska Biblioteka Wirtualna, ogólna wartość projektu 19 810 793,45 zł, wartość dofinansowania 16 660 674,42 zł, termin realizacji 2010-2013;
- Przebudowa ulic: 3-go Maja i Radziwiłłowskiej wraz ze skrzyżowaniem i elementami okolicznej architektury, ogólna wartość projektu 12 805 518,68 zł, wartość dofinansowania 5 229 342,87 zł, termin realizacji 2007-2012;
- Budowa Domu Kultury przy ul. Judyma w Lublinie, ogólna wartość projektu 3 009 548,66 zł, wartość dofinansowania 2 087 003,41 zł, termin realizacji 2007-2015.

11.1.3.2. Środki z funduszy krajowych – 5 186 373,00 zł, w tym:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 4 186 373,00 zł, w tym:

- Termomodernizacja oświatowych obiektów użyteczności publicznej w Lublinie – etap II, ogólna wartość projektu 18 705 000,00 zł, wartość dofinansowania 3 830 205,00 zł, termin realizacji 2011-2012;
- Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego, ogólna wartość projektu 11 085 606,12 zł, wartość dofinansowania 356 168,00 zł, termin realizacji 2012-2013.

Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych – 1 000 000,00 zł:

- Remont odcinka drogi powiatowej nr 2269L w Lublinie, odcinki ulic Zemborzyckiej i Osmolickiej w Lublinie o długości 1,855 mb, ogólna wartość projektu 3 500 000,00 zł, wartość dofinansowania 1 000 000,00 zł, termin realizacji 2012.

11.1.4. Wnioski o dofinansowanie będące w trakcie oceny

31 grudnia 2011 w trakcie oceny znajdowały się projekty o łącznej wartości dofinansowania 150 912 717,00 zł.

11.1.4.1. Środki z funduszy europejskich – 10 000 000,00 zł, w tym:

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego 2007-2013 – 10 000 000,00 zł, w tym:

- Przebudowa ul. Narutowicza wraz z ulicami przyległymi (etap I) oraz adaptacja budynku przy ul. Narutowicza 32a na potrzeby Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. T. Szeligowskiego, ogólna wartość projektu 20 703 016,94 zł, wartość dofinansowania 10 000 000,00 zł, termin realizacji 2008-2013.

11.1.4.2. Środki z funduszy krajowych – 140 912 717,00 zł, w tym:

Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki – 75 858 217,00 zł, w tym:

- Budowa zespołu krytych pływalni przy Al. Zygmuntowskich 4 w Lublinie, ogólna wartość projektu 131 293 600,00 zł, wartość dofinansowania 19 140 000,00 zł, termin realizacji 2011-2014;
- Budowa krytej pływalni z pełnym programem przy ul. Łabędziej 2a w Lublinie, ogólna wartość projektu 18 663 900,00 zł., wartość dofinansowania 5 829 217,00 zł, termin realizacji 2011-2014;
- Budowa boisk sportowych wraz z budową oświetlenia, ogrodzenia i monitoringu przy SP Nr 38 w Lublinie, ul. P. Wołodziejowskiego 13 w Lublinie, ogólna wartość projektu 1 438 800,00 zł, wartość dofinansowania 474 000,00 zł, termin realizacji 2012;
- Budowa boisk sportowych wraz z budową oświetlenia, ogrodzenia i monitoringu przy SP Nr 32 w Lublinie, ul. Kazimierza Przerwy – Tetmajera 2, ogólna wartość projektu 1 558 400,00

- zł, wartość dofinansowania 415 000,00 zł, termin realizacji 2011 – 2012;
- Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu, ogólna wartość projektu 155 000 000,00 zł, wartość dofinansowania 50 000 000,00 zł, termin realizacji 2009 – 2013;
  - MSWiA – Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce w 2012 r. – 4 500,00 zł;
  - Poprawa sytuacji bytowej Romów przez remont budynków mieszkalnych w Lublinie, ogólna wartość projektu 5 000,00 zł, wartość dofinansowania 4 500,00 zł, termin realizacji 2012.
Dotacja celowa z budżetu Państwa – 65 050 000,00 zł;
  - Drogi dojazdowe do węzła drogowego „Jakubowice” obwodnicy Miasta Lublin w ciągu dróg ekspresowych S12, S17 i S19, ogólna wartość projektu 131 600 242,00 zł, wartość dofinansowania 65 050 000,00 zł, termin realizacji 2012-2014.

11.2. Działania w zakresie projektów nieinwestycyjnych

W 2011 r. Wydział Projektów Nieinwestycyjnych przygotował wnioski o dofinansowanie projektów nieinwestycyjnych zleczanych przez wydziały merytoryczne Urzędu Miasta Lublin lub pomagał w przygotowaniu wniosków składanych przez gminne jednostki organizacyjne.

Łącznie w 2011 r. podpisano 7 umów o dofinansowanie projektów oraz uzyskano dofinansowanie 7 zadań w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce, na łączną kwotę 25 841 548,83 zł (wartość dofinansowania 22 214 105,86 zł).

11.2.1. Projekty oświatowe

11.2.1.1. Projekty przygotowane, do których zostały podpisane umowy o dofinansowanie

- Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Gminie Lublin (wartość całkowita 3 345 365,76 zł, wartość dofinansowania 3 345 365,76 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 3 298 153,13 zł);
- SzOK przez cały rok (wartość całkowita 258 101,00 zł, wartość dofinansowania 226 876,00 zł, wartość wkładu własnego

31 225,00 zł – wkład niepieniężny, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 100 530,00 zł);

- Nowoczesne kompetencje – Nowe perspektywy. Podniesienie kwalifikacji pracowników oświaty Gminy Lublin (wartość całkowita 2 498 094,20 zł, wartość dofinansowania 2 123 380,00 zł, wartość wkładu własnego 374 714,20 zł – wkład niepieniężny, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 488 795,00 zł);
- Medialne sąsiedztwo. Współczesne media jako narzędzie komunikacji i wzajemnego poznania (wartość całkowita 86 483,00 zł, wartość dofinansowania 75 850,00 zł).

Łączna wartość całkowita projektów: 6 188 043,96 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów: 5 771 471,76 zł.

11.2.1.2. Projekty przygotowane w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej MSWiA, które uzyskały dofinansowanie

- Zakup podręczników dla uczniów romskich (wartość całkowita 12 800,00 zł, wartość dofinansowania 12 100,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 12 100,00 zł);
- Zakup przyborów szkolnych dla uczniów romskich (wartość całkowita 4 200,00 zł, wartość dofinansowania 4 000,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 4 000,00 zł);
- Zakup strojów sportowych i obuwia dla uczniów romskich (wartość całkowita 7 308,00 zł, wartość dofinansowania 6 800,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 6 800 zł);
- Integracyjny wyjazd na kolonie dla dzieci romskich i polskich (wartość całkowita 39 600,00 zł, wartość dofinansowania 37 200,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 37 200 zł).

Łączna wartość całkowita projektów: 63 908,00 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów: 60 100,00 zł.

11.2.1.3. Realizacja procedury PRINCE 2

- SzOK przez cały rok – Dorota Wróbel, Jacek Jakubowski – ZP ML Nr 952/2011 z dnia 28 września 2011 r.;
- Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych w Gminie Lublin – Dorota Wróbel, Marta Biernacka – ZP ML Nr 955/2011 z dnia 28 września 2011 r.;
- Ja też chodzę do przedszkola – Dorota Wróbel, Marta Biernacka – ZP ML Nr 958/2011 z dnia 28 września 2011 r.;

- Już wiem. Będę inżynierem – Dorota Wróbel, Jacek Jakubowski – ZP ML Nr 1299/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r.;
- Uczeń do potęgi – Dorota Wróbel, Marta Biernacka – ZP ML Nr 1297/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r.

11.2.2. Projekty społeczne

11.2.2.1. Projekty przygotowane w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej MSWiA, które uzyskały dofinansowanie

- Zakup okularów korekcyjnych dla dzieci ze społeczności romskiej (wartość całkowita 2 050,00 zł, wartość dofinansowania 1 650,00 zł);
- Zakup biletów komunikacji miejskiej w formie Karty Biletu Elektronicznego dla młodzieży ze społeczności romskiej (wartość całkowita 510,00 zł, wartość dofinansowania 410,00 zł);
- Nauka gry na pianinie dla uzdolnionych dzieci ze społeczności romskiej (wartość całkowita 1 280,00 zł, wartość dofinansowania 980,00 zł).

Łączna wartość całkowita projektów, które uzyskały dotację: 3 840,00 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów, które uzyskały dotację: 3 040,00 zł.

11.2.2.2. Projekty realizowane

- Marka EkoLublin (wartość całkowita 801 771,27 zł, wartość dofinansowania: 516 984,00 zł);
- Umowa nr 05.10-UDA-RPLU.02.04-06-022/10 z dnia 7 lutego 2011 r.;
- Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim (wartość całkowita 18 445 445,00 zł, wartość dofinansowania 15 678 628,25 zł).

Łączna wartość całkowita projektów: 19 247 216,27 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów: 16 195 612,25 zł.

11.2.2.3. Projekty nadzorowane

- Sprawni w pracy w Urzędzie Miasta Lublin (wartość całkowita 932 620,00 PLN, wartość dofinansowania 932 620,00 zł);

- Dialog społeczny w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Lublinie (wartość całkowita 355 740,00 zł, wartość dofinansowania 326 772,00 zł);
- NOVUS – program rozwoju administracji samorządowej Warszawy, Poznania, Lublina, Ełku i Łodzi (wartość całkowita dla komponentu Lublina 788 701,00 zł, wartość dofinansowania 713 649,00 zł, kwota dotychczas przekazanych zaliczek: 487 022,00 zł).

11.2.2.4. Realizacja procedury PRINCE 2

- Sprawni w pracy w Urzędzie Miasta Lublin – Monika Lejcyk, Bożena Chmiel – ZP ML Nr 858 z dnia 18 sierpnia 2011 r.

11.2.3. Projekty rozwojowe

11.2.3.1. Projekty przygotowane, będące w ocenie formalnej

- Lublin i Rzeszów. Współpraca i wykorzystanie szans rozwojowych – (wartość całkowita 2 164 800,00 zł, w tym część przypadająca na Gminę Lublin 1 339 800,00 zł, wartość dofinansowania 1 948 320,00 zł, w tym część przypadająca na Gminę Lublin 1 205 820,00 zł);
- Turystyka transgraniczna motorem rozwoju Lublina i Lwowa (wartość całkowita 4 688 980,30 zł, wartość dofinansowania 4 220 082,27 zł).

11.2.3.2. Projekty realizowane

- Wrota Lubelszczyzny – informatyzacja administracji (wartość całkowita – część przypadająca na Gminę Lublin 39 860,60 zł, wartość dofinansowania – część przypadająca na Gminę Lublin 33 881,85 zł; refundacja następuje na rzecz Lidera, Gmina Lublin przekazuje jedynie wkład własny).

Łączna wartość całkowita projektów: 39 860,60 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów: 33 881,85 zł.

11.2.3.3. Projekty nadzorowane

- Kadry nowoczesnej Europy. Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników samorządowych Miasta Lublin – zakończony (wartość całkowita 3 364 620,00 zł, wartość dofinansowania 2 859 928,77 zł);

- Promocja Inwestycyjna Lublina (wartość całkowita 1 438 986,24 zł, wartość dofinansowania 928 525,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 532 491,96 zł);
- Umowa nr 05.10-UDA-RPLU.02.04.02-06-021/10 z dnia 7 lutego 2011 r.;
- Uwarunkowania rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego na przykładzie Gminy Lublin (wartość całkowita 1 285 954,90 zł, wartość dofinansowania 829 087,00 zł, kwota refundacji/zaliczek w 2012 – 552 500,00 zł);
- umowa nr 05.10-UDA-RPLU.02.04.02-06-020/10 z dnia 7 lutego 2011 r.

11.2.3.4. Projekty nadzorowane, w których Gmina Lublin jest beneficjentem

- Doskonalenie zarządzania usługami publicznymi i rozwojem w jednostkach samorządu lokalnego (wartość całkowita 4 322 952,00 zł, wartość dofinansowania 3 882 952,00 zł).

11.2.3.5. Realizacja procedury PRINCE 2:

- Promocja Inwestycyjna Lublina – Artur Zugaj – ZP ML Nr 915 z dnia 5 września 2011 r.;
- Uwarunkowania rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego na przykładzie Gminy Lublin – Artur Zugaj – ZP ML Nr 914 z dnia 5 września 2011, Nr 1301 z dnia 30 grudnia 2011 r.

11.2.4. Projekty partnerskie i międzynarodowe

11.2.4.1. Projekty przygotowane, oczekujące na podpisanie umowy grantowej

- S.O.S – bezpieczna koegzystencja ludzi i bezdomnych zwierząt na polsko-ukraińskim pograniczu: Lwów, Lublin, Łuck i Iwano-Frankiwnsk (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 1 270 337,70 zł, 206 291,27 zł (część lubelska projektu), wartość dofinansowania 1 143 303,94 zł, 185 662,14 zł (część lubelska projektu);
- Bliżej siebie. Trzy Kultury, jedna Europa – współpraca instytucji kultury, organizacji pozarządowych, animatorów (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-

2013, wartość całkowita 733 999,37 zł, wartość dofinansowania 660 596,03 zł).

11.2.4.2. Projekty przygotowane, będące w ocenie formalnej

- Lublin dla wszystkich (Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, wartość całkowita 747 997 CHF (1 CHF – 3,5677 zł), wartość dofinansowania 673 190 CHF);
- Promocja inwestycyjna Lublina i Równego (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 923 236,00 EUR wartość dofinansowania 830 912,40 EUR);
- Nowoczesne zarządzanie kluczem do rozwoju ukraińskich miast (Polska pomoc rozwojowa 2012, wartość całkowita 439 578,00 zł, wartość dofinansowania 394 290,00 zł);
- Łuck-Lublin – bezpieczne europejskie miasta (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 7 878 600,00 zł, wartość dofinansowania 7 713 150,00 zł);
- Poprawa konkurencyjności regionów przygranicznych poprzez podniesienie efektywności infrastruktury rozwoju regionu ekonomicznego (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 1 609 281,37 EUR, wartość dofinansowania 1 563 839,16 EUR);
- Przejrzysta władza dla mieszkańców (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 6 000 000,00 zł, wartość dofinansowania 4 000 000,00 zł);
- Rozwój środowiska biznesowego – gwarantem ekonomicznej stabilności i dobrobytu miast Równego i Lublina (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 416 382,75 EUR, wartość dofinansowania 382 002,52 EUR);
- Inwestycja w kulturę. Działania systemowe na rzecz edukacji kulturowej (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 172 442,00 EUR, wartość dofinansowania 155 197,00 EUR);
- Transgraniczne miasta i regiony (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 1 000 000,00 EUR, wkład własny 50 000,00 EUR);

- Doskonalenie systemu gospodarki odpadami stałymi w miastach Iwano-Frankiwsk (Ukraina), Lublin (Polska), Homel (Białoruś) (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 681 991,00 EUR, wkład własny 22 733,00 EUR);
- Utworzenie trwałej transgranicznej sieci centrów świadczących usługi administracyjne na bazie wołyńskiego, Iwano-Frankiwskiego CNP i lubelskiego BOM-u (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 600 000,00 EUR, wkład własny 20 000,00 EUR);
- Kultura jako czynnik zrównoważonego rozwoju miast (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 10 000 000,00 zł);
- Łuck-Lublin. Bezpieczne europejskie miasta (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 7 878 600,00 zł, wkład własny 165 450,00 zł);
- Utworzenie miejskiego systemu zagospodarowania odpadami sprzętu elektrycznego i elektronicznego we Lwowie na podstawie doświadczeń miasta Lublin (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 1 397 969,66 zł, wkład własny 153 776,66 zł);
- Wzrost konkurencyjności regionów przygranicznych poprzez podniesienie efektywności infrastruktury rozwoju ekonomicznego (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 1 609 281,37 EUR, wkład własny 45 442,21 EUR);
- Podniesienie kompetencji pracowników samorządowych miast Równe i Lublin (Program Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013, wartość całkowita 402 664,50 EUR, wkład własny 20 000,00 EUR).

11.2.4.3. Projekty realizowane

- Partnerstwo Wschodnie jako projekt kulturowy – zakończony (Program „Promocja wiedzy o Polsce” Ministerstwo Spraw Zagranicznych; wartość całkowita 298 680,00 zł, wartość dofinansowania 150 000,00 zł).

Łączna wartość całkowita projektów: 298 680,00 zł.

Łączna wartość dofinansowania projektów: 150 000,00 zł.

11.2.4.4. Realizacja procedury PRINCE 2

- Partnerstwo Wschodnie jako projekt kulturowy – Marta Jamrozek – ZP ML Nr 863/2011 z dnia 24 sierpnia 2011 r.

W 2011 r. pracownicy Wydziału Projektów Nieinwestycyjnych udzielali doradztwa jednostkom organizacyjnym, w zakresie pozyskania środków europejskich, przedszkolom (1), szkołom podstawowym (3), gimnazjom (2), liceom ogólnokształcącym (4), szkołom zawodowym (4), specjalnym ośrodkom szkolno-wychowawczym (2) i innym (1).

11.3. Środki z budżetu państwa

W wyniku podjętych działań w 2011 r. pozyskano środki z budżetu państwa w wysokości 41 672 417,16 zł, z czego:

- w wyniku podziału rezerw subwencji ogólnej na zadania oświatowe – 733 390,00 zł;
- w wyniku przeznaczenia środków z rezerwy subwencji ogólnej na dofinansowanie inwestycji drogowej pn. „drogi dojazdowe do obwodnicy Miasta Lublin – przedłużenie ul. Mełgiewskiej w kierunku węzła drogowego „Mełgiew” w ciągu dróg ekspresowych S 12, S 17 i S 19” – 23 500 000,00 zł;
- na realizację zadań własnych na kwotę 13 698 324,32 zł, z tego:
  - na realizację zadań bieżących – 8 583 976,95 zł, głównie na: dofinansowanie utrzymania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie (596 646,00 zł), dofinansowanie wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (2 196 000,00 zł), dofinansowanie zadania „Remont ul. Krochmalnej w Lublinie od mostów na rzece Bystrzycy wraz z odcinkiem ul. Młyńskiej i skrzyżowaniem z ul. Dworcową” (3 000 000,00 zł), osiągnięcie standardów w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (92 400,00 zł), pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym (918 699,73 zł), zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkołach w ramach programu „Radosna szkoła” (48 000,00 zł), dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. – „Wyprawka szkolna” (310 545,83 zł), sfinansowanie dodatku do wynagrodzenia pracownika socjalnego (364 354,00 zł), sfinansowanie prac komisji kwalifikacyjnych

- i egzaminacyjnych (15 405,00 zł), na realizację zadań w ramach resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch” (162 340,00 zł) oraz na realizację projektów z udziałem środków europejskich (853 142,78 zł),
- na zadania inwestycyjne – 5 114 347,37 zł, głównie na: dofinansowanie zadania „Budowa ul. Grygowej na odcinku od Al. Witosa (droga krajowa S 12 i S 17) do ul. Droga Męczenników Majdanka” (3 000 000,00 zł), zadania wynikające z Rządowego Programu „Radosna szkoła” (719 106,16 zł) oraz na budowę kompleksów sportowych w ramach programu „Moje Boisko-Orlik 2012” (1 332 000,00 zł);
  - na zadania realizowane na podstawie porozumień i umów kwotę 86 000,00 zł, którą przeznaczono na realizację programów z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną oraz na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych;
  - na realizację zadań zleconych 3 654 702,84 zł, z tego:
    - na realizację zadań bieżących – 3 452 299,10 zł, głównie na: wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego (2 433 039,00 zł), realizację zadań wynikających z programu wieloletniego „Program na rzecz społeczności romskiej w Polsce” (41 386,06 zł), dofinansowanie wydruku podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Słabo Widzącej (56 865,41 zł), prowadzenie ośrodków wsparcia (340 062,33 zł), utrzymanie: zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności (87 560,00 zł), Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej (216 115,85 zł), Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego (29 880,91 zł), pomoc dla repatriantów (58 770,87 zł), zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa (132 906,65 zł),
    - na zadania inwestycyjne – 202 403,74 zł, z tego na: zakup ciężkiego samochodu ratownictwa chemiczno-ekologicznego w ramach realizacji projektu „Poprawa systemu bezpieczeństwa chemiczno-ekologicznego na obszarze miasta Lublin i powiatu lubelskiego” (148 392,00 zł) oraz inwestycje w ośrodkach wsparcia (54 011,74 zł).

11.4. Dofinansowanie uzyskane z narodowego i wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska

W 2011 r. uzyskano dofinansowanie w formie preferencyjnych pożyczek w wysokości 7 694 658,33 zł, z tego: ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie na dofinansowanie przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej w ul. 3-go Maja i ul. Radziwiłłowskiej (1 239 069,00 zł) oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na realizację projektu pn. „Termomodernizacja Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej i Zespołu Szkół Elektronicznych w Lublinie” w ramach Programu Priorytetowego System zielonych inwestycji, część 1 – zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej (6 455 589,33 zł).

Jednocześnie, zgodnie z zasadami udzielania pomocy finansowej ze środków Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, uzyskano umorzenie części kwot pożyczek zaciągniętych na realizację zadań inwestycyjnych w latach ubiegłych w wysokości 732 359,38 zł.

Ponadto otrzymano dotacje celowe z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na termomodernizację budynku Zespołu Szkół Elektronicznych (2 092 715,99 zł) i Lubelskiego Centrum Edukacji Zawodowej (1 135 078,68 zł) oraz na zadania z zakresu ochrony środowiska (68 000,00 zł), a także z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości 174 604,62 zł na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska.

11.5. Kredyty i obligacje

W 2011 r. zaciągnięto kredyt na kwotę 162 000 000,00 zł w Europejskim Banku Inwestycyjnym z siedzibą w Luksemburgu w ramach udostępnionej Miastu Lublin linii kredytowej na współfinansowanie zadań realizowanych w ramach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego na lata 2009-2015.

Zgodnie z umową finansową obejmującą kwotę 500 000 000 zł kredyt uruchamiany jest w transzach, zgodnie z limitami określonymi w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy.

11.6. Pozyskiwanie środków z funduszy europejskich

W 2011 r. na zadania realizowane z udziałem środków europejskich wpłynęła kwota 111 301 545,79 zł, z tego na zadania z zakresu:

- transportu i łączności – 81 299 492,60 zł,
- gospodarki komunalnej i ochrony środowiska – 3 939 582,76 zł,
- administracji (podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników samorządowych i promocja) – 1 822 141,96 zł,
- kultury – 7 235 293,31 zł,
- oświaty i edukacyjnej opieki wychowawczej – 3 347 153,30 zł,
- pomocy i polityki społecznej – 8 754 294,55 zł,
- sportu i turystyki – 4 062 242,60 zł,
- rozwoju przedsiębiorczości – 841 344,71 zł.

11.7. Inne pozyskiwane środki

W 2011 r. do budżetu miasta wpłynęły dodatkowe środki z innych źródeł w kwocie 2 844 894,68 zł, w tym:

- 650 000,00 zł z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na dofinansowanie modernizacji hali sportowej przy Zespole Szkół Elektronicznych,
- 270 000,00 zł z Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów na dofinansowanie zajęć sportowych,
- 3 733,20 zł z Fundacji Rozwoju Oświaty Lubelskiej na urządzenie i wykonanie placu zabaw przy Żłobku Nr 2,
- 1 832 000,00 zł od Samorządu Województwa Lubelskiego na dofinansowanie budowy kompleksów sportowych w Lublinie w ramach programu „Moje Boisko – Orlik 2012” (1 332 000,00 zł) oraz na realizację remontu ulic: al. Spółdzielczości Pracy, ul. Unicka, ul. Podzamcze, ul. Lwowska (500 000,00 zł),
- 19 868,98 zł z Narodowego Centrum Kultury na realizację ogólnopolskiego programu rozwoju chórów szkolnych „Śpiewająca Polska”,
- 22 072,50 zł od partnerów na realizację projektu „Lubelska Biblioteka Wirtualna”,

- 47 220,00 zł z Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. na finansowanie zadań prewencyjnych.

12. USŁUGI ADMINISTRACYJNE

12.1. Biuro Obsługi Mieszkańców

Biuro Obsługi Mieszkańców w 2011 r. realizowało zadania polegające na przyjmowaniu dokumentów niezbędnych do załatwienia sprawy, wydawaniu gotowych dokumentów oraz druków procedur i wniosków. Udzielało informacji interesantom o strukturze Urzędu, rodzajach i trybach załatwiania spraw, a także obsługiwało Infolinię Urzędu (81 466 1000).

Pracownicy BOM udzielali informacji osobiście, telefonicznie i drogą elektroniczną. W 2011 r. pracownicy punktu podawczego w Ratuszu wprowadzili do elektronicznego systemu obiegu dokumentów 10 000 pism. Do zadań punktów informacyjnych należała również obsługa stanowisk innych wydziałów zlokalizowanych na salach w BOM oraz pobór opłaty skarbowej.

W 2011 r. w BOM na Wieniawskiej 14 było prowadzone bieżące monitorowanie systemu kolejkowego oraz monitorowanie procesów związanych z obsługą interesantów.

Obsługa interesantów prowadzona była w 4 lokalizacjach Biura, gdzie łącznie obsłużono 212 000 osób:

- ul. Wieniawska 14 I piętro (od I do XII 2011 r.) – ok. 125 000,
- ul. Kleeberga 12a (od I do XII 2011 r.) – ok. 14 000,
- ul. Filaretów 44 (od I do XII 2011 r.) – ok. 47 000,
- Ratusz z Infolinią Urzędu (od I do XII 2011 r.) – ok. 26 000.

W 2011 r. Biuro Obsługi Mieszkańców wprowadziło zmiany ułatwiające cudzoziemcom załatwianie spraw w Urzędzie Miasta Lublin. Przetłumaczone zostały karty informacyjne na język angielski, a także przeprogramowano panel dotykowy systemu kolejkowego w celu ułatwienia obcokrajowcom wyboru odpowiedniej kategorii załatwianych spraw. W Biurze Obsługi Mieszkańców przy ul. Wieniawskiej 14 zostało utworzone stanowisko pracy dla pracownika Urzędu Miasta Lublin, który w ramach projektu

Study in Lublin służy pomocą obcokrajowcom w załatwianiu spraw w Urzędzie.

W 2011 r. w Biurze Obsługi Mieszkańców przy ul. Wieniawskiej 14 został utworzony kącik zabaw dla dzieci, miejsce do przewijania niemowląt oraz miejsce do karmienia dzieci. Urząd Miasta Lublin stał się miejscem przyjaznym dla rodziców i dzieci.

Biuro Obsługi Mieszkańców w 2011 r. współpracowało z Wydziałami oraz Jednostkami Urzędu Miasta Lublin w zakresie dystrybucji materiałów informacyjnych, ankiet oraz folderów.

Biuro w 2011 r. realizowało politykę informacyjną poprzez podejmowanie działań przybliżających mieszkańcom zadania realizowane przez Urząd Miasta (ulotki informacyjne, plakaty). Zostały wymienione i zaktualizowane tablice informacyjne dotyczące lokalizacji punktów Biura Obsługi Mieszkańców oraz spraw załatwianych w BOM przy ul. Wieniawskiej 14.

W 2011 r. Biuro realizowało podproces procesu zarządzania jakością PZ.4.4.12. Obsługa Kart Informacyjnych. W tym celu zostało utworzone stanowisko pracy ds. koordynacji Kart Informacyjnych. Zarządzeniem nr 1016/2011 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 17 października 2011 r. w sprawie wprowadzenia procedury „PZ.4.4.12 Obsługa kart informacyjnych” – wydanie drugie została zaktualizowana i uproszczona procedura tworzenia Kart Informacyjnych.

W swojej codziennej działalności pracownicy BOM udzielali odpowiedzi na pytania interesantów bezpośrednio, drogą telefoniczną oraz elektroniczną (e-mail: bom@lublin.eu).

12.2. Wydział Spraw Administracyjnych

W 2011 r. w Wydziale Spraw Administracyjnych zaszły poważne zmiany spowodowane licznymi zmianami przepisów ustawowych, dotyczących zakresu działania Wydziału, tzn. funkcjonowania ewidencji ludności, wydawania dowodów osobistych czy też prowadzenia ewidencji przedsiębiorców.

Generalnie wszystkie wprowadzone zmiany polegają na wprowadzaniu centralnych baz danych w miejsce dotychczas używanych baz lokalnych. Obecnie zmiany te najdalej zaszły w ewidencji przedsiębiorców, która od 1 lipca 2011 r. prowadzona jest

przez Ministra Gospodarki. Mimo tego w Urzędzie Miasta nadal odbywa się przyjmowanie wszelkich wniosków dotyczących wpisów do centralnej ewidencji gospodarczej (w skrócie CEIDG) tych podmiotów, które nie posiadają możliwości internetowej identyfikacji danych osobowych. Ponieważ sytuacja ta dotyczy zdecydowanej większości przedsiębiorców, a została przy tym zmieniona właściwość miejscowa przyjmowanych osób, w ostatnim czasie daje się zauważyć zwiększoną liczbę petentów obsługiwanych w Referacie Informacji i Obsługi Przedsiębiorców.

Podobne jakościowo zmiany zachodzą w zakresie ewidencji ludności i dowodach osobistych, aczkolwiek stopień ich skomplikowania jest znacznie większy, stąd też termin ich całkowitego wprowadzenia nie jest terminem ostatecznie znanym.

Przedstawione poniżej ilościowe zestawienie przyjętych interesantów i załatwionych spraw wskazuje na nieznaczny wzrost zarówno przyjętych w Wydziale osób jak i wydanych decyzji. Warto zwrócić uwagę na znaczny wzrost przyjętych zgłoszeń o organizacji zgromadzeń (wzrost o 50%), co świadczy o zwiększonej aktywności obywatelskiej mieszkańców Lublina.

W ramach realizowanych zadań wykonano w Wydziale następujące czynności:

- zameldowano na pobyt stały i czasowy 25 480 osób,
- wymeldowano 14 554 osoby,
- wydano 22 618 dowody osobiste,
- w ramach realizacji zadań przez referat ds zameldowań i wymeldowań decyzją administracyjną wydano 1012 decyzji,
- wydano 2 039 orzeczeń o zdolności do czynnej służby wojskowej,
- dokonano 19 273 wpisów do ewidencji działalności gospodarczej (nowe wpisy i zmiany we wpisach istniejących),
- w 2011 r. do Wydziału Spraw Administracyjnych przyjęto 62 zawiadomienia o zgromadzeniu publicznym,
- wydano 449 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- wygaszono 523 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- wydano 394 zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży,

- wygaszono 447 zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży,
- wydano 158 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
- wydano 2 zezwolenia na sprzedaż alkoholu dla przedsiębiorców prowadzących organizację przyjęć,
- przeprowadzono 512 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

12.3. Wydział Komunikacji

Wydział Komunikacji na bieżąco realizuje zadania związane z rejestracją pojazdów, wydawaniem uprawnień do kierowania pojazdami, transportem drogowym oraz nadzorem nad szkoleniem kierowców i przeprowadzaniem badań technicznych pojazdów.

W 2011 r. wydano następujące decyzje:

- z tytułu rejestracji pojazdów – 65 735,
- z tytułu uprawnień do kierowania pojazdami – 11 904,
- z tytułu uprawnień transportowych – 591.

Ogółem w ubiegłym roku zarejestrowano 38 676 pojazdów. Wysłano 15 645 zawiadomień o potwierdzeniu danych pojazdów przybyłych z innych urzędów, w tym dokumentów odpraw celnych. Skreślono z tutejszej ewidencji 9 397 pojazdów i potwierdzono ich dane. Wyrejestrowano na stałe 4 520 pojazdów. Dokonano 26 897 zmian w ewidencji pojazdów.

W 2011 r. Wydział Komunikacji wydał 10 613 uprawnień do kierowania pojazdami (prawa jazdy, międzynarodowego prawa jazdy). 1 038 osobom cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami, a 107 osobom zatrzymano prawa jazdy. Wydano 678 skierowań na kontrolne sprawdzenie kwalifikacji kierowców.

Ponadto w ubiegłym roku wydano 239 licencji na krajowy transport drogowy osób i rzeczy wraz z odpowiednimi wpisami. Dla 10 przedsiębiorców wydano zezwolenia na przeprowadzanie badań, a dla 17 osób – uprawnienia diagnosty. W tym samym czasie wydano zezwolenia dla 10 nowych ośrodków szkolenia kierowców i dla 44 osób legitymacje instruktora nauki jazdy.

12.4. Urząd Stanu Cywilnego

Na bardzo wysokim poziomie, jednym z najwyższych w historii Lublina, utrzymuje się liczba sporządzonych aktów stanu cywilnego, 16 000.

Nieustannie rośnie ilość dokonywanych czynności z zakresu stanu cywilnego i liczba obsługiwanych klientów: mieszkańców Lublina, kraju i obcokrajowców oraz instytucji polskich i zagranicznych. Na podstawie ksiąg stanu cywilnego wydano ponad 110 000 odpisów i zaświadczeń, wydano 1 880 decyzji administracyjnych, naniesiono ponad 3 500 zmian w księgach stanu cywilnego na podstawie orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych, oświadczeń stron i innych dokumentów, dla 1 300 dzieci ustalono ojcostwo w drodze przyjęcia oświadczeń o uznaniu ojcostwa (wzrost o 300), dla mieszkańców Lublina wydano ponad 100 zaświadczeń o możliwości zawarcia małżeństwa za granicą.

Nadal rośnie liczba postępowań w sprawie rejestracji urodzeń małżeństw i zgonów, które miały miejsce za granicą (760) i orzeczeń organów zagranicznych podlegających uznaniu na podstawie umów międzynarodowych i kodeksu postępowania cywilnego (gro tych spraw należało wcześniej do drogi sądowej).

Bez zakłóceń przebiega obrót prawny z zagranicą. Jego ciągła intensyfikacja powodowana jest liczną polską emigracją, jak i koniecznością realizacji umów dwustronnych i konwencji z zakresu stanu cywilnego ratyfikowanych przez Polskę.

W celu obsługi naszych obywateli zamieszkałych za granicą, niezmiennie utrzymywana jest dobra współpraca z naszymi placówkami dyplomatycznymi.

12.5. Miejski Rzecznik Konsumentów

Miejski Rzecznik Konsumentów realizuje zadania w zakresie ochrony interesów konsumentów poprzez:

- bezpłatne poradnictwo,
- wystąpienia do przedsiębiorców,
- wytaczanie powództw i wstępowanie do spraw sądowych,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Inspekcją Handlową i innymi organami rządowymi oraz organizacjami konsumenckimi.

W ramach prowadzonego poradnictwa i szeroko pojętej edukacji konsumenckiej udzielono ponad 5 700 porad podczas osobistych wizyt w Biurze, telefonicznie oraz pocztą elektroniczną.

Wpłynęło 815 skarg konsumenckich wymagających wystąpień negocjacyjnych lub interwencji. Wystąpienia rzecznika w 632 sprawach przyniosły pozytywny efekt, satysfakcjonujący konsumentów. Skuteczność interwencji rzecznika zakończyła się na poziomie 78%.

Rzecznik w ramach swej aktywności procesowej przed sądem powszechnym wstąpił do 6 postępowań cywilnych. Były to spory o odstąpienie od zawartej umowy, o zapłatę z powodu wad rzeczy sprzedanej lub niezgodności towaru konsumpcyjnego z umową, o odszkodowanie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi.

W ramach prowadzonej pomocy prawnej rzecznik przygotował łącznie 60 pozwów oraz sprzeciwów od nakazów zapłaty, które w ramach ochrony interesów stron procesu trafiły do sądów różnych instancji.

Skierowano 4 wnioski o wszczęcie postępowań o naruszeniu zasad konkurencji oraz stosowanie niedozwolonych praktyk rynkowych do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Pracownicy Biura zostali wybrani w 6 sprawach jako arbitrzy w Polubownym Sądzie Konsumenckim przy Inspekcji Handlowej.

Wobec przedsiębiorców, którzy w sposób ewidentny naruszali obowiązki informacyjne skierowano 4 wnioski o ukaranie do organów ścigania.

Realizując zadania edukacji konsumenckiej przeprowadzono pogadanki i wykłady w szkołach średnich.

Dużą wagę przywiązuje się do edukacji starszego pokolenia bowiem są najbardziej zagrożoną grupą wobec nieuczciwych praktyk marketingowych. W ramach współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku przeprowadzono cykl wykładów dla słuchaczy.

13. JEDNOSTKI POMOCNICZE SAMORZĄDU

13.1. Funkcjonowanie rad i zarządów dzielnic

Na terenie miasta Lublin utworzonych jest 27 jednostek pomocniczych – dzielnic. W każdej dzielnicy funkcjonuje rada i zarząd dzielnicy.

Obsługą rad i zarządów dzielnic zajmuje się referat ds. samorządności w Wydziale Organizacji Urzędu. Nad działalnością rad i zarządów dzielnic sprawowany jest nadzór na podstawie kryterium zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. W 2011 r. realizowano:

- zadania związane z utrzymaniem lokali na potrzeby rad i zarządów dzielnic, na bieżąco wykonywano remonty oraz doposażano w niezbędny sprzęt. Zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem przekazywano również niezbędne materiały biurowe, papiernicze i środki czystości;
- zmodernizowano i na bieżąco aktualizowano stronę internetową www.radydzielnic.lublin.eu, a także udostępniono dzielnicom możliwość tworzenia własnych stron internetowych;
- wykonano szereg prac remontowo-modernizacyjnych w ramach rezerwy celowej na zadania zgłaszane przez jednostki pomocnicze miasta, ujętej w budżecie miasta w wysokości 3 155 000 zł. Były to m.in. budowa placów zabaw, budowa i remonty chodników, schodów oraz nowych miejsc parkingowych, doświetlenia ulic, montaż kamer monitoringu, zakup wiat przyśrankowych.

13.2. Wybory do Rad Dzielnic

W dniu 3 kwietnia 2011 r. odbyły się wybory do rad dzielnic, które wyłoniły 27 rad dzielnic na nową kadencję. W dzielnicach Węgliń Południowy i Zemborzyce nie przeprowadzono głosowa-

nia, ponieważ liczba zarejestrowanych kandydatów równa była liczbie mandatów w obwodach wyborczych. Spośród 756 kandydatów, zostało wybranych 441 członków rad dzielnic. Wszystkie mandaty zostały obsadzone. Głosowanie przeprowadzono w 64 obwodach wyborczych. Frekwencja wyborcza wynosiła 6,11 %.

Po ukonstytuowaniu się organów dzielnic przeprowadzono kompleksowe szkolenie z zakresu funkcjonowania jednostek pomocniczych miasta, skierowane do przewodniczących rad i zarządów dzielnic.

14. DZIAŁANIA WSPOMAGAJĄCE URZĘDU

14.1. Działalność legislacyjna

W roku 2011 Prezydent Miasta Lublin podpisał 1322 zarządzenia. Najwięcej zarządzeń Prezydenta zostało sporządzonych w następujących komórkach organizacyjnych:

- Wydział Oświaty i Wychowania – 205,
- Wydział Organizacji Urzędu – 119,
- Wydział Gospodarowania Mieniem – 107,
- Wydział Budżetu i Księgowości – 96.

14.2. Zmiany organizacyjne

Na mocy zarządzenia Nr 100/2011 z dn. 24 lutego 2011 r. zmienionego zarządzeniami Nr 610/2011 z dn. 30 czerwca 2011 r., Nr 980/2011 z dn. 30 września 2011 r. i 1012/2011 z dn. 14 października 2011 r. ustanowiono nowy Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Lublin. Ponadto wszystkie departamenty otrzymały nowe regulaminy:

- Departament Prezydenta – zarządzenie Nr 200/2011 z dn. 23 marca 2011 r. (zmienione zarządzeniami: 707/2011 z dn. 15 lipca 2011 r. i 1065/2011 z dn. 8 listopada 2011 r.);
- Departament Inwestycji i Rozwoju – zarządzenie Nr 320/2011 z dn. 19 kwietnia 2011 r. (zmienione zarządzeniami: 790/2011 z dn. 25 lipca 2011 r. i 1066/2011 z dn. 8 listopada 2011 r.);
- Departament Zarządzania Miastem – zarządzenie Nr 333/2011 z dn. 22 kwietnia 2011 r. (zmienione zarządzeniami: 708/2011 z dn. 15 lipca 2011 r., 1067/2011 z dn. 8 listopada 2011 r.);
- Departament Spraw Obywatelskich – zarządzenie Nr 250/2011 z dn. 31 marca 2011 r. (zmienione zarządzeniami: 709/2011 z dn. 15 lipca 2011 r., 1068/2011 z dn. 8 listopada 2011 r. i 15/2/2012 z dn. 3 lutego 2012 r.);

- Departament Oświaty, Kultury i Sportu – zarządzenie Nr 330/2011 z dn. 22 kwietnia 2011 r. (zmienione zarządzeniem 1099/2011 z dn. 18 listopada 2011 r.);
- Departament Organizacji – zarządzenie Nr 251/2011 z dn. 31 marca 2011 r. (zmienione zarządzeniami: 710/2011 z dn. 15 lipca 2011 r. i 1144/2011 z dn. 30 listopada 2011 r.);
- Departament Finansów – zarządzenie Nr 240/2011 z dn. 28 marca 2011 r.

14.3. Zmiany na stanowiskach kierowniczych w Urzędzie i jednostkach miasta

14.3.1. Zmiany na stanowiskach Prezydenta, Zastępców Prezydenta i Sekretarza

Stanowisko	Osoba	Termin powołania lub odwołania
Zastępca Prezydenta ds. Obywatelskich	Zbigniew Wojciechowski	do 31.01.2011 r.
	Elżbieta Kołodziej-Wnuk	Odwołanie z dniem 15.12.2010 r. (rozwiązanie stosunku pracy 31.01.2011 r.)
	Monika Lipińska	Od 1.02.2011 r.
Zastępca Prezydenta ds. Infrastruktury	Stanisław Fic	Odwołanie z dniem 15.12.2010 r. (rozwiązanie stosunku pracy 31.03.2011 r.)
Zastępca Prezydenta ds. Infrastruktury, a następnie od 1.03.2011 r. Zastępca Prezydenta ds. Inwestycji i Rozwoju	Stanisław Kalinowski	od 1.01.2011 r.

14.3.2. Zmiany na stanowiskach Dyrektorów Wydziałów, Kierowników Biur i Zastępców Dyrektorów w Urzędzie

Departament Prezydenta		
Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
	Iwona Haponiuk	Dyrektor

Kancelaria Prezydenta		do 28.02.2011 r.
	Katarzyna Mieczkowska -Czeriak	Zastępca Dyrektora od 8.04.2011 r.
		Dyrektor od 16.08.2011 r.
	Paweł Markiewicz	Zastępca Dyrektora do 19.07.2011 r. (umowa na zastępstwo)
Wydział Audytu i Kontroli	Paweł Ząbek	Zastępca Dyrektora od 15.06.2011 r.
Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów	Mariusz Sagan	Dyrektor od 1.06.2011 r.
Biuro Nadzoru Właścicielskiego	Krzysztof Trojanowski	Dyrektor od 16.06.2011 r.

Departament Infrastruktury od 1.03.2011 r. Departament Inwestycji i Rozwoju

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Wydział Architektury i Budownictwa	Jacek Gurbiel	Dyrektor do 31.05.2011 r.
	Mirosław Hagemeyer	Dyrektor od 1.07.2011 r.
	Beata Malicka-Ząbek	Zastępca Dyrektora od 1.12.2011 r.
Wydział Dróg i Mostów (od 1.07.2011 r. Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie)	Eugeniusz Janicki	Dyrektor do 30.06.2011 r.
	Anna Adamiak	Zastępca Dyrektora do 30.06.2011 r.
	Bałaban Andrzej	Zastępca Dyrektora do 30.06.2011 r.
Wydział Ochrony Środowiska	Marian Stani	Dyrektor do 10.11.2011 r.
Wydział Inwestycji	Marzena Jodłowska	Dyrektor do 30.04.2011 r.
	Marek Młynarczyk	Zastępca Dyrektora do 28.02.2011 r.
Wydział Remontów Budynków	Tadeusz Dziuba	Dyrektor do 28.02.2011 r.

	Joanna Niedziałek	Zastępca Dyrektora do 28.02.2011 r.
Wydział Inwestycji i Remontów (od 1.03.2011 r. połączenie Wydziału Inwestycji i Wydziału Remontów Budynków	Tadeusz Dziuba	Dyrektor od 01.03.2011 r.
	Joanna Niedziałek	Zastępca Dyrektora od 1.03.2011 r.
	Marek Młynarczyk	Zastępca Dyrektora od 1.03.2011 r. do 7.11.2011 r.
	Marzena Szczepańska	Zastępca Dyrektora od 8.11.2011 r.
Wydział Funduszy Europejskich	Monika Kłos	Zastępca Dyrektora do 28.03.2011 r.
	Paweł Majka	Zastępca Dyrektora od 1.03.2011 r.
Biuro Zamówień Publicznych	Janusz Semeniuk	Dyrektor do 7.03.2011 r.
		Zastępca Dyrektora od 8.03.2011 r.
	Elżbieta Daszyńska	Zastępca Dyrektora do 7.03.2011 r.
		Dyrektor od 8.03.2011 r.

Departament Rozwoju od 1.03.2011 r. Departament Zarządzania Miastem

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Departament Rozwoju	Krzysztof Łątka	Dyrektor Departamentu Rozwoju do 28.02.2011 r.
Wydział Gospodarowania Mieniem	Mirosław Bielawski	Zastępca Dyrektora do 04.01.2011 r.

Departament Spraw Obywatelskich

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Biuro ds Osób Niepełnosprawnych	Joanna Olszewska	Dyrektor od 11.04.2011 r.
	Sławomir Skowronek	Zastępca dyrektora

		od 15.11.2011 r.
Wydział Komunikacji	Krzysztof Machaj	Zastępca dyrektora od 11.04.2011 r.
	Paweł Dudak	Zastępca dyrektora do 31.07.2011 r.
Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	Beata Mazur	Dyrektor Biura – Przewodniczący Zespołu od 1.03.2011 r.

Departament Oświaty, Kultury i Sportu

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Wydział Sportu i Turystyki	Iwona Haponiuk	Zastępca Dyrektora od 01.03.2011 r.

Departament Organizacji

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Wydział Organizacji	Monika Madejska	Dyrektor do 30.06.2011 r.
	Małgorzata Mach-Dudek	Powierzenie wykonywania obowiązków dyrektora od 1.07.2011 r. Dyrektor od 15.10.2011 r.
	Dariusz Koproń	Zastępca dyrektora do 31.03.2011 r.
	Piotr Zygan	Zastępca dyrektora od 16.05.2011 r.
	Marta Kulbaka	Zastępca dyrektora od 1.12.2011 r.
Wydział Projektów Nieinwestycyjnych	Krzysztof Łątka	Dyrektor od 1.03.2011 r.
	Monika Kłós	Zastępca dyrektora od 1.03.2011 r.

Departament Finansów

Komórka organizacyjna	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
-----------------------	-------	-------------------------------

Wydział Podatków i Egzekucji	Elżbieta Mazurek	Zastępca dyrektora do 28.02.2011 r.
Wydział Egzekucji	Elżbieta Mazurek	Dyrektor od 1.03.2011 r.

14.3.3. Zmiany na stanowiskach Dyrektorów w samorządowych jednostkach organizacyjnych Miasta Lublin

Jednostka organizacyjna Miasta Lublin	Osoba	Stanowisko zatrudniony od /do
Dzielnicy Dom Kultury „Węgliń” w Lublinie	Sławomir Księżniak	Dyrektor od 1 stycznia 2011 r.
Teatr Stary w Lublinie	Karolina Rozwód	Dyrektor od 15 marca 2011 r.
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie	Eugeniusz Janicki	Dyrektor od 1 lipca 2011 r.
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie	Antoni Rudnik	Dyrektor do 30.06.2011 r.
	Dorota Gąsior	Dyrektor od 1.07.2011 r.
Dom Pomocy Społecznej w Lublinie, ul. Ametystowa 22	Pasikowska Renata	Dyrektor do 9.06.2011 r.
	Antoni Rudnik	Dyrektor od 1.07.2011 r.
Dom Pomocy Społecznej „Betania” w Lublinie	Jerzy Chojnowski	Dyrektor do 31.07.2011 r.
	Grażyna Zabielska	Dyrektor od 15.12.2011 r.
Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Lublinie	Barbara Paczos	Dyrektor do 31.12.2011 r.

14.4. Audyt i kontrola

Działalność Wydziału Audytu i Kontroli (AK) funkcjonującego w Departamencie Prezydenta stanowi istotne ogniwo budowanego w Urzędzie systemu kontroli zarządczej. W 2011 r. skupiała się w czterech blokach spraw:

- prowadzenie audytu wewnętrznego,

- prowadzenie kontroli w komórkach organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin, jednostkach organizacyjnych miasta, jednostkach spoza sektora finansów publicznych, które otrzymują z budżetu miasta dotacje na swoją działalność (tym nowym zadaniem referatu kontroli objęto dotacje dla szkół i placówek oświatowych publicznych i niepublicznych), a także na kontroli stowarzyszeń zarejestrowanych w Lublinie w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- załatwiania skarg i wniosków oraz przyjęć mieszkańców przez Prezydenta, Zastępców Prezydenta i Sekretarza,
- procedowania w sprawach związanych z kontrolami zewnętrznymi prowadzonymi w Urzędzie i monitorowania działań skontrolowanych komórek organizacyjnych miasta w celu realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych.

Audyt wewnętrzny – prowadzony w I połowie roku przez jednego audytora, a w II półroczu dwoje audytorów – zrealizował 4 zadania audytowe (audyty zapewniające). W ramach audytu, wspomaganego innymi pracownikami Wydziału AK, wykonano ponadto 3 zadania doradcze w sprawach zleconych przez Prezydenta i Zastępcę Prezydenta ds. Inwestycji i Rozwoju.

Pracownicy referatu kontroli przeprowadzili w 2011 r. 43 kontrole (o 5 więcej niż w 2010 r.), w tym 10 pozaplanowych, obejmujących problemy wymagające niezwłocznego zbadania jak np. wysokie ryzyko popełnienia nadużyć finansowych.

Kontrolami objęto:

- realizację zadań przez komórki organizacyjne w Urzędzie (10 kontroli),
- gospodarkę finansową w szkołach i placówkach oświatowych miasta (8 kompleksowych kontroli),
- funkcjonowanie mechanizmów kontroli w zakresie ochrony zasobów finansowych w 4 szkołach,
- wydatkowanie środków pochodzących z dotacji udzielonych z budżetu miasta na prowadzenie publicznych i niepublicznych przedszkoli i szkół (17 kontroli),
- 2 jednostki pomocy społecznej,
- ZNK,
- organizację pożytku publicznego (POSTIS),
- przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (59 stowarzyszeń).

Za pierwszoplanowe uznano w 2011 r. kontrole służące ocenie prawidłowości gospodarki finansowej w szkołach wskazanych przez Wydział OW oraz mogące przysporzyć miastu dochodów. Ustalenie takiego priorytetu umożliwiły zmiany w ustawie o finansach publicznych (znoszące obowiązek kontroli 5% wydatków) i ustawie o systemie oświaty (nadające uprawnienie do kontroli dotacji udzielonych z budżetu miasta na prowadzenie niepublicznych szkół i placówek oświatowych).

Wyniki kontroli pozwoliły pozytywnie ocenić 15 skontrolowanych jednostek, w których stwierdzono jedynie nieznaczne uchybienia. Wydano 21 ocen negatywnych oraz 6 ocen mieszanych (pozytywnej i negatywnej oceny różnych części zakresu objętego jedną kontrolą). Podkreślenia wymaga, że w grupie ocen negatywnych znalazło się aż 16 z 17 skontrolowanych niepublicznych i publicznych szkół, przedszkoli i placówek oświatowych prowadzonych przez inne podmioty niż miasto, którym miasto udziela dotacji. Oznacza to, że tylko jedno przedszkole w całości wykorzystywało dotację na cele określone w ustawie o systemie oświaty. W pozostałych szkołach i przedszkolach niepublicznych stwierdzono istotne nieprawidłowości w zakresie wykorzystania dotacji, skutkujące zaleceniem zwrotu do budżetu miasta łącznej kwoty 872 393,14 zł, z której wpłynęła już od 5 jednostek kwota 274 505,82 zł. Odnośnie pozostałej kwoty trwa postępowanie administracyjne w celu jej wyegzekwowania (w tym część w fazie odwoławczej przed SKO). Kontrole potwierdziły wysoki poziom ryzyka w postępowaniu dotowanych podmiotów ze środkami dotacji.

W 2011 r. odnotowano pierwszy od kilku lat znaczny spadek liczby skarg na komórki organizacyjne Urzędu i jednostki organizacyjne miasta. Do Urzędu wpłynęły łącznie 143 skargi i wnioski, tj. o ponad 31% mniej niż w roku ubiegłym. Z pozostałych skarg i wniosków (138) Wydział AK rozpatrzył pozytywnie 3% spraw (przyznając rację skarżącym), negatywnie dla wnoszących – 30% ogółu skarg, zaś najwięcej (67%) rozpatrzono w sposób wyjaśniający, poprzez udzielenie wyczerpującej odpowiedzi w wielowątkowych zgłoszonych problemach. Do rozpatrzenia wg kompetencji innym instytucjom skierowano 5 skarg.

W ramach tzw. przyjęć mieszkańców Prezydent, Zastępcy Prezydenta i Sekretarz Miasta spotkali się w 2011 r. z 610 osoba-

mi (przeciętnie miesięcznie przyjmowali osobiście 51 osób). Jest to o ponad 100 osób więcej niż w 2010 r., co świadczy o niesłabnącym zainteresowaniu mieszkańców tą formą kontaktów z władzami miasta i sprzyja pogłębianiu zaufania obywateli do Urzędu.

Wydział AK podejmował również szereg zadań związanych z koordynacją i monitorowaniem kontroli (i ich wyników) przeprowadzanych w Urzędzie przez zewnętrzne instytucje kontrolne i występował w roli doradcy na rzecz kontrolowanych komórek organizacyjnych Urzędu i asystenta kontrolerów zewnętrznych.

Organa kontroli przeprowadziły w 2011 r. w Urzędzie 43 kontrole i audyty (tj. o 8 mniej niż w 2010 r.), w tym 9 kontroli korespondencyjnych (Urząd Zamówień Publicznych, instytucje kontrolujące wykorzystanie środków europejskich) i zakończyły 2 kontrole rozpoczęte w 2010 r.

Najwięcej kontroli (8) przeprowadziła NIK Delegatura w Lublinie, Lubelski Urząd Wojewódzki (11, w tym 6 kontroli trwałości projektów europejskich), Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (skontrolował 9 projektów finansowanych z funduszy europejskich).

W ocenie kontrolujących większość zadań Urząd realizował w sposób pozytywny (21 ocen pokontrolnych) lub pozytywny z nieprawidłowościami czy uchybieniami (oceniono tak 10 tematów). Wydano też 5 ocen negatywnych (dotyczy to dwóch kontroli NIK w sprawie stadionu i dróg oraz kontroli 3 z 25 skontrolowanych projektów finansowanych ze środków UE).

Poza ww. zadaniami wynikającymi z regulaminów organizacyjnych Wydział realizował wiele innych zadań wynikających z potrzeb Urzędu, wymagające osobistego zaangażowania pracowników i kierownictwa Wydziału. Przede wszystkim podkreślenia wymaga duża waga przywiązywana do opiniowania wdrażanych w Urzędzie regulaminów i procedur. Do pozostałych zadań zaliczyć należy aktywne działania dyrektora i audytorów na rzecz tworzenia systemu kontroli zarządczej (w tym m.in. przeprowadzenie – we współpracy z OR – cyklu szkoleń dla kilkuset osób kadry kierowniczej jednostek organizacyjnych miasta), liczne, indywidualne instruktaże, poradnictwo i konsultacje kierownika referatu kontroli i doświadczonych kontrolerów na rzecz jednostek organizacyjnych miasta w sprawach zasad wydatkowania środków publicznych oraz w sprawach dotacji oświatowych i pożytku

publicznego, doradztwo audytorów przy wprowadzaniu zmian i ustalaniu nowych regulacji wewnętrznych dla autorów tych zmian, bezpośrednia pomoc w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych w wyniku badania skarg, w tym też związanych z udostępnianiem informacji publicznej.

Całokształt działalności Wydziału AK poprzez wskazywanie nieprawidłowości i ryzyk oraz proponowanie i egzekwowanie działań naprawczych w sposób istotny przyczynia się do usprawniania działań Urzędu służących realizacji celów i zadań Prezydenta i – co za tym idzie – całego systemu kontroli zarządczej funkcjonującego w Urzędzie.

14.5. Działalność Wydziału Informatyki i Telekomunikacji

Wydział Informatyki i Telekomunikacji realizuje zadania w dwóch obszarach:

- obsługa informatyczna komórek organizacyjnych Urzędu;
- zadania na rzecz Miasta – mieszkańców i jednostek organizacyjnych Gminy: zapewnienie telefonii i Internetu;
- wsparcie dla inwestycji i projektów realizowanych przez inne komórki organizacyjne.

W zakresie obsługi informatycznej Urzędu:

- zapewnienie sprzętu komputerowego (stacje robocze, stacje graficzne, komputery przenośne, drukarki i kopiarki cyfrowe);
- zapewnienie dostępu do zasobów i usług (sieć wewnętrzna, Internet, serwerownia, serwery, bazy danych);
- zapewnienie oprogramowania i systemów (Mdok, KSAT, SOWA, inne systemy dziedzinowe);
- zapewnienie bezpieczeństwa zasobów (firewall, archiwizacja, podpis elektroniczny);
- zapewnienie łączności telefonicznej stacjonarnej i komórkowej.

W zakresie obsługi mieszkańców i jednostek organizacyjnych Gminy:

- dostarczanie usług i zasobów (telefonii, Internet, hosting, usługi sieci wewnętrznej) do jednostek organizacyjnych Gminy;
- dostarczanie usług i sprzętu dla rad dzielnic (Internet, telefonii, sprzęt komputerowy);

- dostarczanie usług dla mieszkańców (HotSpoty, systemy dla serwisów informacyjnych: BIP, strona www Urzędu, Elektroniczna Tablica Ogłoszeń, rezerwacja wizyt w Urzędzie, formularze na ePUAP).

W zakresie wsparcia dla inwestycji i projektów:

- zlecanie dokumentacji dotyczącej teleinformatyki;
- formułowanie standardów i wymagań – dla zapewnienia integralności projektowanych rozwiązań teleinformatycznych.

W szczególności zrealizowano następujące zadania:

- Zakończono budowę Miejskiego Centrum Przetwarzania Danych (MCPD) zlokalizowanego w budynku Państwowych Szkół Budownictwa i Geodezji przy Al. Raclawickich 5 w Lublinie. Pomieszczenie MCPD wyposażone jest w 26 szaf teleinformatycznych służących do montażu sprzętu telekomunikacyjnego, sieciowego oraz serwerów Urzędu Miasta i podległych gminie jednostek. Pomieszczenie wyposażone jest w klimatyzację, system kontroli dostępu, system gaszenia oraz rezerwowe źródło zasilania elektrycznego;
- Dokonano wpisu Gminy Lublin do rejestru jednostek samorządu terytorialnego, wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej;
- Montaż punktów bezpłatnego dostępu do internetu „HOT-SPOT” w następujących miejscach: ul. Kompozytorów Polskich 8, ul. Biedronki 13;
- Włączenie istniejących kamer systemu monitoringu UMCS do miejskiej sieci monitoringu wizyjnego. W ramach tego przedsięwzięcia podłączono 4 kamery obrotowe oraz 12 kamer stacjonarnych znajdujących się na terenie miasteczka akademickiego UMCS do miejskiej sieci monitoringu. W następstwie tego wzrośnie poziom bezpieczeństwa na miasteczku akademickim;
- Przyłączono do sieci szerokopasmowej wydziały Urzędu Miasta oraz jednostki zewnętrzne znajdujące się w następujących lokalizacjach: Podwałe 3a - Wydział Remontu Budynków, Zana 38 - Wydział Ochrony Środowiska, Leszczyńskiego 23 - Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, Judyma 2a - Dzielnicowy Dom Kultury Węglin, Aleje Raclawickie 22 - Domu Dziecka, Magnoliowa 2 - Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W ramach prac przyłączeniowych wykonano okablowa-

nie sieciowe oraz wyposażono w/w obiekty w niezbędny sprzęt teleinformatyczny;

- Przygotowano dokumentację na budowę i włączenie systemu monitoringu Ogrodu Saskiego do miejskiej sieci monitoringu wizyjnego;
- Przygotowano dokumentację projektową dotyczącą rozbudowy sieci szerokopasmowej i przyłączenia partnerów projektu Lubelska Biblioteka Wirtualna do miejskiej sieci szerokopasmowej;
- Uruchomiono mechanizm integracji baz Ewidencja Ludności Gminy Lublin i USC;
- Przygotowano integrację systemu elektronicznego obiegu dokumentów (MDOK) z systemem KSAT w zakresie podatków.
- Wdrożono w wybranych jednostkach organizacyjnych system KSAT w zakresie sprawozdań budżetowych;
- Rozpoczęcie wdrożenia Zintegrowanego Modułu Obsługi Końcowego Użytkownika – przygotowanie stanowisk i serwera oraz bazy testowej i produkcyjnej;
- Uruchomiono integrację modułów systemu KSAT: Podatki, GMK oraz MAJ z Rejestrem Obiektów Geodezyjnym (ROG).

Wydział obsługiwał pod względem administracyjnym główne serwisy informacyjne Urzędu:

- bip.lublin.eu
- um.lublin.eu
- um.lublin.eu/en
- lublin.eu
- intranet.lublin.eu (wewnętrzny)
- um.lublin.eu/tablica
- niepelnosprawni.lublin.eu
- fundusze.lublin.eu
- kultura.lublin.eu
- gospodarka.lublin.eu
- bip.lublin.eu/radydzielnic

Poniższa tabela przedstawia statystyki oglądalności stron w domenie lublin.eu.

	www.um. lublin.eu	ww.bip. lublin.eu
Liczba osób	578 371	140 196
Liczba odwiedzin	1 365 488	425 105
Liczba unikalnych użytkowników	578 371	140 196
Liczba odsłon	4 171 186	3 767 939
Średnia liczba stron na jednej odwiedzinie	3,05	8,86
Średni czas spędzony w witrynie	00:02:18	00:04:17
Współczynnik odrzuceń	57,82%	23,91%
% nowych odwiedzin	39,62%	30,83%

14.6. Udzielanie zamówień publicznych

14.6.1. Wprowadzenie

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości szacunkowej przekraczającej równowartość kwoty 14 000 EUR przygotowywały i przeprowadzały Komisje Przetargowe powoływane przez Prezydenta Miasta Lublin. W 2011 r. powołano 154 Komisje Przetargowe. Czynności związane z udzieleniem zamówień publicznych o wartości szacunkowej niższej niż ww. kwota wykonywane były przez Wydziały Zamawiające, tj. komórki organizacyjne Urzędu Miasta Lublin realizujące budżet miasta w zakresie ustalonym układem wykonawczym.

14.6.2. Plan zamówień

W Planie Zamówień Urzędu Miasta Lublin w 2011 r. (po zmianach) ujęto 177 zamówień publicznych, z czego:

- robót budowlanych – 52,
- dostaw – 32,
- usług – 93.

14.6.3. Postępowania

W 2011 r. w Urzędzie Miasta Lublin zarejestrowano 166 postępowań, w tym:

- robót budowlanych – 41 (24,70% postępowań),
- dostaw – 39 (23,49% postępowań),

- usług – 86 (51,81% postępowań).
- Postępowania prowadzone były w trybach:
- przetargu nieograniczonego – 154 (92,77% postępowań),
- zamówienia z wolnej ręki – 11 (6,63% postępowań),
- zapytania o cenę – 1 (0,60% postępowań).

Spośród ww. liczby postępowań unieważnionych zostało 12 postępowań (7,23% postępowań). Postępowania zostały unieważnione z nw. przyczyn:

- w 8 postępowaniach nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu,
- w 3 postępowaniach cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia,
- 1 postępowanie obarczone było niemożliwą do usunięcia wadą.

W 2011 r. w Urzędzie Miasta Lublin prowadzono 1 konkurs urbanistyczno-architektoniczny, otwarty, jednoetapowy na opracowanie projektu koncepcyjnego pt. „Projekt rewitalizacji obszaru Podzamcza w Lublinie”.

14.6.4. Umowy

W 2011 r. zawarto umowy w sprawach zamówień publicznych na łączną kwotę 307 234 756,22 zł netto, z czego:

- na roboty budowlane zawarto umowy na kwotę 214 670 938,66 zł netto (69,87% wartości umów), wszystkie w trybie przetargu nieograniczonego,
- na dostawy zawarto umowy na kwotę 20 616 396,76 zł netto (6,71% wartości umów), w tym:
  - w trybie przetargu nieograniczonego – na kwotę 18 516 396,76 zł netto,
  - w trybie z wolnej ręki – na kwotę 2 100 000,00 zł netto,
- na usługi zawarto umowy na kwotę 71 947 420,80 zł netto (23,42% wartości umów), w tym:
  - w trybie przetargu nieograniczonego – na kwotę 21 760 332,19 zł netto,
  - w trybie z wolnej ręki – na kwotę 50 179 858,61 zł netto,
  - w trybie zapytania o cenę – na kwotę 7 230,00 zł netto.

Łącznie w 2011 r. umowy w sprawach zamówień publicznych zawarto po przeprowadzeniu postępowania w trybie:

- przetargu nieograniczonego – na kwotę 254 947 667,61 zł netto (82,98% wartości umów),
- z wolnej ręki – na kwotę 52 279 858,61 zł netto (17,01% wartości umów),
- zapytania o cenę – na kwotę 7 230,00 zł netto (00,01% wartości umów).

14.7. Działalność Biura Obsługi Kancelaryjnej

Biuro Obsługi Kancelaryjnej, zgodnie z zadaniami określonymi w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu realizuje procesy:

- obsługi administracyjno-kancelaryjnej sekretariatów Prezydenta Miasta, Jego Zastępców, Sekretarza Miasta i Doradców Prezydenta;
- obsługi obiegu dokumentów w Urzędzie:
  - korespondencji wpływającej,
  - w tym przekazywanie do publicznej wiadomości ogłoszeń, informacji, zawiadomień od innych organów i podmiotów – urzędowa tablica ogłoszeń,
  - korespondencji wychodzącej,
  - pism wewnętrznych;
  - koordynowania i nadzorowania wykonywania czynności kancelaryjnych w Urzędzie.

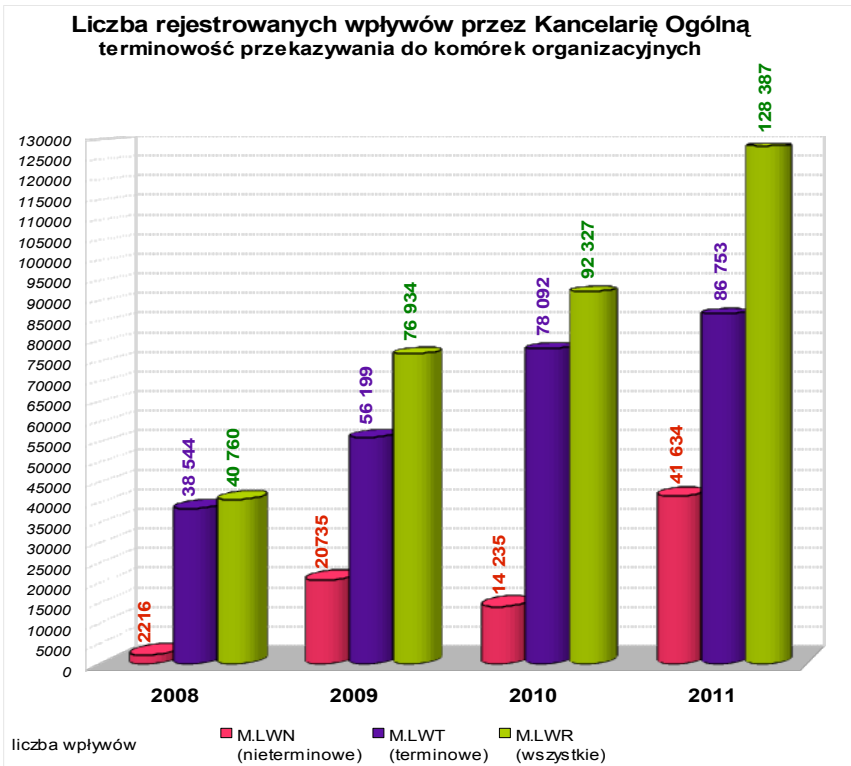
14.7.1. Obsługa korespondencji wpływającej do Urzędu

Dla prawidłowego monitorowania realizacji procesu ustalono dla niego:

- cel - zapewnienie przyjmowania 100% rocznych wpływów korespondencji do Urzędu i rozdziału do właściwej komórki organizacyjnej lub stanowiska pracy co najmniej 85% wpływów rocznych w terminie nie dłuższym niż dwa dni robocze od dnia wpływu;
- wskaźnik (W.TP) – terminowość przekazywania wpływu do właściwej komórki organizacyjnej lub stanowiska pracy;
- wartość oczekiwana wskaźnika: W.TP = 85%;
- sposób wyznaczenia: $W.TP = M.LWT / M.LWR$;
- mierniki - mierzone wielkości:
  - M.LWR = liczba wpływów rocznych (liczba całej korespondencji, która napłynęła do Kancelarii Ogólnej w danym roku),

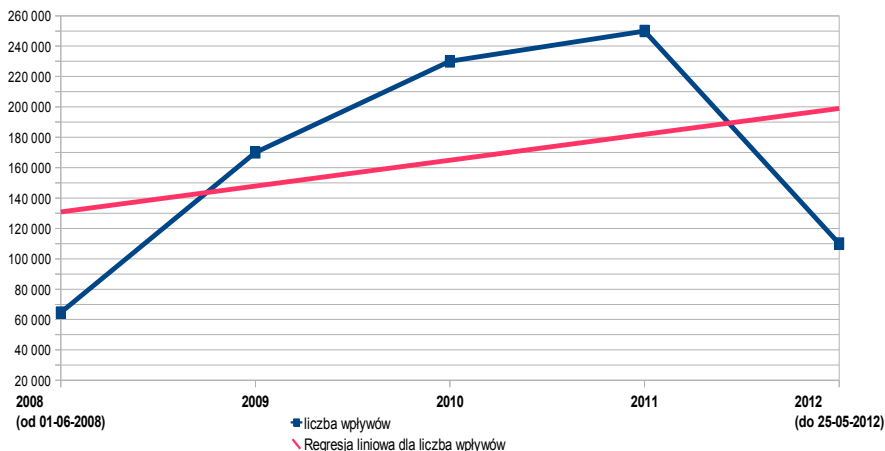
- M.LWT = liczba wpływów przekazanych terminowo (roczna liczba korespondencji przekazanej w terminie nie dłuższym niż dwa dni robocze od dnia wpływu do Kancelarii Mdok,
- częstość pomiaru: po zakończeniu miesiąca,
- zakres pomiaru: kancelaria ogólna Urzędu Miasta.

W roku 2011 odnotowano kolejny wzrost liczby korespondencji wpływającej do Urzędu, co obrazuje poniższy wykres, zawierający dane z monitorowania procesu w latach 2008-2011.

Średniorocznie w Urzędzie rejestrowanych jest około 250 000 dokumentów wpływających i liczba ta stale wzrasta, co przedstawia poniższy wykres.

Z uwagi na duży przyrost liczby wpływów oraz wobec zachowania zatrudnienia w Kancelarii Ogólnej na poziomie lat poprzednich, nie udało się osiągnąć dla wskaźnika (W.TP) ustalonego poziomu 85%.

Poniższe tabele zawierają dane z monitorowania obsługi korespondencji wpływającej do Urzędu (liczbę wpływów) oraz terminowość jej przekazywania do właściwych komórek organizacyjnych w Urzędzie:

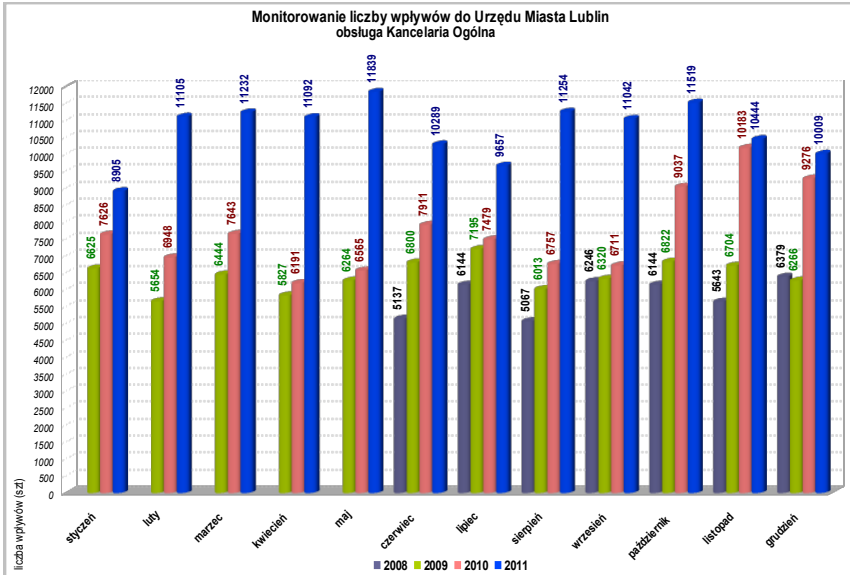
Rok 2008		Rok 2009		Rok 2010		Rok 2011	
Argument:	<=2	Argument:	>2	Argument:	<=2	Argument:	>2
WSKAŹNIK (W.TP)	94,55%	WSKAŹNIK (W.TP)	85,02%	WSKAŹNIK (W.TP)	64,26%	WSKAŹNIK (W.TP)	67,57%
MIERNIK (M.LWT)	38 540	MIERNIK (M.LWT)	78 497	MIERNIK (M.LWT)	49 440	MIERNIK (M.LWT)	86 753
MIERNIK (M.LWR)	40 760	MIERNIK (M.LWR)	92 327	MIERNIK (M.LWR)	76 934	MIERNIK (M.LWR)	128 387

Tabela przedstawia liczbę dokumentów przekazywanych przez Kancelarię nieterminowo:

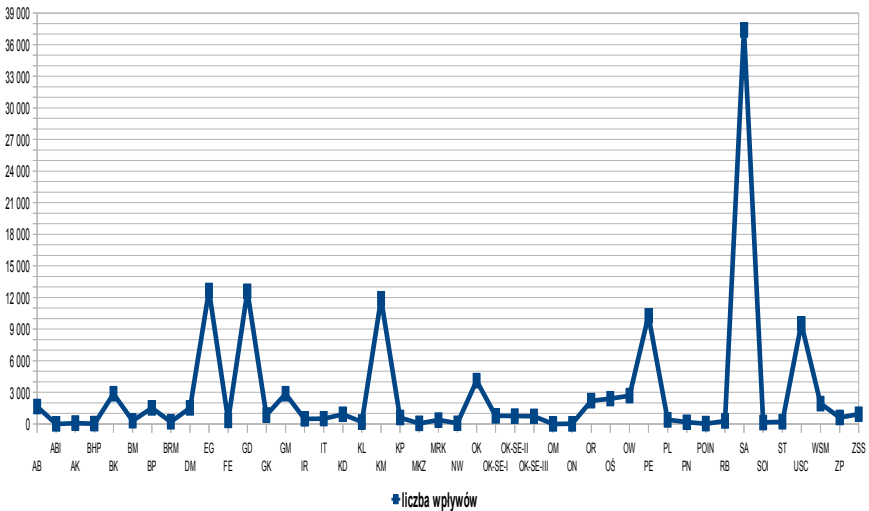
Liczba dni po terminie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
% NT	40,58%	27,10%	15,88%	9,47%	5,24%	1,71%	0,19%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Liczba dokumentów	52 103	34 789	20 388	12 164	6 733	2 198	240	41	1	1	0	0

Wykres przedstawia rozkład liczby wpływów w poszczególnych miesiącach w latach 2008-2011:

Poniżej zestawienie liczby wpływów zadektretowanych do realizacji do właściwych komórek organizacyjnych Urzędu:

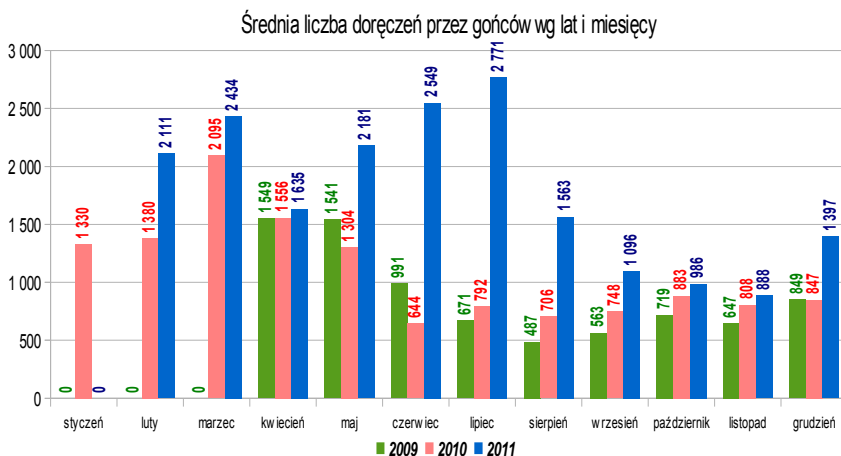
14.7.2. Przekazywanie do publicznej wiadomości ogłoszeń, informacji, zawiadomień od innych organów i podmiotów – urzędowa tablica ogłoszeń

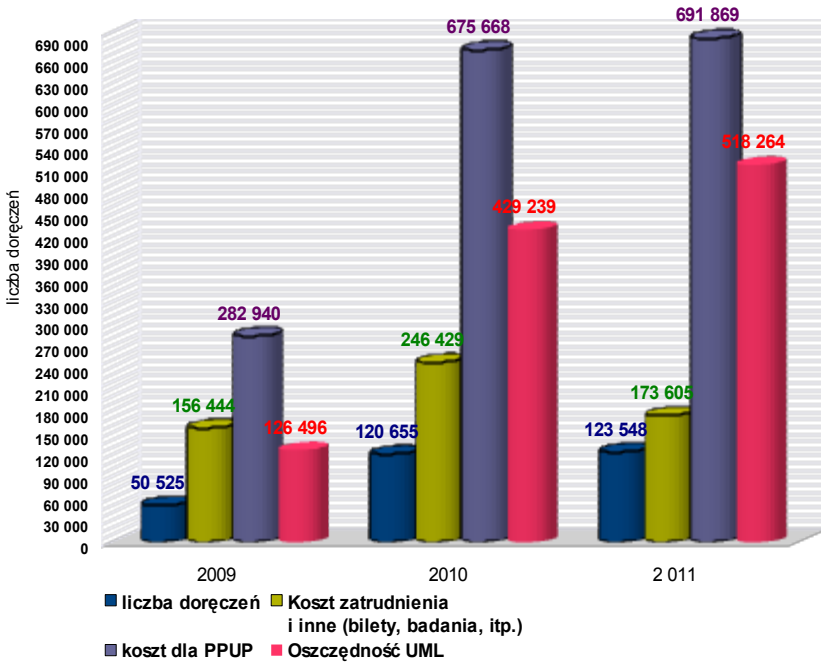
Ważnym usprawnieniem w pracy Urzędu oraz dla obsługi interesantów jest uruchomienie i funkcjonowanie Elektronicznej Urzędowej Tablicy Ogłoszeń, która dostępna jest w siedzibie głównej Urzędu oraz w budynkach przy ul. Wieniawskiej i Placu Litewskim oraz na stronie internetowej Urzędu (www.um.lublin.eu i <http://bip.lublin.eu/um>).

14.7.3. Obsługa korespondencji ekspediowanej z Urzędu

W 2011 roku kontynuowane były działania mające na celu obniżenie kosztów ekspediowania korespondencji urzędowej. W celu obniżenia kosztów doręczanie korespondencji urzędowej powierzono pracownikom Urzędu (gońcom) oraz wdrożono mechanizmy stałego monitorowania efektów ich pracy. Zaplanowanie realizacji zadania oraz działania monitorujące proces to kolejny wyrost liczby doręczeń przez gońców w stosunku do całkowitej liczby przesyłek ekspediowanych z Urzędu oraz poprawa skuteczności.

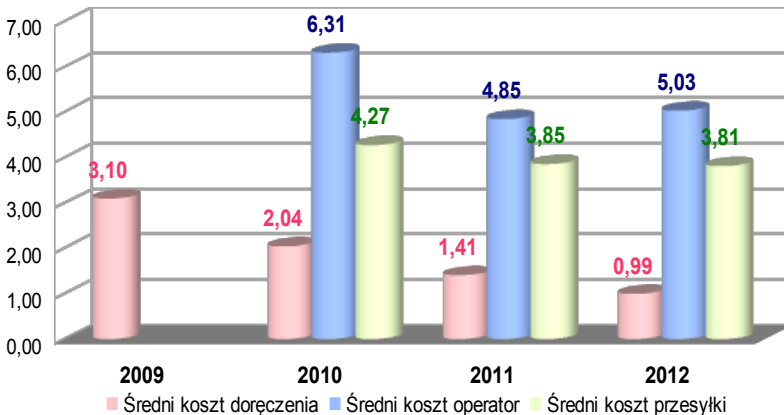

Liczba doręczeń - Oszczędność UML
w poszczególnych latach

Dywersyfikacja doręczeń, mimo iż wiąże się z czasowym wzrostem zatrudnienia pracowników w Urzędzie, znacząco wpływa na obniżenie kosztów realizacji procesu.

Średni koszt przesyłki wg lat - operator, doręczenia

Poniżej zestawienie kosztów obsługi ekspediowania przesyłek wg lat 2010-2011:

2010

Koszt całkowity UML	średni koszt przesyłki	średni koszt przesyłki ze zwrotem	Usługi kurierskie	Wysyłka koszt	Wysyłka liczba	Zwroty koszt	Zwroty liczba	% zwrotów
1 827 649,99	5,66	6,31	35 133,71	1 653 078,83	356 692	139 437,45	44 921	12,59%

Średni koszt przesyłki (operator, goniec)	Łączna liczba przesyłek (operator, goniec)	Średni koszt doręczenia	Liczba doręczeń	Koszt doręczeń	% doręczeń
4,27	477 347	2,04	120 655	246 429	25,28%

2011

Koszt całkowity KO	średni koszt przesyłki	średni koszt przesyłki ze zwrotem	Usługi kurierskie	Wysyłka koszt	Wysyłka liczba	Zwroty koszt	Zwroty liczba	% zwrotów
1 486 487,45	4,70	4,85	7 728,55	1 434 449,50	305 129	44 309,40	23 784	7,79%

Średni koszt przesyłki (operator, goniec)	Łączna liczba przesyłek (operator, goniec)	Średni koszt doręczenia	Liczba doręczeń	Koszt doręczeń	% doręczeń
3,85	428 677	1,41	123 548	173 605	28,82%

14.7.4. Obsługa obiegu korespondencji wewnątrz Urzędu

W roku 2011 Biuro Obsługi Kancelaryjnej kontynuowało realizację wdrażania, zarządzania zbiorem danych i administrowania bazami elektronicznego systemu obsługi spraw i dokumentów Mdok (systemu Mdok). Wdrażanie do pracy w Systemie Mdok obejmowało m.in. porządkowanie, upraszczanie i skracanie stosowanych w Urzędzie obiegów spraw i dokumentów, szkolenie z zakresu prawidłowego stosowania przepisów instrukcji kancelaryjnej przez pracowników Urzędu, tworzenie szablonów pism i formularzy do obsługi procedur oraz szkolenia z obsługi programów wchodzących w skład pakietu biurowego. Do pracy w elektronicznym systemie obsługi spraw i dokumentów Mdok wdrożo-

no w roku 2011 ponad 150 pracowników, w tym wszystkich zarządzających wydziałami i biurami oraz pracowników obsługujących sekretariaty. W ramach przygotowania do wdrożenia w Urzędzie od dnia 1 stycznia 2012 r. tzw. wyjątków dla spraw prowadzonych wyłącznie w trybie EZD (Elektroniczne Zarządzanie Dokumentami) dokonano analizy realizowanych w Urzędzie procesów i przygotowano niezbędne dokumenty. Czynności mają istotne znaczenie dla rozwijania i udostępniania e-usług świadczonych przez Urząd.

15. DZIAŁANIA PROMOCYJNE

15.1. Polityka informacyjna

Prezydenta Miasta w 2011 r. była realizowana przez Rzecznika Prasowego Prezydenta przy wsparciu Referatu prasowego w ramach Kancelarii Prezydenta. Do głównych zadań zespołu prasowego należało przekazywanie mediom stanowiska Prezydenta Miasta oraz informowanie o ważnych inicjatywach skierowanych do mieszkańców oraz projektach realizowanych przez wydziały merytoryczne Urzędu Miasta.

Do zadań Referatu prasowego należał monitoring prasy pod względem ilościowym i jakościowym, w tym analizowanie artykułów prasowych, audycji radiowych i programów telewizyjnych, przeglądanie witryn i forów internetowych poświęconych Lublinowi i problemom jego mieszkańców.

Do zadań referatu prasowego należało także rozpowszechnianie aktualnych informacji dotyczących wydarzeń odbywających się w Lublinie i akcji skierowanych do mieszkańców Miasta poprzez publikowanie na stronie internetowej Urzędu Miasta (www.um.lublin.eu), a także na portalu społecznościowym facebook na profilu Miasta Lublin.

15.2. Komunikacja społeczna

Referat ds. komunikacji społecznej funkcjonuje w ramach Kancelarii Prezydenta od kwietnia 2011 r. Do głównych zadań referatu należy wspieranie działań Prezydenta Miasta przy wdrożeniu partycypacyjnego modelu zarządzania miastem.

W 2011 r. została uruchomiona skrzynka dialogu społeczne. Jest to narzędzie, które ułatwia komunikację między mieszkańcami a Prezydentem Miasta i urzędnikami. Za pośrednictwem formularza zamieszczonego na miejskiej stronie internetowej każdy może zadać pytanie Prezydentowi Miasta, podzielić się swoją

opinią, zgłosić innowacyjny pomysł. Dotychczas wpłynęło na skrzynkę dialogu społecznego ponad 350 listów.

W zakresie rozwijania dodatkowych kanałów komunikacji pracownicy referatu koordynowali działania prowadzące do powstania profilu miasta Lublin na portalu społecznościowym facebook.

Miasto Lublin w partnerstwie z Fundacją Inicjatyw Menedżerskich realizuje projekt „Program Aktywności Samorządowej PAS – innowacyjne narzędzie uspołecznionego procesu monitorowania usług publicznych”, którego celem jest opracowanie i wdrożenie nowatorskiego systemu monitorowania usług publicznych w administracji samorządowej. Referat ds. komunikacji społecznej aktywnie uczestniczy w tym projekcie, m.in. poprzez koordynację działań związanych z organizacją cyklu spotkań RADAR. Spotkania radarowe będą organizowane na terenie całego miasta w celu wypracowania priorytetowych obszarów usług publicznych wymagających interwencji i naprawy. Podczas dyskusji społeczność poszczególnych dzielnic będzie mogła wypowiedzieć się na tematy dotyczące ich najbliższego otoczenia, poruszyć ważne dla zamieszkiwanego obszaru problemy.

W 2011 r. pracownicy referatu ds. komunikacji społecznej wielokrotnie wspierali instytucje, fundacje, stowarzyszenia, placówki oświatowe, placówki kultury działające w mieście, podczas organizacji wydarzeń i imprez.

Kancelaria Prezydenta aktywnie uczestniczyła w akcji społecznej, która miała na celu sprawić, by Lublin stał się miastem przyjaznym najmłodszym i ich rodzicom. W ramach tej akcji powstała lista miejsc przyjaznych dziecku i jego opiekunom. Nad wydarzeniem honorowy patronat objął Prezydent Miasta. Udział w tym projekcie przyczyni się do poprawy jakości życia rodziców i dzieci, kampania ta będzie kontynuowana w następnych latach poprzez wyłanianie nowych miejsc przyjaznych rodzinom. Działania podejmowane przez miasto Lublin służą realizacji założeń „Miasto Rodziców” koordynowanej przez lubelskie organizacje pozarządowe.

Do zadań referatu ds. komunikacji społecznej należało także odpowiadanie na wnioski skierowane do Prezydenta Miasta dotyczące honorowego patronatu i przyznania medali Prezydenta Miasta. W 2011 r. Prezydent Miasta objął patronatem honorowym

204 wydarzenia oraz przyznał 130 medali Prezydenta Miasta Lublin.

Referat ds. komunikacji społecznej rozpoczął także współpracę ze Stowarzyszeniem Homo Faber przy wdrożeniu projektu FIX My Street w Urzędzie Miasta Lublin, Zarządzie Dróg i Mostów, Straży Miejskiej. Interaktywny projekt NaprawmyTo służy aktywnemu dbaniu o swoje otoczenie, pozwala na zgłaszanie problemów wymagających reakcji ze strony poszczególnych wydziałów UM.

15.3. Działania na rzecz inwestorów oraz promocja miasta

Wydział Strategii i Obsługi Inwestorów powstał w lutym 2011 r. na bazie Biura Obsługi Inwestorów. W jego strukturze zostały wyodrębnione 4 referaty: Referat ds. Strategii, Referat ds. rozwoju przedsiębiorczości i marketingu gospodarczego, Referat ds. współpracy ze środowiskiem naukowym oraz Referat ds. obsługi inwestorów.

Jednym z najważniejszych zadań SOI było opracowywanie strategii „Lublin 2020”. Dokument ten opiera się na nowoczesnej i poprawnej metodologicznie diagnozie aktywów Miasta i Regionu, wynikającej z dogłębnej analizy otoczenia.

Kolejnym zadaniem Wydziału było powołanie Rady Rozwoju Lublina oraz organizacja jej posiedzeń. Organ ten pełni funkcje opiniotawczo-doradcze w obszarze konsultacji zagadnień związanych ze sferą społeczno-gospodarczą Miasta. W ramach Rady zostały utworzone 4 zespoły tematyczne: Komisja „Akademicki Lublin i jego relacje z biznesem”; „Rozwój przedsiębiorczości i wsparcia lokalnych przedsiębiorców w Lublinie”; „Pozyskiwanie inwestycji zewnętrznych w celu rozwoju sektora przemysłu i usług w Lublinie”; „Lublin przyjazny mieszkańcom”.

SOI prowadził działania w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i marketingu gospodarczego głównie poprzez realizację projektu „Promocja Inwestycyjna Lublina”. W ramach zadań projektowych zostało zorganizowane Międzynarodowe Forum Inwestycyjno-Gospodarcze LUB-INVEST (15-17 czerwca) z udziałem lubelskich i zagranicznych przedstawicieli biznesu. W trakcie forum odbyło się 130 spotkań biznesowych i indywidualnych wizyt part-

nerów zagranicznych w lokalnych firmach. W wydarzeniu uczestniczyli goście z Ukrainy, Białorusi, Holandii, Finlandii i Indii.

W zakresie działań na rzecz rozwoju i integracji lokalnej przedsiębiorczości zostały zainicjowane cykliczne spotkania Prezydenta Miasta Lublin z przedstawicielami lokalnego biznesu. W 2011 r. odbyły się 2 spotkania z udziałem przedsiębiorców działających w branżach informatycznej i deweloperskiej.

Potencjał gospodarczy Lublina był promowany na Międzynarodowych Targach Inwestycji i Nieruchomości Komercyjnych EXPO REAL 2011 (Monachium, 4-6 października) – największych w Europie targach inwestycyjnych, z ogromną ilością wystawców (1 600) i gości zwiedzających (ponad 37 000). Po raz pierwszy Lublin zaistniał podczas tego wydarzenia samodzielnie, dysponując własnym stoiskiem wystawienniczym. W ramach targów odbyło się ok. 60 spotkań, podczas których zostały zaprezentowane oferty inwestycyjne (w tym m.in. tereny Podstrefy LUBLIN, obszary aktywizacji gospodarczej, tereny pod zabudowę mieszkaniową oraz usługi komercyjne).

W ramach działań SOI został zorganizowany Konkurs o Nagrodę Gospodarczą Prezydenta Miasta Lublin. Jest to cykliczne przedsięwzięcie, którego główny cel stanowi uhonorowanie firm stanowiących wizytówkę naszego miasta. Nagrody, przyznane w 3 kategoriach: Inwestor Roku, Firma Innowacyjna i Firma Odpowiedzialna Społecznie, zostały wręczone 29 października podczas uroczystej Gali Przedsiębiorczości. Program merytoryczny Gali był realizowany przy współpracy z Krajowym Funduszem Kapitałowym. W trakcie wydarzenia zaprezentowano nowoczesne rozwiązania biznesowe, tj. fundusze Private Equity i Venture Capital.

W ubiegłym roku został opracowany i wydany folder promocyjny Lublina o charakterze gospodarczo-inwestycyjnym w pięciu wersjach językowych (j. polski, angielski, niemiecki, rosyjski, chiński). Dzięki działaniom prowadzonym w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i marketingu gospodarczego umocniła się także promocja potencjału gospodarczego Lublina na łamach specjalistycznej prasy krajowej i zagranicznej. Należy również wspomnieć o prowadzeniu strony internetowej www.gospodarka.lublin.eu i redagowaniu Newslettera gospodarczego, a także

współpracy z Kurierem Lubelskim przy prowadzeniu portalu gospodarczo-ekonomicznego „Wybierz Lublin”.

W ramach zadań SOI prowadzona była współpraca ze środowiskiem naukowym. Wspólne działania m.in. z UMCS i PL zaowocowały utworzeniem nowych specjalizacji, dostosowanych do aktualnych potrzeb rynku pracy. Realizowano projekt „Study in Lublin” ukierunkowany na zachęcenie cudzoziemców do podejmowania studiów w Lublinie (uruchomienie portalu informacyjnego www.study.lublin.eu), a także program „Lubelska Wyżyna IT” mający na celu integrację lokalnego środowiska IT. Dzięki współpracy Urzędu ze środowiskiem naukowym zorganizowano Konkurs Prezydenta Miasta na najlepszą pracę dyplomową o tematyce związanej z rozwojem gospodarczym Lublina.

Do kluczowych działań SOI należy kompleksowa obsługa inwestorów w lubelskiej Podstrefie SSE EURO-PARK MIELEC. W roku 2011, w Podstrefie LUBLIN wydano 3 zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na tym terenie. Zezwolenia otrzymali następujący przedsiębiorcy: MPC METAL Sp. z o.o. (producent drutów i prętów ciągnionych; dekl. nakłady inwestycyjne ok. 7 000 000 zł; dekl. nowe miejsca pracy: 28); LABORATORIA NATURY Sp. z o.o. (producent suplementów diety; dekl. nakłady inwestycyjne ok. 8 000 000 zł; dekl. nowe miejsca pracy: 10) oraz MULTIVAC Sp. z o.o. (producent maszyn dla przemysłu spożywczego; dekl. nakłady inwestycyjne ok. 7 000 000 zł; dekl. nowe miejsca pracy: 20).

W roku 2011 na terenie Podstrefy LUBLIN swoją działalność prowadziło 5 z 16 firm, które uzyskały zezwolenia Ministra Gospodarki. Przedsiębiorcy ci łącznie w 2011 r. utworzyli 124 nowe miejsca pracy deklarując docelowe utworzenie 833 nowych miejsc pracy i nakłady inwestycyjne na poziomie 547 651 280 zł.

W 2011 r., na terenie Podstrefy, zostały zakończone dwie inwestycje: BioMaxima S.A. – centrum badawczo-rozwojowe do diagnostyki laboratoryjnej oraz Aliplast Sp. z o.o. (II etap inwestycji: rozbudowa części magazynowo-produkcyjnej; uruchomienie prasy do wyciskania kształtowników ze stopów aluminium; instalacja lakierni pionowej).

Poza obsługą inwestorów z Podstrefy, pracownicy SOI prowadzili 10 kluczowych projektów (nazwy firm zastrzeżone).

W zakresie promocji oferty inwestycyjnej Miasta Lublin w kraju i za granicą, odbyły się spotkania z potencjalnymi inwestorami podczas misji gospodarczych, targów i wizyt studyjnych organizowanych w ramach Programu Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej. Rozpoczęta została również realizacja projektu „Uwarunkowania rozwoju gospodarczego województwa lubelskiego na przykładzie Gminy Lublin”, ukierunkowanego na przyciągnięcie nowych inwestycji. Główne działania opierają się o zdiagnozowanie obecnego stanu gospodarczego miasta oraz identyfikacji jego mocnych i słabych stron, co pozwoli określić kierunek rozwoju Lublina i wskazać branże przyszłościowe dla miasta.

W listopadzie 2011 r. do Wydziału zostało włączone Biuro Marketingu Miasta, które przekształcono w Referat ds. marketingu miasta. Referat kontynuuje swoje zadania statutowe, prowadząc dodatkowo intensywne prace nad tworzeniem tożsamości marki gospodarczej Miasta Lublin. W 2011 r. referat kontynuował prace nad wdrażaniem spójnego systemu identyfikacji wizualnej Marki Miasta Lublin i strategii *Lublin. Miasto inspiracji*.

Kancelaria Prezydenta – Marketing Miasta w 2011 r. organizowała lub współorganizowała projekty promujące miasto, w tym: inicjatywy brandowe, wydarzenia czy cykliczne imprezy markowe.

W lipcu, Lublin po raz drugi stał się stolicą nowego cyrku. Odbył się Carnival Sztuk-Mistrzów: kampania produktowa marki miasta Lublin. Referat nadal realizuje projekt Miejsce inspiracji, we wrześniu 2011 r. rozpoczęła się jego druga edycja.

W listopadzie 2011 r. rozpoczęły się prace nad zbadaniem tożsamości marki gospodarczej w oparciu o dokument strategiczny *Lublin. Miasto Inspiracji*. Rozpoczęto procedurę zastrzeżenia logo *Lublin. Miasto inspiracji*.

W zakresie badań marketingowych, zostały zlecone badania semantyczne słowa „inspiracja”. Po ponad czterech latach od wprowadzenia strategii marki Lublin, zweryfikowano obecny wizerunek miasta w oczach mieszkańców. Dodatkowo, poddano analizie konsumpcję kultury wśród Lublinian.

15.4. Współpraca międzynarodowa

Współpraca międzynarodowa w roku 2011 obejmowała działania podejmowane z własnej inicjatywy Miasta Lublin, a także wspieranie inicjatyw instytucji i środowisk z Lublina i regionu. Koncentrowała się na dwóch głównych tematach: pierwsza połowa roku to dokończenie procesu aplikacji w konkursie o tytuł ESK 2016, w drugiej zaś przygotowanie spotkań eksperckich i wydarzeń kulturalnych w związku z objęciem przez Polską przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej. Ponadto prowadzono stałe kontakty i wymianę doświadczeń z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi z Europy Zachodniej i Wschodniej oraz współpracę ze Stowarzyszeniem Eurocities jako platformą szerokich, wielostronnych kontaktów z miastami europejskimi.

Realizowane cele współpracy międzynarodowej to:

- kreowanie pozytywnego wizerunku Lublina poprzez jak najszersze informacje o naszym mieście kierowane do miast partnerskich i zaprzyjaźnionych w Europie i w świecie;
- ułatwianie kontaktów lubelskim instytucjom kulturalnym, naukowym i gospodarczym z ich odpowiednikami za granicą;
- zainteresowanie i objęcie wymianą partnerską możliwe licznych grup mieszkańców Lublina.

Oto przykłady najważniejszych wydarzeń międzynarodowych w Lublinie w ubiegłym roku:

- Współpraca z partnerami międzynarodowymi dla wsparcia projektu Lublin ESK 2016:
  - podpisanie listów intencyjnych o współpracy z miastami: Burgos, Kordoba, Segovia i Saragossa (Hiszpania);
  - prezentacja programu aplikacji Lublin ESK 2016 we Lwowie na wspólnych spotkaniach rad obu miast;
  - udział w międzynarodowych spotkaniach i konsultacjach, m.in. w Brukseli (Belgia) i Graz (Austria);
  - 16-19 marca 2011 r. – udział w Forum Kultury „Eurocities” poświęconym prezentacji doświadczeń Turku (Finlandia), Europejskiej Stolicy Kultury 2011.
- Współpraca z miastami partnerskimi i zaprzyjaźnionymi:
  - 12-16 maja 2011 r. – Münster oraz 11-15 sierpnia 2011 r. – Lublin – uroczystości 20-lecia partnerstwa obu miast;

- 15-17 czerwca 2011 r. – Forum Inwestycyjno-Gospodarcze LUB-INVEST 2011 z udziałem miast partnerskich: Ługańsk (Ukraina), Brześć (Białoruś) i Tilburg (Holandia);
- 11-15 sierpnia 2011 r. – prezentacja grup artystycznych z miast partnerskich: Muenster (Niemcy), Lancaster (Anglia), Viseu (Portugalia) i Windsor (Kanada) w ramach programu Jarmarku Jagiellońskiego 2011;
- tradycyjnie intensywna wymiana z miastami ukraińskimi, w tym między innymi: współpraca z miastami zaprzyjaźnionymi Równem i Tarnopolem, nawiązanie kontaktów z Donieckiem oraz realizacja wspólnych projektów ze Lwowem, Łuckiem i Iwano-Frankiwskiem;
- wymiana międzyszkolna i studenckie wizyty studyjne, w tym wizyty: młodzieży z Lycée Henri Loritz w Nancy (Francja) na zaproszenie I LO im. St. Staszica, z Collège F. Chopin z Nancy (Francja) na zaproszenie Gimnazjum Nr 1 im. ks. St. Konarskiego, z Nykøbing-Falster (Dania) na zaproszenie Gimnazjum nr 5 im. Króla Władysława Łokietka, z Saragossy (Hiszpania) na zaproszenie Gimnazjum Nr 19 im. Józefa Czechowicza, z Realschule w Lemago (Niemcy) na zaproszenie IX LO im. Mikołaja Kopernika oraz wizyty studentów Edinboro University z Erie (USA), uniwersytetu w Amsterdamie, a także studentów z Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej w ramach programu „Study Tours to Poland”;
- nawiązanie kontaktów i przygotowania do podpisania z listu intencyjnego z miastem Nilüfer (Turcja);
- nawiązanie kontaktów i przygotowywanie projektów z fuduszy EOG we współpracy z miastem Reykjavik (Islandia).
- Inne wydarzenia międzynarodowe:
  - udział w pracach w projekcie Rady Europy „Miasta Międzykulturowe” oraz w pracach sieci „Eurocities”;
- 16-18 marca 2011 r. – prezentacja dokonań Lublina w ramach projektu „Miasta Międzykulturowe” w Brukseli (Belgia);
- 6-10 kwietnia 2011 r. – udział w Światowym Forum Dialogu Międzykulturowego w Baku (Azerbejdżan) współorganizowanego przez Radę Europy w ramach projektu „Miasta Międzykulturowe”;

- udział w spotkaniach w Dublinie (Irlandia), Strasburgu (Francja) i Iżewsku (Rosja) w ramach projektu „Miasta Międzykulturowe”;
  - 20-23 marca 2011 r. – udział w spotkaniu Grupy Roboczej Eurocities ds. Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i Rozszerzenia poświęconym perspektywom współpracy z miastami z obszaru Partnerstwa Wschodniego;
  - 30 maja-2 czerwca 2011 r. – udział w spotkaniu Grupy Roboczej Eurocities ds. Europejskiej Polityki Sąsiedztwa i Rozszerzeniu w Osmangazi (Turcja) poświęconym europejskim aspiracjom Turcji.
- udział w spotkaniach o charakterze gospodarczym oraz w misjach PALiIZ:
- 6-13 lutego 2011 r. – udział Miasta Lublin w misji inwestycyjnej i Targach NASSCOM w Bombaju i Bangalore (Indie) w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013;
  - 7-13 maja 2011 r. – udział Miasta Lublin w misji inwestycyjnej w Dubaju (ZEA) w ramach projektu Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej;
  - 8-13 maja 2011 r. – udział Miasta Lublin w Europejskim Tygodniu Usług Wspólnych i Outsourcingu w ramach projektu „Promocja inwestycyjna Lublina”;
  - 27 czerwca-1 lipca – udział Miasta Lublin w misji inwestycyjnej w New Jersey (USA) w ramach projektu Program Promocji Gospodarczej Polski Wschodniej;
  - 22 września 2011 r. – wizyta w Lublinie delegacji chińskiej z Pekinńskiego Funduszu Mieszkaniowego;
  - 3-7 października 2011 r. – udział Miasta Lublin w międzynarodowych targach „Real Expo” w Monachium (Niemcy) oraz w Forum Inwestycyjnym w Ługańsku (Ukraina).
  - Wydarzenia związane z objęciem przez Polskę przewodnictwa w Radzie UE:
    - 14-16 września 2011 r. Międzynarodowa konferencja naukowa „Mniejszości narodowe, etniczne i językowe w UE”. Głównym organizatorem był Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, a współorganizatorami Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Miasto Lublin i urzędy regionalne;

- 10-11 października 2011 r., Międzynarodowa konferencja „Wspólna polityka integracji: zapobieganie wykluczaniu imigrantów w UE”, której głównym organizatorem były Caritas Polska i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, a współorganizatorem Miasto Lublin;
- 12-15 października 2011 r. Nieformalne spotkanie dyrektorów departamentów kultury ministerstw spraw zagranicznych oraz dyrektorów departamentów współpracy międzynarodowej ministerstw kultury krajów UE. Organizatorem spotkania były Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, a współorganizatorem Miasto Lublin;
- 17 października 2011 r., polsko-portugalska konferencja „Przyszłość polityki spójności i rozwój regionów”, której organizatorem była Ambasada RP w Lizbonie oraz władze Viseu, partnerskiego miasta Lublina;
- 21-23 października 2011 r. Kongres Kultury Partnerstwa Wschodniego. Organizacja Kongresu wpisywała się w projekt pod nazwą „Partnerstwo wschodnie jako projekt kulturowy”. Partnerami projektu były: Miasto Lwów, Miasto Tbilisi, Instytut Polski w Kijowie, Instytut Polski w Mińsku i Instytut Polski w Bukareszcie;
- 17-18 listopada 2011 r. Międzynarodowa konferencja „Instrumenty polityki spójności jako narzędzia wsparcia dla regionów borykających się z problemami rozwojowymi”. Głównym organizatorem spotkania były Ministerstwo Rozwoju Regionalnego i Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, a współorganizatorem Miasto Lublin;
- 17-21 października 2011 r. Prezentacja Lublina i Lubelszczyzny pod nazwą „Lubelskie – okno na Wschód i Zachód Europy” w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Brukseli zorganizowana we współpracy Miasta Lublin, Urzędu Marszałkowego Województwa Lubelskiego i prof. Mirosława Piotrowskiego, Posła do Parlamentu Europejskiego;
- 29 listopada 2011 r. Międzynarodowa konferencja „Walka z korupcją”. Organizatorami wydarzenia były: Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury w Lublinie, TAIEK-Biuro Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji Komisji Europejskiej oraz Akademia Prawa Europejskiego i Miasto Lublin. Jednocześnie w oficjalny program kulturalny Prezydencji zostały wpisane

międzynarodowe wydarzenia kulturalne przygotowane przez lubelskie instytucje kultury. Były to projekty: „Mindware. Technologie dialogu”, Międzynarodowy Festiwal Konfrontacje Teatralne oraz Międzynarodowy Festiwal „Najstarsze pieśni Europy. Tradycja i Awangarda”.

W ramach promocji Polskiej Prezydencji poza granicami kraju, w największych miastach UE prezentowane były dwa dalsze projekty: „Konfrontacje – Partnerstwo dla Teatru” oraz „Bio-obiekt – mobilny wehikuł działań artystycznych”.

- Wizyty w Lublinie przedstawicieli misji dyplomatycznych akredytowanych w Polsce oraz inne wydarzenia:
- W roku ubiegłym w Lublinie gościli między innymi ambasadorowie i inni przedstawiciele obcych placówek dyplomatycznych z Japonii, Izraela, Rosji, Belgii, Tajwanu, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Danii, Niemiec, Iranu, Arabii Saudyjskiej, Szwajcarii, Kanady;
- 19 maja 2011 r. – wizyta w Lublinie i w regionie parlamentarystów z Rady Narodowej Szwajcarii poświęcona realizacji Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy w Polsce Wschodniej;
- 9 czerwca 2011 r. – wizyta w Lublinie i w regionie parlamentarystów z Parlamentu Flandrii poświęcona współpracy Lubelszczyzny z Flandrią Zachodnią.
- Współpraca z Polonią na Wschodzie:
- 14-15 stycznia 2011 r. – kolejna edycja „Wspólnych Spotkań Opłatkowych” we Lwowie z udziałem władz i mieszkańców Lublina i Lwowa oraz organizacji polonijnych ze Lwowa i obwodu lwowskiego;
- 23 kwietnia-4 maja – kolejna edycja akcji „Wielkanoc w Polsce” z udziałem potomków Polaków z Federacji Rosyjskiej, Białorusi, Kazachstanu i Ukrainy we współpracy ze Stowarzyszeniem „Wspólne Korzenie” oraz urzędami miast Częstochowa, Kraków i Warszawa.

Powyższe zestawienie jest próbą syntezy i nie obejmuje różnorodności i bogactwa kontaktów międzynarodowych, w jakie angażowało się Miasto Lublin w 2011 r. Lublin jest coraz wyraźniej postrzegany przez partnerów zagranicznych jako miasto wyjątkowo przyjazne i o ogromnym potencjale rozwojowym. Miasto stale podejmuje nowe projekty współpracy, korzysta z projektów ze-

wewnętrznych, a także przekazuje i propaguje swoje dobre praktyki i rozwiązania. Tradycyjnie bardzo ważne miejsce zajmuje współpraca ze Wchodem, a zwłaszcza z miastami z krajów Partnerstwa Wschodniego, ale na mapie kontaktów Lublina pojawiają się wciąż nowe miejsca, takie jak np. miasta chińskie, tureckie czy bałkańskie. Starając się jak najlepiej wykorzystywać istniejące już możliwości wymiany doświadczeń, Lublin nie zamyka się na nowe formy współpracy i nowych partnerów.

Szczegółowe informacje o poszczególnych projektach znajdują się w częściach tematycznych niniejszego sprawozdania, a także na oficjalnej stronie Urzędu Miasta – Miasto Lublin – Współpraca międzynarodowa: <http://www.um.lublin.eu/um/index.php?t=200&fid=5815>.

15.5. Działalność w organizacjach pozarządowych

Za współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – zwanymi dalej „organizacjami” – odpowiadały następujące komórki organizacyjne: Kancelaria Prezydenta, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, Wydział Kultury, Wydział Ochrony Środowiska, Wydział Sportu i Turystyki, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, Wydział Gospodarowania Mieniem, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz jednostka organizacyjna: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

Ze strony organizacji we współpracę z Miastem zaangażowało się 278 podmiotów (2008 r. – 252, 2009 r. – 271, 2010 – 270). Przystąpiły one do otwartych konkursów ofert, otrzymały dotację na realizację zadań publicznych Miasta, otrzymały zamówienie usługi w trybie ustawy o zamówieniach publicznych bądź współpracowały w sposób pozafinansowy pozyskując sale na spotkania, biorąc udział w konsultacjach aktów prawa miejscowego, szkoleniach oraz wymieniając informację z komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Lublin. W roku 2011 36 organizacji otrzymało dotację na realizację zadania publicznego lub zamówienie usługi po raz pierwszy (2008 r. – 40, 2009 – 25, 2010 – 23).

Łączna kwota dotacji udzielonych w 2011 r. z budżetu Miasta organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wymienionym

w art. 3 ust. 3 ustawy na wykonywanie zadań publicznych Miasta wraz z zakupionymi od nich usługami wyniosła 25 809 407 zł (2008 r. – 25 464 405 zł, 2009 r. – 26 634 082 zł, 2010 r. – 27 204 922 zł).

Wysokość środków własnych zaangażowanych w 2011 r. na wykonywanie zadań publicznych Miasta przez organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy wyniosła 3 734 992,09 zł (2008 r. – 9 128 140 zł, 2009 r. – 8 336 663 zł, 2010 r. – 12 137 611 zł).

Najważniejszą kwestią we współpracy z organizacjami było przygotowanie projektu uchwały regulującego tryb powołania i funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Lublin. Wspólne prace nad w/w projektem trwały od początku roku i zakończyły się jednogłośnie przyjęciem przez Radę Miasta Lublin uchwały w sprawie określenia organizacji i trybu działania Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Lublin oraz trybu powoływania jej członków. W grudniu przedstawiciele Prezydenta oraz organizacji przystąpili do przygotowywania I Kongresu Organizacji Pozarządowych Miasta Lublin, na którym odbyły się wybory reprezentantów trzeciego sektora w Radzie Pożytku.

ZAKOŃCZENIE

Przedstawione Państwu sprawozdanie zawiera formę skrótu. Większość spraw rozwija się znacznie dłużej, niż w przeciągu jednego roku. Zwłaszcza jeśli dana inwestycja wspierana jest pieniędzmi Unii Europejskiej. Chciałbym aby każdy kolejny rok mojej kadencji coraz bardziej wpływał na poprawę jakości życia w naszym mieście, a co za tym idzie na wzrost zadowolenia mieszkańców. Zależy mi, aby Lublin była miastem dynamicznie rozwijającym się, dobrze skomunikowanym.

Za realizację zadań oraz wspólną pracę pragnę podziękować pracownikom Urzędu Miasta, jednostek organizacyjnych Miasta, organizacjom sportowym, instytucjom kultury oraz pracownikom oświaty.

Dziękuję za wsparcie Radnym Miasta Lublin oraz wszystkim, którzy przyczynili się do tego, aby rok 2011 mógł być uznany za dobry i rozwojowy dla mieszkańców Lublina.